

BİRLİK haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ
BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ Mayıs 2005 / Sayı 102

1 MAYIS'TA ALANLAR

BİZİMLE ÖZGÜRLEŞTİ

20. YILINDA TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİRME GERÇEĞİ SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İÇİNDEKİLER

1 Mayıs'ta Alanlar Bizimle Özgürleşti
20. Yılında Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumu Gerçekleştirildi
20. Yılında Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumu Bildirgesi
TMMOB'den Oda ve Sendika Başkanlarına Mektup
"İş Sağlığı Ve Güvenliği Haftası"nda Bir Kez Daha Uyarıyoruz
TMMOB Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının
Çalışma İzinleriyle İlgili Olarak Basın Açıklaması Yaptı
İncirlik Üssü'nün Kullanımının Genişletilmesine İlişkin
Tepkiler İçeren Dilekçeler Başbakanlık'a İletildi
Ceza Muhakemesi Kanunu'na Göre İl Adli Yargı Adalet Komisyonlarının Birlikçilik
Listelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik Taslağına İlişkin TMMOB Görüşü
Adalet Bakanlığı'na Bildirildi
TMMOB Kesk - Yapı Yol Sen İle Birliktedir
TMMOB Sağlık Ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (Ses) Eylemini Desteklemektedir
TMMOB "Ortadoğu'da Barış Ve Halkların Barış Hakkı" Konferansı'nda Görüş Bildirdi
Meer İle İlgili TMMOB Görüşü Başbakanlık'a İletildi
Eğitim- Sen'in İşığı Karartılmaz
TMMOB Disk Emekli-Sen'e Destek Verdi
TMMOB, Kesk Haber-Sen'in Özelleştirme Karşıtı Mücadelesinde Yanındadır
TMMOB Dünya Kadın Yürüyüşü'nü Destekliyor
Avrupa Sosyal Forumu 2. Hazırlık Toplantısı Gerçekleşti, 3. Hazırlık Toplantısı
İstanbul'da Yapılacak
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (Kesk) II. Olağan Genel Kurulu Yapıldı
Kesk'ten TMMOB'ye Eğitim-Sen İle İlgili Mektup Var
TMMOB Irak Dünya Mahkemesi Çalışmalarını Destekleme Kararı Aldı
Bush ve Blair Dünyanın Çeşitli Kentlerindeki Konsolosluklarda Adalet Önüne
Davet Edildi
TMMOB, İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Bileşenleri İle Toplantı Yaptı
TMMOB Birlikçilik Yönetmeliği Resmi Gazete'de Yaymlandı
10. Türkiye Harita Bilimsel Ve Teknik Kurultayı Sonuç Bildirgesi
TMMOB Makina Mühendisleri Odası 2005 Örenci Üye Kurultayı Sonuç Bildirgesi
Doğu ve Güneydoğu Anadolu Maden Kaynaklarının Değerlendirilmesi
Sempozyumu Sonuç Bildirgesi
TMMOB Meteoroloji Mühendisleri Odası "Neden İklim Değişikliği "Panel Sonuç Bildirgesi
Peyzaj Planlama Ve Doğa Koruma Çalıştayı Sonuç Bildirgesi
TMMOB Toprak Reformu Kongresi 11 - 13 Kasım 2005'te Şanlıurfa'da Yapılıyor
"TMMOB Toprak Reformu Kongresi 2005
" Danışma Kurulu - Düzenleme Kurulu Ortak Toplantısı Yapıldı
TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Elektrik, Elektronik,
Bilgisayar Mühendislikleri Eğitimi 2. Ulusal Sempozyumu'nu Gerçekleştirdi
TMMOB Makina Mühendisleri Odası III. İş Sağlığı Ve Güvenliği Kongresi'ni Gerçekleştirdi
TMMOB Su Politikaları Kongresi Danışma Kurulu Toplantısı Gerçekleştirildi
3. Ulusal Uçak Havacılık Ve Uzay Mühendisliği Kurultayı Gerçekleştirildi
TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası 5. Ulusal Kıyı Mühendisliği Sempozyumu'nu
Gerçekleştirdi
TMMOB Maden Mühendisleri Odası Tarafından Madencilik ve Çevre Sempozyumu
Gerçekleştirildi
TMMOB "AB Sürecinde İş Sağlığı ve Güvenliğinde Gelişmeler Paneli"nde
Görüş Bildirdi
TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Tarafından 1. Enerji Verimliliği ve
Kalitesi Sempozyumu Gerçekleştirildi
TMMOB Makina Mühendisleri Odası II. İletişim Teknolojileri
Kongresi'ni Gerçekleştirdi
"15. Uluslararası Petrol ve Doğalgaz Kongre ve Sergisi" TMMOB Jeofizik Mühendisleri
Odası ve TMMOB Petrol Mühendisleri Odası Tarafından Ortaklaşa Gerçekleştirildi
TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Tarafından 6. Ulaştırma Kongresi Gerçekleştirildi
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Tarafından "1. Gap Ve Jeoloji Sempozyumu"
Gerçekleştirildi
TMMOB Makina Mühendisleri Odası IX. Otomotiv Ve Yan Sanayii Sempozyumu'nu
Bursa'da Gerçekleştirdi
TMMOB Güncesi
TMMOB 38. Dönem 4. Denetleme Kurulu Toplantısı Yapıldı
Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi

TMMOB 38. Dönem

Yönetim Kurulu

Kararlarından.....

14 Mayıs 2005 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu toplantısında;

TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu'nun 27.04.2005 tarih ve 01/1035 sayılı ve "TMMOB Mimarlar Odası'ndan Zorunlu Bir Açıklama" başlığı ile yazdığı metnin TMMOB Mimarlar Odası Onur Kurulu'na yapılmış başvuru dosyasına eklenmek üzere gönderilmesine,

Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının çalışma izinleri konusunda, Hizmetlerin Serbest Dolaşımı ve Yabancı Mühendisler ve Mimarlar Komisyonumuzun sorumluluğunda;

a) Haziran 2005 içerisinde TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri ile bağlı Odaların bu konuda sorumlu üyelerine yönelik bir günlük eğitim semineri verilmesine,

b) Eylül 2005'e kadar "Yabancı Mühendis, Mimar, Şehir Plancıları ve TMMOB" başlıklı bir rapor hazırlanmasına ve gerekli çalışmaların yapılması konusunda Yürütme Kurulu'na yetki verilmesine,

Türk Akreditasyon Kurumu VI. Olağan Genel Kurulu'na Birliğimizi temsilen Yürütme Kurulu Üyesi Ekrem Poyraz'ın katılmasına,

TMMOB Öğrenci Üye Kurultayı'nın 26 Kasım 2005 tarihinde Ankara'da, TMMOB Toprak Reformu Kongresi 2005'in 11-12-13 Kasım 2005 tarihlerinde Şanlıurfa'da, TMMOB Su Politikaları Kongresi'nin 21-22 Mart 2006 tarihlerinde Ankara'da yapılmasına,

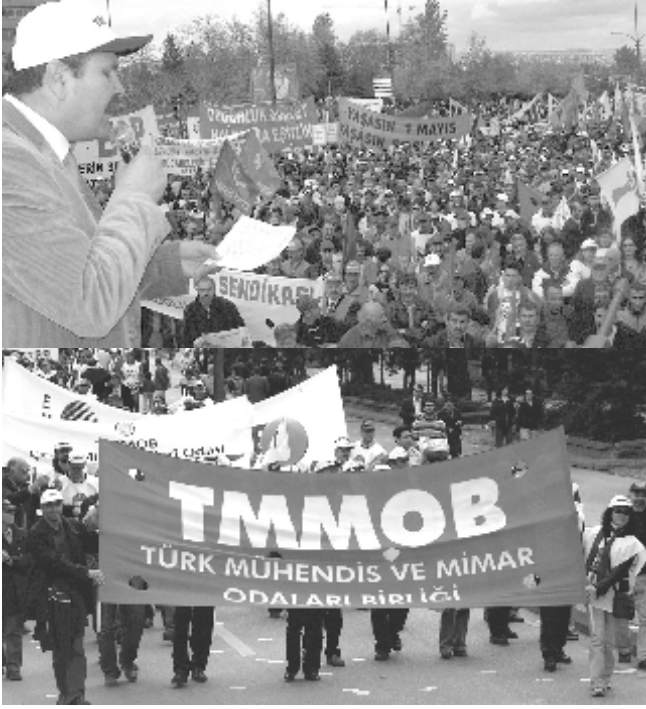
"Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in iptal edilmesi için dava açılmasına,

TMMOB Birlikçilik Yönetmeliği'nde belirtilen eğitim seminerlerinin organizasyonu için kurulan Çalışma Grubu'ndan Yönetim Kurulu adına Mehmet Soğançıcı ve A.Betül Uyar'ın sorumlu olmalarına,

Diyarbakır Demokrasi Platformu'nun 28-29-30 Mayıs 2005 tarihlerinde Diyarbakır'da düzenleyeceği Ortadoğu'da Barış konulu konferansa Birliğimizi temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğançıcı'nın katılmasına,

"Mazı Dağı ve Fosfat Gerçeği" konulu TMMOB Raporu'nun hazırlanması konusunda Jeoloji, Kimya, Maden ve Ziraat Mühendisleri Odalarımızın temsilcilerinden oluşacak bir komisyon kurulmasına ve komisyondan Yönetim Kurulu Üyeleri Serdar Ö.Kaynak ve Baki Remzi Suiçmez'in sorumlu olmalarına,

karar verildi.

1 MAYIS'TA ALANLAR BİZİMLE ÖZGÜRLEŞTİ

Hoş geldiniz.

Dostlar,

Bu alanlar sizinle özgürleşiyor. Şimdi buna her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var.

Derlenip dürülmesin bayraklar, safları sıklaştırmın çocuklar. Bu kavga küresel saldırıya karşı küresel direnişin ifadesidir. Dik durun çocuklar.

Bugün dünyada sermayenin küresel saldırısı iki yönlü işletiyor: Birincisi sermayenin hareket alanını genişletmek için devlet yapılarının yeniden düzenlenmesi, ikincisi bu düzenlemeyi yapmayan yapamayan ülkelere açık saldırı. Irak ve Türkiye bugün bu işleyişin iki örneğidir. ABD, Irak'ta açık işgalle küreselleşme sürecini işletirken, Türkiye yeni yasal düzenlemelerle sisteme dahil ediliyor.

Sermayenin küreselleşmesi dünya halklarına; barış, adalet, kardeşlik, özgürlük değil, aksine daha fazla yoksulluk, daha fazla işsizlik, daha fazla açlık, daha fazla savaş ve daha fazla ölüm getirdi. Küreselleşme en çıplak haliyle bugün Venezuella'dadır, Ortadoğu'dadır, Irak'tadır; küreselleşme en çıplak haliyle bugün Türkiye'de emeğin aleyhine çıkarılan yasalardadır.

Ülkemizde son yasama döneminde de gerçekleştirilen yasal düzenlemelerin çoğu sermayenin küreselleşmesinin gereksinimleri doğrultusundadır. Yapılan, ülkenin bütün olarak uluslararası sermayenin rant alanı haline getirilmesinin olanaklarını yaratmaktır. Yapılan emeğe ve demokrasiye karşı savaş açmaktır.

Siyasal iktidar, reform uygulamaları adı altında IMF ve Dünya Bankası programlarını hayata geçirmeye devam ediyor.

Biz biliyoruz:

IMF ve Dünya Bankası programları emeğin, çalışanın, emekçinin, yoksulun ve bu ülkenin halkının programı değildir. Bu program özelleştirmelerin, soygunun, talanın, sermayenin programıdır.

Sevgili arkadaşlar,

Bu iktidarın uygulamaları, emekçiye, asgari ücretle çalışana, emekliye, işsive, esnafa ve köylüye karşıdır. Bu iktidar, sistem mağdurlarının sayısını arttırmaktadır.

"1 Mayıs işçinin, emekçinin bayram günüdür, 1 Mayıs birlik, mücadele ve dayanışma günüdür" diyen TMMOB, örgütlü olduğu tüm illerde emek örgütlerinin düzenlediği 1 Mayıs mitinglerinde işçilerle, emekçilerle omuz omuza durdu. 1 Mayıs alanları bizimle birlikte özgürleşti. Ankara'da yapılan mitinge katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da mitinge katılanları selamladı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı şunları söyledi:

Bu ülkenin aydınlık yürekli, aydınlık beyinli, yiğit insanları. Hoş geldiniz.

"Düşmesin bizimle yola, evinde ağlayanların gözyaşlarını, ağır bir zincir halkası gibi boynunda taşıyanlar, bıraksın peşimizi, kendi yüreğinin kabuğunda yaşayanlar." diyenler hoş geldiniz.

İşçiler, kamu çalışanları, yüreği emekten ve insanlıktan yana atanlar, hoş geldiniz.

"Bu gün dostların arasındayız güneşin sofrasındayız" demeye geldiniz.

"Demeğe de dilim varmıyor ama, kabahatin çoğu senin be canım kardeşim" demeye geldiniz.

"Bu gün 1 Mayıs. İşçinin emekçinin bayram günüdür." demeye geldiniz.

"Bu gün 1 Mayıs. Birlik, mücadele, dayanışma günüdür." demeye geldiniz

Türkiye'nin dört bir yanında 1 Mayıs alanlarını özgürleştirmeye geldiniz.

Siyasal iktidarı uyarıyoruz:

Bu programdan vazgeçin. "Reform" adı altında, insanımızın geleceğini karartmayın, yoksulluğun içine itmeyin.

Özelleştirmelere devam ediyorsunuz. 20 yıldır bu ülkede özelleştirmelerin hangi yıkımları gerçekleştirdiğini görmediniz mi? Özelleştirme uygulamalarının aslında talan uygulaması olduğunu bilmiyor musunuz?

Sizi uyarıyoruz!

Sağlık hizmetlerini, piyasa koşullarına bırakmayınız. Sağlık en doğal insan hakkıdır.

Genel Sağlık Sigorta yasanız, paran kadar sağlık sigortası demektir.

Emeklilik Yasanız, mezarda emeklilik demektir.

Temel Sağlık Yasanız, hastanın müşteri, hastanenin sağlık işletmesine dönüştürülmesidir.

Kamu Yönetimi Yasanız, vatandaşın müşteri, ülkenin pazar haline getirilmesidir.

Kamu Personel Yasanız, iş güvencesiz, performansa göre sözleşmeli çalışma demektir.

Yerel Yönetim Yasanız, yerelleşerek hizmetlerin özelleştirmesi demektir.

Bunlarla bu ülkede tam bir sosyal-ekonomik yıkım yapıyorsunuz.

Siyasal iktidarı uyarıyoruz.

ABD emperyalizminin yüzyılın felaketi olduğunu bilmiyor musunuz?

ABD emperyalizminin insanlığın başına gelen, gelmiş geçmiş en büyük bela olduğunu bilmiyor musunuz?

Iraktaki işgalinin ikinci yılında sonuç ortada. Yüz binin üzerinde Iraklı öldü. Binlerce Iraklı çocuğun artık yürek atışları yok. Bunun sorumlusunun ABD emperyalizmi olduğunu bilmiyor musunuz?

Siyasal iktidarı bir kez daha uyarıyoruz: ABD emperyalizmi ile girdiğiniz her türlü ilişkiyi bitirin. İncirliği derhal kapatın.

Sevgili dostlar,

Biz barış, eşitlik ve özgürlük istiyoruz.

Biz, barışın, demokrasinin ve insan haklarının yerleşmediği bir ülkede emekçilerin haklarının korunmasının olanaklı olmadığını biliyoruz.

Bugün, emekten ve demokrasiden yana bütün güçlerin küresel sermayenin yasalarla, bombalarla dünyada emekçilere karşı giriştiği savaşa karşı durmanın zamanıdır.

Bugün, siyasal iktidarın çıkarmaya çalışacağı yasalara karşı 'emek'ten yana olmanın zamanıdır.

Bugün Irak'ta, Filistin'de yaşanan katliamlara karşı tüm dünyadaki barış ve demokrasi güçleri ile birlikte yan yana durmanın zamanıdır.

Bu gün "küresel saldırıya karşı küresel direniş" deme zamanıdır.

Bu gün hep birlikte "kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz" deme zamanıdır.

1 Mayıs İstanbul

1 Mayıs İzmir

1 Mayıs Eskişehir

TMMOB tarafından sekreteryalığı yürütülen ve TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TTB, KİGEM tarafından düzenlenen “20. Yılında Türkiye’de Özelleştirme Gerçeği” Sempozyumu 26-27 Mayıs 2005 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirildi.

Sempozyum açılış konuşmaları sırasıyla TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğanç, KESK Başkanı İsmail Hakkı Tombul ve Türk-İş Başkanı Salih Kılıç tarafından yapıldı.

TMMOB Başkanı Soğanç, açılış konuşması sırasında şunları söyledi :

Sayın Konfederasyon Başkanlarım, Emek Örgütlerinin, Meslek Örgütlerinin Sevgili Başkanları, Sevgili Temsilcileri, Yüreği emekten ve halktan yana atan Sevgili Arkadaşlarım, Sevgili Katılımcılar 20. yılında Türkiye’de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumuna hoş geldiniz. Hepinizi Sempozyum Düzenleyici Kuruluşlar adına saygıyla selamlıyorum.

Sevgili arkadaşlar,

Kapitalist “Küreselleşme” sürecinin önemi bir aracı olan ve özellikle 1980’li yıllardan sonra Dünya ölçeğinde dayatılan politikalarından biri “Özelleştirme” dar anlamda “devletin iktisadi faaliyetlerini gerçekleştiren kamu iktisadi teşebbüslerinin yani KİT’lerin mülkiyetinin özel sektöre devredilmesi”, geniş anlamda “devletin iktisadi faaliyetlerini azaltması yada bu fonksiyonunun tümüyle serbest piyasa koşullarına devredilmesi” olarak tanımlanmaktadır. KİT’lerin yönetim ve mülkiyetinin özel kesime devredilmesini, kamu hizmetlerinin özel kesime ihale edilmesini, kamu hizmetlerinin fiyatlandırılmasını, kurumsal serbestleşmesinin sağlanmasını içeren Özelleştirmelerin; ülkemizde yasal altyapısının oluşturulmasına 1983 yılı sonrasında başlanmış, 1984’te 2983 sayılı yasa, 1986’da 3291 sayılı yasa, 1990-1994 arası bir dizi KHK, 1994’te 4046 sayılı “Özelleştirme Yasası” çıkarılmış; Dünya Bankası desteğiyle 1985 yılında “Özelleştirme Ana Planı” hazırlanmıştır.

Özelleştirmeyi savunanların en temel iddiası KİT’lerin kamuya yük olduğu iddiasıdır. Bu iddiayı savunanlara göre “devlet vatandaştan topladığı gelirleri vatandaşa hizmet yerine, KİT açıklarının kapatmakta kullanıyor ve vatandaşın devletten aldığı hizmet azalıyor. Devlet bu yükten kurtulursa vatandaş daha iyi hizmet verir.” İkinci bir yaklaşım ise “Devlet, bu kadar ekonomik gücü elinde tutuyor ve bu güç baskı olarak geri dönüyor. Devleti bu ekonomik güçten arındırırsak devlet demokratikleşecektir.”

Derler ki;

KİT’ler tekel oluşturmakta ve rekabeti önlemektedir. Oysa; rekabet ucuzluk getirir. KİT’lerin satılırsa tekeller olmayacak, rekabet ortamı doğacak ve dolayısıyla mal ve hizmet bedelleri ucuzlayacaktır. KİT’lerde üretilen mal ve hizmetlerin maliyetleri, verimsiz çalışma nedeniyle yüksektir. KİT’ler kamu açıklarını arttırmakta ve sürekli enflasyon nedeni olmaktadır. KİT’ler satılırsa herkes pay sahibi olacak ve mülkiyet tabana yayılacaktır. Dengeli bir mülkiyet dağılımı da demokratikleşmeyi getirecektir. Mallar devletten alınacak halka verilecektir. Toplumda girişimcilik ruhu artacaktır. Özelleştirme ile servet geniş kitlelere yayılacaktır. Yolsuzluklar önlenecektir. Kamudaki işçi fazlalığı azaltılacaktır. Özelleştirme biriken borçları azaltır.

Böylesi ideolojik yaklaşımlarla Özelleştirme çalışmaları, 1984 yılında kamuya ait yarım kalmış tesislerin tamamlanması veya yerine yeni bir tesis kurulması amacı ile özel sektöre devir uygulamaları ile başlamış; 1985 yılından itibaren hız kazanan program çerçevesinde, günümüze kadar 183 kuruluştaki hisse senedi veya varlık satış/devir işlemi yapılmış, bu kuruluşlardan 171’inde hiç kamu payı kalmamıştır.

Küreselleşen dünyada, bir avuç azınlığın denetimindeki uluslararası sermaye, tüm insanların kaderi üzerinde her türlü demokratik ve toplumsal denetimden uzak bir biçimde kurduğu egemenliğini görülmemiş boyutta yaygınlaştırmış ve yoğunlaştırmıştır. Borç kıskacına alınmış olan ülkelerin iktidarlarına kendi ülkelerine ve halklarına ihanet anlamına gelen kararlar aldirtabilmektedirler.

Artık hepimiz biliyoruz, 20.yılında herkes ifade edebiliyor; Özelleştirme ülkemize uluslararası kuruluşlarca dayatılan ve ülkemiz gerçeğiyle uyumlu olmayan bir uygulamadır. Özelleştirme, demokrasiyi azaltan, ekonomiyi küçülten, çalışmaları örgütsüzleştirilen, işsiz bırakan, yoksul kesimleri eğitimsiz, sağlıksız ve sosyal güvencesiz bırakan, ülkemizin sömürgeleştirilmesini derinleştiren bir uygulamadır.

İşte bu sempozyumda insanlarımızın yaşam alanlarını doğrudan etkileyen bu süreçte; bu 20 yıllık süreçte, “neyin ne kadar özelleştirildiği” ve “özeleştirimin ulusal ekonomik ve topluma ne getirdiği” sorgulanacaktır.

Sevgili arkadaşlar,

Ocak 2005'te TMMOB'nin çağrısı ile bir araya gelen TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TMMOB, TTB KİGEM temsilcileri, yapılan bir dizi toplantı ile bu gün burada başlattığımız bu sempozyumu gerçekleştirme kararı aldılar.

Bu sempozyumda birinci oturumda bilim insanları “Küreselleşmenin önemli aracı- özelleştirme” başlığı altında Dünya’da ve Türkiye’de Kapitalizmin Tarihsel Değişimi, Özelleştirme Politikaları ve Hukuksal Savaşım konularındaki düşüncelerini bizimle paylaşacaklar.

İkinci oturumda 20. yılında özelleştirmenin bilançosu ortaya konulacak. 18 başlıkta hazırlanan sektör sunumları katılımcılarla paylaşılacak.

Üçüncü oturumda “20. yılında Özelleştirilmelerin Sorgulanması” başlığı altında bilim insanları görüşlerini bizlere aktaracaklar.

IV. oturum ise hepimizin konuşacağı, “Forum” oturumu. Görüşleri birbirimize aktaracağız, sonuç bildirgesini hep birlikte oluşturacağız.

Sevgili arkadaşlar,

Bu sempozyumun oluşumunda görev alan TMMOB Özelleştirmelerin ve Sonuçlarının Takibi Çalışma Grubu, düzenleyici kuruluşların temsilcilerine, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, sektörel raporları hazırlayan kurum temsilcilerine ve katılımlarınızdan dolayı sizlere Düzenleyici kuruluşlar ve örgütüm TMMOB adına teşekkür ediyorum.

Bu sempozyum Sonuç Bildirisi Türkiye'nin her noktasına ulaştırılacaktır. Konuşmalar basılarak ilgililerin kullanımına sunulacaktır.

Son söz basittir:

Sevgili Arkadaşlar:

EVET BİZ ÖZELLEŞTİRMELERİ DURDURABİLİRİZ.

Hepinize saygılar sunuyor, katılımlarınızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Sempozyum programı aşağıdaki şekilde gerçekleştirildi
26 Mayıs 2005 Perşembe

AÇILIŞ KONUŞMALARI

Mehmet SOĞANCI - TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İsmail Hakkı TOMBUL - KESK Başkanı

Salih KILIÇ - Türk-İş Başkanı

BİRİNCİ OTURUM

KÜRESELLEŞMENİN ÖNEMLİ ARACI: ÖZELLEŞTİRME

Oturum Başkanı: Çetin UYGUR - DİSK

Prof. Dr. İşıya ÜŞÜR

Dünya’da Kapitalizmin Tarihsel Değişimi ve Özelleştirme Politikaları

Prof. Dr. İzzettin ÖNDER

Türkiye’de Kapitalizmin Tarihsel Değişimi ve Özelleştirme Politikaları

Prof. Dr. Mümtaz SOYSAL

Özelleştirmeler ve Hukuksal Savaşım

TARTIŞMA

İKİNCİ OTURUM

20. YILDA ÖZELLEŞTİRMENİN BİLANÇOSU

Oturum Başkanı: Sabri ÖZDEMİR - TÜRK - İŞ

Enerji

Kemal ULUSALER - TMMOB

Telekomünikasyon

Ahmet ENİŞ - MMO

Kimya - Petrokimya

Ayfer EĞİLMEZ - TÜRK-İŞ

Metahurji

Cemalettin KÜÇÜK- TMMOB

Kaya Özeren - TMMOB

TEKEL

Tülay ÖZERMAN - TÜRK-İŞ

Tarım

Gökhan GÜNAYDIN - TMMOB

Ormancılık	Ertan ÖZUĞURLU - KESK
Madencilik	Tayfun GÖRGÜN - DİSK
Arazi ve Kıyılar	Hüseyin ÜLKÜ - TMMOB
Kağıt	Ceren KALFA - KİGEM
Tekstil	Menaf TURAN - KİGEM
Oturum Başkanı:	Dr. Tufan KAAN - TTB
Eğitim	Erdal KÜÇÜKER - KESK
GATS	Baki Remzi SUIÇMEZ- TMMOB
Sağlık	İlknur BAŞER - KESK
Sosyal Güvenlik	Namık TAN - TÜRK - İŞ
Yerel Yönetimler	Ş. Gülcen EREN - TMMOB

27 Mayıs 2005 Cuma

ÜÇÜNCÜ OTURUM

20. YILINDA ÖZELLEŞTİRMELERİN SORGULANMASI

Oturum Başkanı: Köksal AYDIN - KESK

Doç. Dr. Fikret BAŞKAYA
İdeolojik Dayatma mı - Kabullenme mi

Doç. Dr. Ahmet Haşim KÖSE
Özelleştirme: Kriz ve Varlık Düzenlemesi

Dr. Sonay BAYRAMOĞLU
Piyasada Rekabet Ortamı mı - Tekelleşme mi

Yrd. Doç. Dr. Yüksel AKKAYA
Sosyal Yaşamda Kazananlar - Kaybedenler

Doç. Dr. Aziz KONUKMAN
Kimin Başarısı - Kimlerin Yıkımı

Prof. Dr. Türkel MİNİBAŞ
20. Stand-by'a rağmen yeniden yapılanmak?

FORUM

Yönetici : Ali YİĞİT - TMMOB

Melih Şahin (Makina MO)

Recep Sefer (Petrol-İş Kırıkkale Şubesi)

Esin Yelekçi (HaberSen Genel Başkanı)

Abdullah Kahraman (ÖDP)

Ali Millioğulları (ODTÜ)

Hakkı Atıl (Jeoloji MO)

Kemal Bulut (ESM Genel Başkanı)

Mustafa Kadioğlu (Elektrik MO)

Seyit Aslan (Gıda-İş)

Cemalettin Küçük (Metalurji MO)

Cengiz Yash (Yapı Yol Sen)

Gülcen Eren (Şehir Plancıları O)

Ahmet Göksoy (İnşaat MO)

A. Betül Uyar (TMMOB)

Mehmet Aslan (Elektrik MO)

Sami Gören (Türk-İş)

18:00 SEMPOZYUM BİLDİRGESİNİN OKUNUŞU VE KARARA BAĞLANMASI

**20. YILINDA
TÜRKİYE'DE
ÖZELLEŞTİRME
GERÇEĞİ**

SEMPOZYUM

BAŞKANLIK
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ
MİLLÎ İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

METALURJİ
TEKNOLOJİ VE
MADENİ HAYAT
TMMOB

TÜRK
GİRİŞİMÇİLERİ
BİRLİĞİ

ULUŞTURMA
BAŞKANLIĞI
TMMOB

TEKSTİL
SEKTÖRÜ
TMMOB

ESKİME GİDERİMLERİ
TMMOB

26 - 27 Mayıs 2005 Saat: 09:30
Ekin Sanat Merkezi
(Marmara Sokak 014 Kızılay - 06000)

TÜRK-İŞ • HAK-İŞ • DİSK • KESK • TMMOB • TTB • KİGEM

Sekretarya: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

20. YILINDA TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİRME GERÇEĞİ SEMPOZYUMU BİLDİRGESİ

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ), Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ), Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve Kamu İşletmeciliğini Geliştirme Merkezi Vakfı (KİGEM) olarak, 26-27 Mayıs 2005 tarihlerinde Ankara'da birlikte gerçekleştirdiğimiz ve emek örgütlerinin üyeleri, bilim insanları ve basın emekçilerinin hazırladıkları 9 adet çağrılı bildiriye, 16 adet sektör raporunu ve duyarlı her yurttaşın söz verilen forumu içeren “20. Yılında Türkiye’de Özelleştirme Gerçeği” konulu Sempozyum sonunda, aşağıdaki düşüncelerimizi kamuoyu ile paylaşıyoruz:

“Özelleştirme” küresel kapitalizmin, ürettiği krizini aşmak amacıyla, özellikle 1980’li yıllardan sonra mal, hizmet ve sermayenin küresel ölçekte sınırsız dolaşımını sağlamak için “liberal reformlar” adı altında “Dünya” ölçeğinde dayattığı, ekonomik, toplumsal, siyasal ve ideolojik boyutları olan küresel politika araçlarından birisidir.

Dar anlamda, “devletin iktisadi faaliyetlerini gerçekleştiren kamu iktisadi teşebbüslerinin yani KİT’lerin mülkiyetinin özel sektöre devredilmesi geniş anlamda, “devletin iktisadi faaliyetlerinin azaltılması ya da bu fonksiyonunun tümüyle serbest piyasa koşullarına devredilmesi”ni içeren “özelleştirme”lerin Ülkemizde yasal altyapısının oluşturulmasına 1983 yılı sonrasında başlanmış, 1984’te 2983 sayılı Yasa, 1986’da 3291 sayılı Yasa, 1990-94 arası bir dizi KHK, 1994’te de eksikliklerin giderilmesi amacıyla 4046 sayılı Özelleştirme Yasası çıkarılmış; özelleştirmelerin uygulama alanının ve önceliklerinin belirlenmesi için ise, Dünya Bankası istemiyle 1985 yılında “Özelleştirme Ana Planı” hazırlanmıştır.

Özelleştirme çalışmaları, 1984 yılında kamuya ait yarım kalmış tesislerin tamamlanması veya yerine yeni bir tesis kurulması amacı ile özel sektöre devir uygulamaları ile başlamış; 1986 yılından itibaren hız kazanan program çerçevesinde, günümüze kadar 183 kuruluşta halka arz, varlık satış, devir işlemi ve blok satış yöntemleri ile yapılan özelleştirmeler sonucunda 171 kuruluşta hiç kamu payı kalmamıştır. Kısmen özelleştirme gerçekleştirilen diğer 12 kuruluşta ise halen kamu payı bulunmaktadır.

Bu süreçte; doğal tekel alanlarında kamu işletmeleri parçalanarak, kamuya ait çimento sanayi, süt sanayi, et sanayi, yem sanayi, dokuma sanayi, orman ürünleri

sanayi, gemi sanayi, gübre sanayi, enerji santralleri, kimya ve petrokimya tesisleri, maden işletmeleri, demir çelik işletmeleri, kağıt fabrikaları, telekomünikasyon hizmetleri, ulaşım hizmetleri ve bankacılık sektörü özelleştirilerek, alan yabancı tekelere bırakılmış, ülkemiz daha da fazla dışa bağımlı duruma sokulmuştur.

1990’lı yıllardan itibaren, KİT’lerin dışında, Dünya Ticaret Örgütü kararları ve GATS hükümleriyle bağlantılı olarak eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve altyapı hizmetleri de özelleştirme saldırısına uğramaya başlamıştır.

Emek ve demokrasi güçlerinin istemleri doğrultusunda değil, küresel sermayenin egemenliğinin bir aracı olarak gündeme getirilen “yerelleştirme” politikaları ile, su, toprak, orman, kıyılar ve madenler gibi doğal kaynaklar tüm yurttaşların yararlanacağı varlıklar olmaktan çıkarılmakta, alınıp satılabilir “mal” konumuna dönüştürülmektedir.

Ortaya çıkan sonuç; işsizliğin artması, eşitsizliğin derinleşmesi, sosyal ve ekonomik dokunun zarar görmesi, göçlerin yaşanması, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik ve altyapı gibi temel yurttaşlık haklarının piyasalaştırılması, kamu hizmetlerinden yoksun kalma olmaktadır. Kamu yönetiminin tüm sektörlerde kırıldığı veya tarım sektöründe olduğu gibi dağıtıldığı, kamu adına karar alma ve uygulama düzeneklerinin “yönetişim” modeliyle küresel sermayenin örgütlerine devredilmeye çalışıldığı süreçte, “katılımcılık”, sermayenin kurduğu “sivil toplum örgütleri”ni içermektedir.

Ülkeyi “pazar”, Devleti “tüccar”, Yurttaş “müşteri” konumuna getirmeyi amaçlayan ve ironik bir biçimde “AB’ye uyum” adı altında son dönemde “Kamu Yönetimi Reformu” ve “Yerel Yönetimler Reformu” paketleri içine sıkıştırılmış yasal ve kurumsal düzenlemeler ile, küresel eklemelenmenin altyapısı tamamlanmaya çalışılmaktadır.

Ulusal kaynakları iç ve dış sermaye kesimlerine transfer eden borçlanma sisteminin doğal sonucu olarak borç sarmalı içine sıkıştırılmış ve üretimden koparılmış bir ekonomik sistemi kabul etmeye zorlanan insanlarımızın yaşam alanlarını doğrudan etkileyen bu süreç, “küreselleşmenin sorgulanması” bir yana, &neyin ne kadar özelleştirildiği” ve “özelleştirmenin ulusal ekonomiye ve topluma ne getirdiği” boyutlarında da yeterince sorgulanmamaktadır.

“İdeolojiler öldü” savıyla “küresel kapitalist ideoloji”nin tek doğru olarak dayatıldığı yirmi yılı aşkın sürede, dünyada ve ülkemizde neo liberal saldırılara karşı emekten yana güçlerin tepkileri, 2005 yılında yaşanan SEKA ve

Seydişehir direnişleri dışında, ya sektörel bazda kalmakta, ya da yeterince etkili olamamaktadır.

Özelleştirmenin felsefesini “devletin üretimden çekilerek” asli görevi olan alanlara yoğunluk vermesi olarak değerlendirenler, bu aldatmaca ile toplumun bazı kesimlerini ikna edebilmişlerdir. Özelleştirmeye karşı tepkilerini ortaya koyan sendika ve meslek odaları gibi kuruluşların toplumun ikna edilmiş kesimlerini yeteri kadar yanlarına çekememesinin başlıca nedeni ise, özelleştirmeye destek veren bazı medya grupları olmuştur.

Özelleştirmelere karşı verilecek mücadelenin yalnızca çalışan kesimin sorunu olmadığını ve sonuçların toplumun tümünü etkilediğini bilen ve bu nedenle mücadelenin birlikte olması gerektiğine inanan TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve KİGEM olarak; bağımsız, demokratik, kalkınmış ve onurlu bir ülkede birlikte yaşamak için şunları söylüyoruz:

- Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası eksenli yıkım politikalarının geriletilmesine yönelik çabalar yoğunlaştırılacaktır.

- Özelleştirme politikaları ile ülkemize ve yurttaşlarımıza yaşatılan yıkım birlikte geri püskürtülecektir.

- Küresel yıkımın altyapısını hazırlayan yasal düzenlemeler karşısında etkin bir karşı duruş birlikte gerçekleştirilecektir.

- Yapılmaya çalışılan özelleştirmelerin hızının kesilmesini sağlayan hukuk mücadelemiz kesintisiz sürecektir.

- Üretim, yatırım, verimlilik ve teknolojik gelişmeye dayalı planlamaları içeren Ulusal Kalkınma Planlarının yürürlüğe konması için ortak mücadele verilecektir.

- Üreten, büyüyen, paylaşan bir ekonomik sistem için birlikte mücadele edilecektir.

- Ulusal varlıkların ve sosyal kazanımların geliştirilmesi için ortak tepki birlikte örgütlenecektir.

TÜRK-İŞ HAK-İŞ DİSK KESK TMMOB TTB KİGEM

TMMOB'DEN

ODA VE SENDİKA BAŞKANLARINA MEKTUP

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, İşçi ve Kamu Emekçisi Sendikalarının Başkanları ile TMMOB'ye bağlı Odaların Yönetim Kurulu Başkanlarına yazdığı mektupla “Yirminci Yılında Türkiye’de Özelleştirme Gerçeği” sempozyumuna katılım yönünde çağrıda bulundu.

Sayın Başkan,

Bilindiği gibi çalışmalarını yaklaşık 6 aydır TMMOB'nin sekreteryasında TÜRK-İŞ, HAK-İŞ, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve KİGEM tarafından ortaklaşa sürdürülen “ÖZELLEŞTİRME SEMPOZYUMU” programını keskinleşmiştir.

Sempozyum 26-27 Mayıs 2005 Perşembe ve Cuma günleri Menekşe Sokak No:8/A Kızılay-Ankara adresindeki EKİN SANAT MERKEZİ'nde yapılacaktır.

Dört oturum biçiminde planlanmış olan Sempozyum'un birinci günü sabah bölümünde çağrılı bildirilerin sunumları ile “KÜRESELLEŞMENİN ÖNEMLİ ARACI: ÖZELLEŞTİRME” başlıklı oturum gerçekleştirilecektir.

Öğleden sonra düzenleyici örgütlerin temsilcileri ve bağımsız uzmanlarca hazırlanmakta olan “SEKTÖR RAPORLARI” sunulacaktır. İkinci gün sabah bölümünde; gene çağrılı bildirilerin sunumları ile “20. YILINDA ÖZELLEŞTİRMELERİN SORGULANMASI” adlı oturum gerçekleştirilecektir. Öğleden sonraki oturumda ise özelleştirmelerin tartışılacağı “FORUM” düzenlenecektir.

Biz biliyoruz ki; “20. YILINDA TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİRME GERÇEĞİ” başlıklı sempozyumun FORUM oturumu ancak sizin katkılarınızla zenginleşecektir.

Forum oturumuna örgütünüz adına konuşma yapmak üzere katılımınızı diliyoruz.

“Forum konuşmalarının süresini katılımcıların sayısının belirlemesi” gibi olumsuz bir durumu da; Forum sırasında konu ile ilgili olarak sekreterya ileteceğiniz yazılı metnin tamamının “basılacak kitapta” yer alması ile aşılabacağını düşünüyoruz.

Evet, Biz Özelleştirmeleri Durdurabiliriz.

26-27 Mayıs'ta Sempozyum'da buluşmak üzere.

Mehmet Soğancı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

06.05.2005

“İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAFTASI”NDA BİR KEZ DAHA UYARIYORUZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 4 Mayıs 2005 tarihinde “İş Sağlığı ve Güvenliği” haftası ile ilgili olarak basın açıklaması yaptı.

Uluslararası Çalışma Örgütü/ILO 28 Nisan’ı “İşyerinde Sağlık ve Güvenlik Dünya Günü” ilan etmişti. 4-10 Mayıs arası ise ülkemizde “İş Sağlığı ve Güvenliği Haftası” olacak. Ancak, ülkemizin iş kazalarında Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsü olduğu göz önüne alındığında, devletin sosyal boyutundan arındırılması sürecindeki gelişmelerle iş kazalarının ve kayıpların azalması olanaklı görülmemektedir.

SSK istatistikleri incelendiğinde görülüyor ki; 2003 yılında gerçekleşen 76.668 iş kazasında 811 insanımız yaşamını yitirmiş, 1.596 insanımız sürekli iş göremez duruma düşmüş, 440 insanımız da meslek hastalığına yakalanmıştır. Bu iş kazaları sonucu toplam 2.101.539 gün geçici iş görmezlik oluşmuş ve çalışanlar 105.532 günü hastanede geçirmişlerdir. İş kazaları nedeniyle bir yılda 5.758 yıl değerinde iş kaybı oluşmaktadır. İş kazaları ve meslek hastalıklarından kaynaklanan sürekli işgörmezlik ve ölümlerin maliyeti ise yılda yaklaşık 1 milyar YTL’dir.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de iş kazaları ve meslek hastalıklarının önemli bir sorun olarak karşımıza çıkması, sanayileşmenin gelişimi ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin gerekli düzenleme ve yatırımların yapılmamasından dolayı yoğunluk kazanmıştır. Hızlı gelişen bilim, teknoloji, kalkınma ve sanayileşme süreçlerinin çalışma yaşamı ve güvenliği süreçlerine aynen yansıtıldığını söylemek güçtür.

Sanayileşme ve kalkınmanın bedeli; hiçbir zaman, iyi eğitilmiş, yeterli derecede beslenen, iş kazalarından ve meslek hastalıklarından gereği gibi korunan, işsiz kalma ve işini kaybetme korkusu yaşamayan, örgütlenmeleri engellenmeyen, sosyal güvenliğinden endişe duymayan; kısaca insanın refahı, mutluluğu, sağlığı ve güvenliğinden ödün vermek olmamalıdır.

Çalışılan ortamın ve üretim süreçlerinin yetersiz ve olumsuz koşulları, çalışanların en temel hakkı olan sağlıklı yaşama ve çalışma hakkını tehdit etmektedir. Bu nedenle İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda gerekli

önlemlerin alınması bir zorunluluk olmaktadır. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının ortadan kaldırılması, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin sağladığı olanakların bu alana yönelik olarak geliştirilmesi, bilimsel araştırmaya dayalı riskin doğru tanımlanması, planlı çalışma ve üretim sürecindeki gelişmelerin bilimsel yöntemlerle incelenmesi ve nihayet güvenlik önlemlerinin artırılmasıyla sağlanabilir.

Türkiye’de İş Sağlığı ve İş Güvenliğine ilişkin yasal çerçeveye bakıldığında, Anayasanın çalışma hayatının düzenlenmesi ile ilgili çeşitli maddeleri bulunmaktadır. 50. maddede hiç kimsenin yaşına cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmayacağını, 56.maddede ise herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu belirtilmektedir.

TMMOB ve bağlı odaları meslek alanlarına giren tüm konularda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında da “insan” odaklı yasal düzenlemelerin yapılması hususunda ilgili tüm kurumlara ayrıntılı raporlar sunarak görüş ve önerilerini dile getirmektedir.

Ne yazık ki, bu çalışmaların yankı bulmadığı hep birlikte görülmektedir. Siyasi iktidarlar, yıllardır var olan ve her geçen gün artarak süren bu alandaki sorunların çözümüne yönelik, sanayinin her kesiminde üreten, denetleyen, sorgulayan, çalışan üyelerinin yoğun bilgi ve deney birikimlerine sahip TMMOB ve bağlı odalarının görüş ve önerilerine kulak tıkamaktadır. Bilimsellikten uzak bu yaklaşımlar her alanda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği alanında da telafisi güç zararların doğmasına yol açmakta, sorunların çözümüne ilişkin somut adımlar atılmasına engel olmaktadır.

Bu anlayış 4857 sayılı İş Yasası ile yürütülen İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarında da sürmektedir. 20 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya

Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmeliğin gerek hazırlanması sürecinde gerekse de içeriği itibarıyla aynı anlayış sürdürülmüştür. Kanunda zorunlu tutulmasına rağmen TMMOB'nin görüş ve önerileri değerlendirmeye alınmamıştır.

Kanunda, İş Güvenliği Mühendisliği yerine, "İş Güvenliği Uzmanı" gibi bir tanım getirilerek mühendislik ile teknik elemanlık birbiriyle eşdeğer tutulmuştur. Mühendislik disiplinleri Yönetmelikte sınırlanırken, teknik eleman tanımı ise oldukça geniş tutulmuş teknikerler mühendislerden daha ayrıcalıklı hale getirilmiştir. Bu Yönetmelikle Odalarından İş Güvenliği Belgesi almış olan mühendislerin hakları dahi gasp edilmiş, İş Güvenliği Uzmanlığı danışmanlık düzeyine indirilmiş, bir İş Güvenliği uzmanına 10 firma ile sözleşme yapma yetkisi tanınarak işyerlerinde İş Güvenliği Mühendisi istihdamının önüne geçilmiş, İş Güvenliği Mühendisliği şekli bir yapıya dönüştürülmüştür. Yine Yönetmelikte, İş Güvenliği ile ilgili Kurullarda TMMOB'ye yalnızca 1 temsil üyeliği verilerek, yılda bir kez toplanacak bu yapılar da işlevsiz kılınmıştır.

Yıllardır mühendisliği ve bilimi dışlayan bu tür uygulamalarla, ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliği büyük yıkımlar yaşamaktadır. Bu ve benzeri uygulamalarla ülkemiz, iş kazalarında Avrupa birincisi ve dünya üçüncüsü olma konumunu sürdürmektedir.

Tüm bunlara karşı, TMMOB bir kez daha belirtmektedir:

Sosyal bir hukuk devletinde; iş yasaları çalışanların hakkını korumak ve geliştirmek amacını temel ilke alırken, çıkarılan 4857 sayılı İş Yasası tamamen işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kuralsız çalışmayı, işçiyi başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan bu yasa yerine konunun tüm taraflarının katılımı ile demokratik bir yasa çıkarılmalıdır. İş Mevzuatı eksenini "insan" olan çağdaş bir yapıya kavuşturulmalıdır.

İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili politikaların oluşturulmasında Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı ilgili meslek odaları, Türk Tabipleri Birliği ve ilgili sendikaların da katılımı sağlanarak, bu konuda alınacak kararlar çalışma hayatına yansıtılmalıdır.

İş kazaları ve meslek hastalıklarının önüne geçilebilmesi için işyerlerinde "Önce İnsan, Önce Sağlık, Önce İş Güvenliği" anlayışı yerleştirilmeli, tüm süreçlerde öncelik İş Sağlığı ve Güvenliğinde olmalıdır.

İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının kurulması yasalarla güvence altına alınmalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği

Hizmetleri bütün işyerlerini ve tüm çalışanları kapsamalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, tarafların eşit sayıda temsil edildiği demokratik yapılar olarak düzenlenmeli ve tavsiye kurulundan ziyade yaptırım gücüne sahip bir kurula dönüştürülmelidir.

Meslek Hastalıkları Hastaneleri işlevine uygun olarak yapılandırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

İş Güvenliği Mühendisliği kavramı, çıkarılacak yeni bir yönetmelikle yeniden tanımlanmalı ve işyerlerinde İş Güvenliği Mühendisi çalışma zorunluluğu getirilerek çalışma koşulları yeniden düzenlenmelidir. İşyerlerinde işçi sayısına, iş yerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre sayısı belirlenecek, iş güvenliği konusunda mesleki yeterliliği TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odasınca belgelendirilecek mühendisler görev yapmalıdır.

İş Sağlığı ve Güvenliği denetimlerinde ulaşılan işyeri ve işçi sayısı artırılmalı, riskli iş kollarında denetimin etkinliği, yeni denetim yöntemlerinin uygulanması ile desteklenmeli, her alanda olduğu gibi bilim ve teknolojideki baş döndürücü gelişmeleri izlemeleri için denetim elemanlarına imkanlar sağlanmalıdır.

Eğitim ve öğretim müfredatı, orta öğretimden başlanarak İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda yeniden düzenlenmelidir.

Üretim sürecinde kullanılan ekipmanlar ve kişisel koruyucular İş Sağlığı ve Güvenliği standart ve mevzuatına uygun üretilmelidir. Bu konuda zorunlu standart oluşturulmalı, üretim, satış ve kullanım sırasında standartlara göre denetim mutlaka yapılmalıdır.

Ülkemizde her konuda olduğu gibi İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda da sağlıklı veri ve bilgi toplama, veriye ulaşmada sıkıntı yaşanmakta, sistem iyi çalışmamaktadır. İşyerlerinde, kaza ve meslek hastalıklarına ait bilgiler, bir veri tabanında toplanmalı, bu bilgilerden ölçme ve değerlendirme amaçlı yararlanılmalıdır. İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çalışma koşulları ve bu koşullar arasındaki nedensel ilişkileri araştırarak, bilimsel araştırma yapacak, araştırma kurumları oluşturulmalı, eğitim kurumları özendirilmelidir.

Dünyada ve ülkemizde ürkütücü boyutlara gelen çocuk işçilik konusunda, çocuk emeği sömürsü ortadan kaldırılmalı, çocukların rehabilite edilmesi, eğitilmesi ve ailelerine kazanç getirici olanaklar sağlanmalıdır. Ucuz iş gücü olarak görülen kadın işçilik konusundaki tüm olumsuz uygulamalar kaldırılmalıdır.

Mehmet SOĞANCI
Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB YABANCI MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ ÇALIŞMA İZİNLERİYLE İLGİLİ OLARAK BASIN AÇIKLAMASI YAPTI

TMMOB tarafından yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının Türkiye’de çalışma izinleri ile ilgili olarak basında çıkan haberler ve köşe yazıları üzerine 18 Mayıs 2005 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

Basına ve kamuoyuna duyurulan metin aşağıdadır :

BU BİR SUÇ DUYURUSUDUR (!)

KAÇAK YABANCI MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCISI ÇALIŞTIRANLAR VE ÇALIŞTIRDIKLARINI “İHBAR” EDENLER HAKKINDA NE YAPILIYOR? NE YAPILMALIDIR?

Yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının ülkemizde çalışma izinleri ile ilgili olarak basında çıkan bazı haberler ve köşe yazıları üzerine, 26 Şubat 2005 tarihinde yaptığımız “Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Çalışma İzinleri Konusunda Yapılan Tartışmalar Hukuksal ve Bilimsel Temelden Yoksun Olmamalıdır” başlıklı Basın Açıklamamızı şöyle bitirmiştik: “TMMOB; süreci yalnızca kendi çıkarları açısından değerlendiren yerli ve yabancı sermaye kesimlerinin “idari engel” adı altında yaptıkları gerçek dışı beyanlarla kamuoyu oluşturma çabalarına fırsat vermeyecektir. Örgütümüz, meslek alanlarımız ve meslektaşlarımız lehine düzenlemelerin yapılması konusunda kamuoyunu sürekli doğru bilgilendirecek ve kararlı tutumunu sürdürmeye devam edecektir.”

Sabah Gazetesi’nin ana sayfasında, 1 Mayıs 2005 tarihinde, “Kendimi İhbar Ediyorum” manşetli haber ile karşılaşanlar, Mitsui yöneticisinin 2. Yatırım Danışma Konseyi toplantısında Başbakan’a “Kendimizi ihbar ediyoruz. Yöneticilerimiz izinsiz, kaçak olarak çalışıyor” dediğini okuyorlar. Bu çıkış karşısında şaşırان Başbakan’ın özel olarak not aldığını “Başbakan Erdoğan, yatırımcı oturumunun ilk bölümündeki konuşmaları dinledikten sonra öğleden sonra

sonuç bildirgesi ve ev ödevi listesinin yazıldığı oturumda devreye girdi” yabancı çalışma izinlerine ilişkin engellerin kaldırılması taahhüdünü bizzat kendisi metne dahil ettirdi.” şeklinde belirten habere göre; yabancı yatırımcıların ülkelerinden getirdikleri uzman personele çalışma izni alma konusunda en büyük zorluk mühendisler için yaşanmakta, bu konuda Çalışma Bakanlığı’nın izni yetmemekte, TMMOB üyelik, YÖK ise üniversite denkliği aramaktadır. Haberle kamuoyuna verilmek istenen mesaj açıktır: TMMOB ile YÖK, yabancı yatırımlar ve yatırımcılar önünde bir “idari engel”dir. O halde, “engel” aşılmalıdır !.

TMMOB olarak, “kamuoyunu sürekli doğru bilgilendirme” adına, 26 Şubat 2005 tarihinde söylediklerimizi yineliyor ve diyoruz ki;

TMMOB ile YÖK’ün yabancılara çalışma izni konusunda yatırımcıların önünde engel olduğu savı doğru değildir. Üstelik, bu konudaki uygulamalar AB, ABD ve diğer ülkelerinden çok daha kolaydır.

Ancak, doğru olanlar, yatırımın önünde engel olmayanlardır. Şöyle ki;

Evet, doğrudur. 1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile 1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu’na göre; Türkiye’de mesleklerini icra etmek isteyen ister Türk ister yabancı mühendis, mimar ve şehir plancıları, ilgili Meslek Odası’na üye olmak zorundadır.

Evet, doğrudur. 3458 ve 6235 sayılı Yasalardaki koşullar, yalnızca yabancılar için getirilmiş koşullar değildir. Bu koşullar, yabancı bir ülkedeki okuldan

mezun olan Türk vatandaşları için de geçerlidir.

Evet doğrudur. Üye olmanın anlamı; mesleğini icra ederken uymakla yükümlü olunan kuralların varlığı ve bunların denetimidir. Bu nedenle, yabancı bir meslek mensubu Türkiye’de mesleğini icra ederken, TMMOB ve Odaları tarafından konulmuş kurallara uymak zorundadır. Diğer meslek kuruluşlarında olduğu gibi.

Evet, doğrudur. Mesleki unvanların kullanılması ve mesleki faaliyetlerin icrasının bir takım koşullara bağlanması, yalnızca ülkemizde yapılan bir uygulama değildir. Bütün gelişmiş ülkelerde, herhangi bir ülkede, lisans eğitimi almak yeter koşul olarak görülmemektedir. Alınmış eğitimin denkliği de, mesleğin icra edileceği ülke için belgelenmek zorundadır. Yani, her ülkenin iç hukukunda mesleki hizmetlerin sunumunda bir çok kısıt konulmuştur.

Evet doğrudur. Yabancıların ülkemizde çalışma koşulları, 2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile düzenlenmiştir. Yasanın genel gerekçesinde; “Türkiye’nin bulunduğu coğrafyada yaşanan hızlı kanunî ve ekonomik gelişmeler sonucunda Türkiye’ye yönelik yabancı göçü, ülkemizde kayıt dışı yabancı istihdamında çok büyük artışlar yaşanmasına neden olmuştur. Mevzuat yapımız kayıt dışı yabancı istihdamının artmasında ve bu durum ile etkin mücadele verilmesinde olumsuz yönde etkili olmuştur.” denilirken; 6235 sayılı Yasada değişiklik yapan madde gerekçeleri, “çalışma izni verme yetkisini ilgili bakanlık ve kuruluşların görüşleri alınmak kaydıyla tek merkezde toplamak” şeklindedir. Yani, TMMOB, görüş alınması “zorunlu”

kuruluşlardan birisidir ve bazılarının söylediği gibi “idari engel” değildir.

Evet doğrudur. 4817 sayılı Yasa hakkında dönemin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın TBMM'de söylediği gibi, “yasanın temel amaçlarından biri her şeyden önce kendi vatandaşlarımızın öncelikle istihdam edilmesi, ihtisas gerektiren işlerde aynı işi yapmak üzere aynı niteliği haiz ülkemiz işgücünden karşılanamayacak bir talep bulunması halinde yabancı istihdamının doğal olarak söz konusu olacağı”dır.

Evet, doğrudur. 4817 sayılı Yasa hakkında 24.1.2003 tarihli TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nda; “tasarı hazırlanırken öncelikle ulusal mevzuatımızdaki hükümler ile ülkemizin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerdeki hükümlerin dikkate alındığı ve yabancı istihdamının yasal çerçevede olmasının gerek ülkemizin menfaatleri, gerekse yabancı çalışanlar için büyük önem arz ettiği, tasarinın Avrupa Birliği Türkiye Ortaklık Hukuku ve karşılıklılık esası temel alınarak hazırlandığı ve paralel düzenlemeler yapıldığı” belirtmektedir. Yani, bu uygulama, yalnızca ülkemize özgü bir uygulama değildir.

Evet, doğrudur. 1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na göre, yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınmış ön lisans, lisans ve lisans üstü diplomaların denkliği YÖK tarafından tespit edilmek zorundadır. Bu uygulama, 2547 sayılı Yasa öncesi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktaydı; tıpkı ilk ve ortaöğretim kurumlarının denklik işlemlerinin halen Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yürütüldüğü gibi. Yani, konu, yalnızca yüksek öğretime özgü değildir.

Evet, doğrudur. Küresel ve bölgesel ölçekte ulus aşırı tekeli sermayenin çıkarlarını savunan örgütlerin belirlediği anlaşmalara imza atmak, özellikle mesleki hizmetlerin serbest dolaşımı açısından eşitsiz ve haksız rekabetin olduğu bir ortamı yaratmakta ve bu durum ulusal ve toplumsal çıkarlara

aykırılık oluşturmaktadır.

Evet, doğrudur. Merkezi İdare, yapacağı tüm düzenlemelerde kamu yararını gözetmek durumundadır. Bu nedenle, kalitesiz hizmetin kontrolsüz sunumuna olanak tanıyan ve kendi vatandaşları aleyhine haksız rekabetin önünü açan düzenlemelerden, üstlendiği görev nedeniyle kaçınılmazdır.

Evet, doğrudur. Yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma izinleri konusunda yapılan tartışmalar hukuksal ve bilimsel temelden yoksun olmamalıdır.

Olmamalıdır, çünkü;

Yüksek öğretim kurumlarına ait diploma ve belgelerin denkliklerinin verildiği YÖK'ün web sitesine giren herkes; ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya, Kanada dahil, “Diplomanın Tanınması İle İlgili Yurtdışındaki Ulusal Kuruluşlar”a kolaylıkla ulaşabilir. Ve, 2003 yılından sonra gündeme taşınan “denklik belgesi” sorununun ülkemize özgü bir sorun olmadığını, aslında bir sorunun olmadığını, bunun ülkelerarası kabul görmüş bir uygulama olduğunu görebilirler.

YÖK tarafından verilen Denklik Belgesi, TMMOB'nin konuyu değerlendirme sürecinde zorunlu gördüğü belgelerden birisidir. Bilinmelidir ki, yabancı meslek üyesi akredite edilmiş bir okuldan mezun ise, YÖK bir hafta içinde denklik belgesi vermektedir. Denklik Belgesi almış bir mühendis, mimar veya şehir plancısının TMMOB'deki işlemi ise, en fazla 7 gün sürmektedir.

Bu bağlamda, uluslararası akredite olmayan okullardan mezun olanlara, çok kolay Denklik Belgesi verilmesine ya da Denklik Belgesinin aranmamasına yönelik bir mevzuat değişikliği TMMOB tarafından kabul edilemez. Mevcut ve olası yasal düzenlemelerin amacı, akademik ve mesleki yeterliliği olanların Türkiye'de hizmet sunması olmalıdır. Kamu yararı ölçütünü öngörmeyen mevzuat değişikliklerinin TMMOB tarafından yargıya taşınacağı da bilinmelidir.

Bilinmelidir ki; yabancıların ülkemizdeki çalışma koşulları, ilk kez 2003 yılında 4817 sayılı Yasa ile düzenlenmemiştir. Türkiye'de çalışmak isteyen yabancı mühendis, mimar ve şehir plancısının ilgili Meslek Odasına üyelik koşulu, 4817 sayılı Yasa ile getirilmiş yeni bir hüküm değildir.

Bilinmelidir ki; Danıştay, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca 24 Nisan 2004 tarih ve 25442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanununun Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in 5 inci maddesinin (1) bendi ile 3 üncü maddesiyle eklenen Geçici Madde 1 hakkında TMMOB'nin açtığı iptal davası sonucu, yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. Yargı kararları, Anayasa gereği herkesi bağlar. Bu nedenle sürece, sermaye kesiminin tek yanlı bakış açısında olduğu gibi idari bir engel olarak değil, alanı doğru düzenlemek için doğru yasal mevzuat yapma zorunluluğu açısından bir fırsat olarak bakmak gerekmektedir. Bu bağlamda, diğer merciler tarafından verilen süre uzatımı uygulamasının derhal durdurulması gerekmektedir. Ayrıca, 5 inci maddenin (1) bendine dayanılarak izin verilmemesi de gerekmektedir.

Bilinmelidir ki; yabancı meslek kuruluşlarından alınacak belgeler ile aynı firmada başkaca Türk mühendislerin çalıştığına dair belgeler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Türkiye'de İşsizliğin Önlenmesi ve İstihdamın Artırılması Raporu'nda da belirtildiği üzere, istenilmesi gerekli belgelerdir. Bu belgelerin sağlanmasındaki zorlukları ileri sürülerek bu uygulamayı kaldırmak üzere yasal düzenleme yapmaya çalışmak kolaycılıktır, yanlıştır. Sorun, gerekli belgelerin eksiksiz ve zamanında sağlanması ile çözümlenmelidir.

Bilinmelidir ki; “TMMOB Yabancı Mühendis, Mimari ve Şehir Plancılarının Çalışma İznine Esas Değerlendirilmesi ve Geçici Üyelik Müracaatları Hakkında Yönetmelik”, 1 Şubat 2005 tarihli ve 25714 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin 9 uncu maddesi ile yapılacak işlemler süreye bağlanmış ve oluşturulan akış şeması çerçevesinde işlemler hızlandırılmıştır. Yabancı mühendis ve mimarların çalışma izni sürecinde “bürokratik engel” olarak gösterilen TMMOB; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’ndan gelen başvuru dosyasına en geç 30 gün içerisinde görüş bildirmektedir.

Bilinmelidir ki; TMMOB ve bağlı Odaları, mühendis, mimar veya şehir plancısı olmayana, olduğunu belgeleyemeyeni, mühendis, mimar veya şehir plancısı olsa ve belgelese de mesleğini yapmayacağını taahhüt edenleri üye yapmaya zorlamamaktadır.

Bilinmelidir ki; TMMOB Yasası’nın gerekçesinde yer alan “mühendislik hizmetinin ülke güvenliği ile yakından ilgili olduğu” saptaması doğrultusunda, denetimsiz hizmet sunumunu yasallaştırmaya yönelik girişimler kapsamında, meslek üyelerinin denetimini ortadan kaldıracak yasal değişiklikler, TMMOB’nin de ortadan kaldırılması anlamına gelecektir. Bu durumda ise, mühendislik hizmetlerinin kamu çıkarından ve ülke güvenliğinden uzak bir noktaya getirileceği açıktır.

Bilinmelidir ki; 1980’lerin ortasından günümüze kadar kayıtlı ya da kayıt dışı olarak yaklaşık 5.000 yabancı mühendis ve mimar ülkemizde meslek alanında ya da meslek alanı dışında çalışmakta, çalışma izni alamayanlar da ülkemizden çıkmamaktadır. Hazine Müsteşarlığı’nın denetimsiz izin vermeye devam etmesi nedeniyle, yasal olarak çalışan kayıtlı yabancılarının ne kadarının yabancı sermayeli şirketlerde çalıştıklarına ilişkin sağlıklı veriler mevcut değildir. Yine, Hazine Müsteşarlığı’nın vermiş olduğu izinler doğrultusunda çok sayıda şirkette, üçüncü dünya ülke vatandaşları çalışmakta olup, şirketler maliyeti düşürmek için sigorta yükümlülüklerini sigorta primlerinin düşük olduğu bir ülkede yerine getirerek, SSK’ya prim dahi ödememektedirler. Bu şirketlerin çalıştırdıkları mühendis, mimar ve şehir plancıları, kilit personel

dışında, az gelişmiş ülke vatandaşlarından oluşmaktadır.

Bilinmelidir ki; Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı Projesi’nde görev alan teknik personelin TMMOB’nin ilgili Odasına geçici üyeliğinin büyük ölçüde sağlanmadığı ve kayıt dışılık gerçeği ortada iken, yabancıların ülkemizde çalışmasını yalnızca Türkiye’de binlerce işsiz mühendis, mimar ve şehir plancısının istihdam sorunu olarak görmemek gerekmektedir.

Bilinmelidir ki; şeffaf olmayan işlemler, korumacı önlemlerin eksikliği, mevzuat farklılıkları, eğitim sistemi yetersizliği, meslek tanımı standartlarının eksikliği, diploma ve unvan uyumsuzlukları, kamu hizmeti ve mesleki hizmet tanımlarının belirlenmesindeki eksiklikler, kamu alımlarında karşılaşılan zorluklar, uzmanlaşma eksikliği, vergilendirme ve sosyal güvenlik sistem farklılıkları, mühendis ve mimar işsizlik oranının yüksekliği gibi, uluslararası pazarda rekabet edememeyi zorlayan etkenlerin varlığında; ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının rekabet şansını azaltmakta, pazar ortamı meslektaşlarımızı taşeronluk ya da meslek dışı iş yapmaya zorlamaktadır. Kaçak çalışma ya da kayıt dışı çalışma yaygınlaşmaktadır.

Yine, bilinmelidir ki; 4817 sayılı Yasa hakkında 24.1.2003 tarihli TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nda; “Dünya ticaretinin gelişmesi, ulaşımın globalleşmesi gibi sebeplerle uluslararası göçün de giderek arttığını ve bu kapsamda ülkemizin de sadece dış göç veren ülke olmayıp, giderek göç alan bir ülke haline geldiği ve bu anlamda ülkemizin çevre ülkelerdeki krizler ve siyasal-ekonomik çözümler nedeniyle, 1980’li yıllardan beri açık ve gizli bir biçimde göç aldığı, bu ülkelerdeki siyasal gelişmelerin yanı sıra bu yönelişin temel nedeninin, Türkiye’nin bugün bazı ülke vatandaşları açısından, istihdam ve ticaret alanlarında bir “cazibe merkezi” olarak görülmesinden de kaynaklandığı” Zorunlu veya gönüllü olarak Türkiye’ye gelen ve burada kalan, Türkiye’ye sığınan ya da geçici bir süre burada barınma

ve çalışma fırsatı arayan, çoğu zaman da kaçak konuma düşen yabancıların sayısının giderek arttığı” Türkiye’ye gelen “yabancı uyruklu insanlar”ın genelde belirli bir uzmanlık alanlarının olmadığı, belirli bir uzmanlığa sahip olanların da uzmanlık dallarında değil, bulabildikleri işlerde çalıştıkları, niteliksiz işçi statüsünde ve kaçak olmaları nedeniyle de çok düşük ücretlerde çalışmaya razı oldukları için bu insanları çalıştırmamanın bazı işverenlerce cazip görüldüğü” İşgücü fazlası olan ülkemizde kaçak yabancı işçiliğinin giderek yaygınlaşmasının hızla vergi ve sigorta prim kayıplarına neden olduğu” Ucuz işgücü olarak görülen ve kendi ülke vatandaşlarımıza tercih edilerek kaçak çalıştırılan yabancı işçilerin, Ülkemizin ücret ve sendikal düzeyini de etkilediğini, aynı işi yapabilecek aynı nitelikteki vatandaşlarımızın işsiz kalmalarına neden olduğu” ifadelerine yer verilmiştir.

Bu olumsuz durum, TMMOB kadar, ana görevi ulusal çıkarları ve yurttaşlarının haklarını korumak olan yasama ve yürütme organları tarafından da engellenmelidir. Çünkü; akademik ve mesleki yeterliliğe sahip olmayan kişilerin ülkemizde mesleki hizmet sunmaları, üstelik kaçak hizmet sunmaları, kamu ve toplum yararı bir yana, hukuk kurallarına açıkça aykırıdır.

Kaçak çalışma ya da kayıt dışı çalışma bir suç ise; bu suçu işleyen yurttaş ya da yabancı olması hukuken suçu ortadan kaldırmaz. Bu bağlamda; kaçak yabancı mühendis, mimar ve şehir plancısı çalıştıranlar, çalıştırdıklarını “ihbar” edenler hakkında gerekli işlemler, gerekli merciler tarafından, “derhal” başlatılmalı; kaçak çalışan yabancı mühendis, mimar ve şehir plancısı ülke dışına çıkarılmalıdır. Bu duruma duyarsız kalanlar hakkında da gerekli hukuki süreç başlatılmalıdır.

Süreci yalnızca kendi çıkarları açısından değerlendiren yerli ve yabancı sermaye kesimlerinin “idari engel” adı altında yaptıkları gerçek dışı beyanlarla kamuoyu oluşturma çabalarına fırsat vermeyeceğini açıklayan TMMOB; bizzat Başbakan’a yapılan “suç duyurusu”nu da

izleyecek, "hukuk devleti" ilkeleri doğrultusunda yapılanları ve yapılmayanları kamuoyuna duyuracaktır.

IMF Başkanı, Dünya Bankası Başkan Yardımcısı, Avrupa Yatırım Bankası Başkanı, TÜSİAD Başkanı, TOBB Başkanı, YASED Başkanı, TİM Başkanı ve dünyanın önde gelen bazı ulus ötesi tekellerinin üst düzey yetkililerinin katılımıyla 29 Nisan 2005 tarihinde İstanbul'da düzenlenen 2. Yatırım Danışma Konseyi Toplantısı Sonuç Bildirgesi'nde yer alan; "Yatırımların önündeki idari ve bürokratik engellerin yabancı personel çalışma izinlerine ilişkin sorunları da kapsayacak şekilde ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmaların sürdürülmesi; Uygulanmakta olan özelleştirme programına aynı kararlılıkla devam edilmesi; Yatırımlar açısından yargı sürecinin etkinliğinin artırılması; Türkiye'deki yatırım ortamının yatırımcılar tarafından daha iyi algılanabilmesini teminen ülkenin yatırım yeri olarak tanıtımına yönelik çabaların artırılması; Enerji sektörünün serbestleştirilmesine yönelik programın devam ettirilmesi; Sosyal güvenlik reformuna hız kazandırılması..." önermeleri; belli kesimlerin çarpıtarak gündeme taşıdığı sorunun, aslında "yabancıların çalışma izinleri" ya da "denklik belgesi" ile sınırlı olmadığını gözler önüne sermektedir.

Yatırım Danışma Konseyi'nin önerilerinin takibi ve hayata geçirilmesi konusuna büyük önem verdiklerini vurgulayanların, AB mevzuatına aykırı ya da AB'de olmayan düzenlemelerin "AB'ye Uyum" adı altında ülkemizde gündeme getirilmesine karşı çıkmamaları, kendi iç çelişkilerinin ötesinde, ülke ve toplum yararına olmayacaktır.

Özetle, TMMOB; ülkemiz, halkımız, örgütümüz, meslek alanlarımız ve meslektaşlarımız lehine düzenlemelerin yapılması konusunda kamuoyunu sürekli doğru bilgilendirecek ve kararlı tutumunu sürdürmeye devam edecektir.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, KESK Genel Başkanı Sami Evren, TTB Merkez Konseyi Üyesi Erhan Nalçacı, DİSK ve KESK'e bağlı sendikaların temsilcileri ile TMMOB'ye bağlı Odaların yöneticileri tarafından 11 Mayıs 2005 tarihinde, "Bilgi Edinme Yasası"ndan yararlanılarak, Hükümetin İncirlik ile ilgili kararnamesinin detayları öğrenilmek üzere Başbakanlık'a dilekçe verildi.

İNCİRLİK ÜSSÜ'NÜN KULLANIMININ GENİŞLETİLMESİNE İLİŞKİN TEPKİLERİ İÇEREN DİLEKÇELER BAŞBAKANLIK'A İLETİLDİ

TC. Başbakanlığı'na

Başvuru sahibinin adı ve Soyadı

Oturma yeri veya iş adresi

Türkiye Cumhuriyeti Kimlik No

Başvuruma gösterdiğim e posta adresi yoluyla cevap verilmesini istiyorum

İstedğim bilgiler

Hükümetin ABD'ye İncirlikle lojistik destek verdiği konusunda gizli bir kararname düzenlediğini 7 Mayıs 2005 tarihli Cumhuriyet gazetesinden okumuş bulunmaktayım.

Aynı haberde bu iznin ABD'nin Irak'a göndereceği askeri malzeme, personel nakli de dâhil lojistik desteği kapsadığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı habere göre bu tenin çerçevesini Genel Kurmay Başkanlığı tayin ve tespit edecektir.

Bu haber doğru ise ülkemizin komşu ülkelerle ilişkisinin ciddi bir tehlike altına sokulduğu endişesini taşıyorum. Hükümetin verdiği bu izin ABD'nin Irak işgaline ortak olmakla eş anlamlıdır.

Yine bu haber doğru ise, Anayasanın 92. maddesinin ihlalinin gündemde bulunduğu açıktır. Bu maddeye göre herhangi bir silahlı kuvvetin Türkiye'de bulunması TBMM iznine tabidir. Üstelik bu yabancı ülkeler Türkiye'nin komşusu başka yabancı bir ülke ile halen savaş halinde bulunmaktadır. Durum büyük bir vahameti içermektedir, Söz konusu bilgi ve belgeler metinde yer aldığından konunun artık devlet sırrı kapsamında değerlendirilmemesi gerekmektedir.

Demokrasilerde halkın bilgilendirme hakkı asal haklardandır, bilgilendirme hakkının bulunmadığı koşullarda toplum büyük tehlikelerle karşılaşır. 4982 sayılı bilgi hakkı edinme kanununu amaçladığı ihtiyaç da böylesi tehlikelerin önlenmesi için halk denetiminin sağlanmasından ibarettir.

Bu nedenlerle yukarıda belirttiğimizi gazetede yer alan haberin doğru olup olmadığı, değilse gerçek durumun ne olduğu yasa da belirtilen süre içerisinde tarafıma bildirilmesini diliyorum.

Tarih imza

CEZA MUHAKEMESİ KANUNU'NA GÖRE İL ADLİ YARGI ADALET KOMİSYONLARINCA BİLİRKİŞİ LİSTELERİNİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞINA İLİŞKİN TMMOB GÖRÜŞÜ ADALET BAKANLIĞI'NA BİLDİRİLDİ

TMMOB tarafından hazırlanan Ceza Muhakemesi Kanunu'na Göre İl Adli Yargı Adalet Komisyonlarınca Bilirkişi Listelerinin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik taslağına ilişkin görüş 26 Mayıs 2005 tarihinde Adalet Bakanlığı'na iletildi.

CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNA GÖRE İL ADLİ YARGI ADALET KOMİSYONLARINCA BİLİRKİŞİ LİSTELERİNİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

1- Yönetmelik taslağının "Listeye Kabul Şartları" 6. maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesi önerilmektedir.

"Kayıtlı olunan Meslek Kuruluşunun mevzuatınca, bilirkişilik yapabilmek için, uzmanlık alanını gösteren sertifika, uzmanlık belgesi, yetki belgesi vb. alınmasının zorunlu tutulduğu hallerde bu belgeye sahip olmak."

Gerekçe: TMMOB'nin 05 Mayıs 2005 tarih ve 25806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Bilirkişilik Yönetmeliği" düzenlemesi ile bağlı odalarınca, hazırlanacak bilirkişi listelerinde görev alacak bilirkişilerde aranacak nitelikler ve bilirkişilerin çalışma esasları belirlenmiştir. TMMOB, bilirkişi olarak görev alacaklarda, Mühendislik, Mimarlık ve Şehir Plancılığı Hizmetlerinde kamu yararının korunması, bilirkişilik kurumunun sağlıklı işlemesi amacıyla ilgili yönetmeliğini yaşama geçirmiştir.

TMMOB, anılan yönetmelik ile Birliğimize bağlı Odalarımızın, bilirkişilik yapmak isteyen üyelerine,

yargılamanın bir unsuru olan bilirkişilik kurumunun ne denli önemli ve sorumluluk getiren bir hizmet olduğu bilincini diri tutmak ve bilirkişilik hizmeti yapabilmeleri için, belirli bir eğitimden geçerek yetki belgesi alma zorunluluğunu getirmiştir.

TMMOB Yasası'nın 2. maddesinde sayılan "meslek mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek disiplini ve ahlakını korumak" yönündeki amaçlarımız çerçevesinde bilirkişilik yapan meslek mensuplarının eğitiminin ve disiplinin sağlanması dolayısıyla kamu yararı açısından, söz konusu yönetmeliğin düzenlenmesi zorunlu görülmüştür.

Ayrıca; 2942 sayılı Kamulaştırma Yasası'nın 15. maddesi uyarınca; TMMOB'ne bağlı Odalarca bilirkişilik yapacak üyelerimizin listelerinin hazırlanarak Valiliklere bildirilmesi şeklindeki sistemin bütün bilirkişilikler için getirilmesi uygulama ve sistem açısından daha sağlıklı olacağı kanısındayız.

Yargılamalarda Birliğimize bağlı Oda üyelerinin teknik bilgisine başvuru pek çok uzmanlık konusunun bulunduğu ve bu alanlardaki bilirkişiler için de eğitim

ve disiplinin şart oluşu, yukarıda kısaca bahsettiğimiz çalışmaların ve getirmeye çalıştığımız sistemin diğer yargılamalarda da kullanılması için bu önerimizin dikkate alınması bilirkişilik sisteminde yaşanan olumsuzlukları ve tartışmaları ortadan kaldıracağına inanmaktayız.

Bu nedenle; Bakanlığınızca çıkarılmakta olan Yönetmelik Taslağı'nın 6. maddesindeki "Listeye Kabul Şartları" arasına yukarıda önermiş olduğumuz fıkranın eklenmesi uygun olacaktır.

2- Yönetmelik taslağının "Başvuru Dilekçesine Eklenecek Belgeler" 8. maddesinin (d) fıkrasının, aşağıdaki şekilde değiştirilmesi önerilmektedir.

"(d) Uzmanlık alanına ilişkin diploma, ruhsatname, sertifika, gibi belge (İlgili meslek kuruluşu tarafından bilirkişilik için verilen ve uzmanlık alanını gösteren sertifika, uzmanlık belgesi, yetki belgesi vb. olması halinde bu belgenin varlığı yeterlidir.)"

Gerekçe: Yönetmelik Taslağının 6. maddesi ile ilgili değişiklik önerimizin gerçekleşmesi halinde, ilgili meslek kuruluşunca verilen ve uzmanlık alanını gösteren belgenin aranması yeterli olacak ve bu durumda başkaca bir belge aranmasına gerek kalmayacaktır.

TMMOB

KESK - YAPI YOL SEN İLE BİRLİKTEDİR

TMMOB tarafından hak alma mücadelesini sürdüren KESK'e bağlı Yol Yapı Altyapı Tapu ve Kadastro Emekçileri Sendikası (Yapı Yol Sen) ile ilgili olarak 27 Mayıs 2005 tarihinde basın açıklaması yapıldı.

BASINA VE KAMUOYUNA

TMMOB KESK - YAPI YOL SEN İLE BİRLİKTEDİR

KESK'e bağlı Yol Yapı Altyapı Tapu ve Kadastro Emekçileri Sendikası (Yapı Yol Sen) mücadelesine devam ediyor.

Yapı Yol Sen,

"Yeter Artık Ücrette Adalet İstiyoruz. Basın Açıklaması Yaptık, Duymadılar. Açlık Grevi Yaptık, Görmediler. İş Bıraktık, Umursamadılar. Şimdi Söz Bitti, Cetvellerimizle, Kalemlerimizle, Daktilolarımızla Kısacası Emeğimizle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Önündeyiz. Susma Haykır, Emeğine Sahip Çık." çağrısı ile 26.05.2005 Perşembe Günü Bakanlık önünde toplandı.

Yapı Yol Sen diyor ki;

"Herkes biliyor, ülkede her gün yeni demokrasi ayıplarının yaşandığını, herkes biliyor, ülkede milyonlarca insanın yoksulluk sınırının altında bir gelirle yaşadığını ve yine herkes biliyor ki, işkolumuzda çalışanlar, kamuda çalışanlar içinde en mağdur edilen kesim.

1,5 aydır alanlardayız, çalıştığımız işyerlerini de, aldığımız maaşı da bilmeyen kalmadı, bu nedenle bunları tekrar etmeye gelmedik buraya. Biz mücadele kararlılığımızı gösterme için buradayız. 2005 yılında ilk kez 14 Nisanda alanlardaydık, Bakana, İktidara sabrımız kalmadı dedik, 25 Nisandan 29 Nisana kadar açlık grevindeydik, Sayın bakanımız bakanlığa uğramadı, Başbakanımızda işimize son vermeyi amaçlayan Kamu Personel Kanunu Taslağını müjdeledi bize.

Daha önce yaptığımız eylemlerin tamamında "şaka yapmıyoruz, iş olsun diye sokaklarda değil, kazanıncaya kadar mücadele edeceğiz" dedik. Ama şaka yapıyoruz sandılar. Onlar halen saldırılarını sürdürüyorlar. İnsanca Yaşam Ücreti talebimizi görmezden geliyorlar, Sağlık ve Sosyal Güvenlik Hakkımızı gasp etmeye çalışıyorlar, İş Güvencemizi yok etmeye çalışıyorlar, Saldırı politikalarının karşısında boyun eğmeyen örgütlerimizi kapatmaya çalışıyorlar. Ve sanıyorlar ki, tüm yaptıkları yanlarına kar kalacak, kimse sesini çıkarmayacak. Onlar İstedikleri kadar efelensinler, AKP iktidarı bir tükenişin içerisine girmiştir. AKP İktidarı

emekçi kesimlerle tüm diyalog yollarını kapatmıştır. Bizler de onların anladığı dilden konuşacağız, mücadelemizi daha da yükselteceğiz. Onlar baskı ile, zor ile mücadeleden vaz geçeceğimizi sansınlar. Ancak; Seydişehir'i Unutmasınlar, 4 Mart'ı Unutmasınlar, 20 Aralık'ı unutmasınlar, 25 Mayıs 2005 eylemlerini unutmasınlar.

Ve bir şey daha hatırlatıyoruz: Yazar kasayı unutmasınlar, Başbakanlık önünde fırlatılan yazar kasa Ecevit İktidarının tükenişini simgeler. Burası başbakanlık değil, biz de buraya getirdiğimiz iş araç ve gereçlerini, Başbakanın ayağına doğru fırlatmayacağız. Buraya bırakıp gideceğiz. Ama bu eylemimiz yarın neler olabileceğine ilişkin mesajlar vermektedir. İster verdiğimiz mesajı anlarlar, istemezlerse anlamazlar, anlamazlarsa kendileri bilir.

Sağlık ve Sosyal Güvenlik Hakkımızı, İş Güvencemizi yok eden yasalarda ısrar ederlerse, Adil Ücret Talebimizi görmezden gelirlerse, Gözbebeğimiz olan sendikalarımızı kapatmaktan ısrarcı olurlarsa mücadelemiz artarak sürecektir.

Bu nedenle diyoruz ki; Sosyal Güvenlik Ve GSS Yasa Tasarısı ile Kamu Personeli Kanunu Tasarısı geri çekilmelidir, Ücret Adaletsizliğini gidermek üzere çıkartılmış olan 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin gereği yerine getirilmeli, işkolumuzdaki ücret adaletsizliği giderilmelidir. Ülkemizdeki en büyük ve en mücadelecı örgüt olan EĞİTİM-SEN'i kapatma girişiminden vazgeçilmelidir.

Şimdi buraya iş araç ve gereçleri ile bordrolarımızı bırakacağız. Verdiğimiz mesaj anlaşılmazsa kararlı bir şekilde mücadeleyi büyüteceğiz."

TMMOB, Yapı Yol Sen'in örgütlü olduğu işkollarında çalışan kamu emekçisi üyelerinin çoğunluğunun üye olduğu sendikaların taleplerinin gerçekleşmesi için siyasal iktidara çağrıda bulunmaktadır.

TMMOB, Yapı Yol Sen ile birlikte olduğunu kamuoyuna duyurmaktadır.

Mehmet SOĞANCI
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB SAĞLIK VE SOSYAL HİZMET EMEKÇİLERİ SENDİKASI (SES) EYLEMİNİ DESTEKLEMEDİR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 27 Mayıs 2005 tarihinde basın açıklaması yaparak KESK'e bağlı Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın (SES) eylemini desteklediklerini belirtti.

BASINA VE KAMUOYUNA

TMMOB KESK'E BAĞLI SAĞLIK VE SOSYAL HİZMET EMEKÇİLERİ SENDİKASI (SES) EYLEMİNİ DESTEKLEMEDİR

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası şimdi yürüyor.

TMMOB,

“Kapitalist küreselleşmenin yeni-liberal politikalar ekseninde kamusal alana dayattığı yapısal düzenlemeler gerek dünyada, gerekse ülkemizde yıkıcılığını korumaktadır. Ülkemizde AKP hükümeti eliyle yürütülen “Kamuda Reform” programı bir ideolojik saldırıyla birlikte sürdürülmekte, toplumsal yarar göz ardı edilerek, bu ülke halkının geleceğini ipotek altına almaktadır. Emekçilerin yüzlerce yıllık kazanımları; iş güvencesi, çalışma süreleri yok sayılmaktadır. Eğitim ve sağlık

başta olmak üzere vergilerimizle karşılığını fazlasıyla ödediğimiz ve ücretsiz almamız gereken kamu hizmetlerinden bir kez daha para alınmak istenmektedir. Emeğe, emekçilere ve halka yönelen bu saldırılara karşı kendi öz gücümüzden hareketle tüm emekçileri ve halkı ideolojik politik yönden bilgilendirmek, temel haklara yönelen bu saldırılara karşı temel haklarımızı koruyan ve geliştiren ve giderek daha bütünlüklü bir mücadeleyi hedeflemek niyetindeyiz. 21 Nisan'la başlayan “sağlık hakkı, iş güvencesi ve ücret adaletsizliğine karşı” eylem ve etkinliklerimiz güncel olan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısının bir süreliğine de olsa yasallaşmasının geciktirilmesini sağlamıştır. Ancak IMF'nin stand-by koşulu olarak hükümete dayattığı bu düzenleme iş kolumuzun öncelikli gündemi olma özelliğini korumaktadır. Sendikamız bu dönemi “sağlıkta dönüşüm”ün önemli bir evresi ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısını da bu dönüşümün stratejik bir adımı olarak algılamaktadır. Bu dönemde yürütülecek çalışmaları; geçmişten bugüne yürüttüğümüz mücadeleyi yoğunlaştırılmış, halkla ve diğer örgütlerle paylaşılmış bir bütünsellikle ele almaktayız. Merkez Yönetim Kurulumuz yukarıda tanımlanan

çerçevede Genel Kurulumuzun almış olduğu kararlar doğrultusunda TBMM gündeminde olan çalışma yaşamımızı ve halkın sağlık hakkını doğrudan ilgilendiren yasalara karşı eylem ve etkinliklerimizi artırarak devam ettirme ve diğer toplum kesimleriyle ortaklaştırma kararı almıştır.”

diyen Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın eylem programını destekleyecektir.

TMMOB, 30 Mayıs günü İzmir'den yola çıkacak SES Yürüyüş kolunu uğurlayacak, yürüyüş kolunu 30 Mayıs'ta Manisa'da, 1 Haziran'da Bursa'da, 2 Haziran'da Eskişehir'de ve 3 Haziran'da Ankara'da karşılayacaktır.

TMMOB,

“Herkes; iş güvencesi, İnsanca Yaşanacak Ücret; Eşit, Ücretsiz, Nitelikli ve Ulaşılabilir Sağlık Hizmeti ve Sosyal Güvenlik Hakkı İçin Mücadeleye Devam Ediyoruz” diyen Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın yanında olduğunu kamuoyuna bir kez daha duyurmaktan onur duymaktadır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB

“ORTADOĞU'DA BARIŞ VE HALKLARIN BARIŞ HAKKI” KONFERANSI'NDA GÖRÜŞ BİLDİRDİ

Diyarbakır Demokrasi Platformu tarafından “Diyarbakır Kültür Sanat Festivali” kapsamında “Ortadoğu'da Barış ve Halkların Barış Hakkı” konulu uluslararası Diyarbakır konferansı 28-30 Mayıs 2005 tarihleri arasında yapıldı. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konferansta “Kürt Sorunu ve TMMOB” başlıklı konuşma yaptı.

Uluslararası konferans kapsamında 6 oturumda 30 konuşmacı yer aldı. Konferansın son gününde forum yapıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Doç. Dr.

Mithat Sencer (A.Ü. Hukuk Fakültesi), Alessandra Mecazzi (İtalyan Sendikacı), Osman Özçelik (DEHAP) ve Ragıp Duran (G.Ü. İletişim Fakültesi) ile aynı oturumda yer aldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı sunumunda; TMMOB yapılanması, TMMOB'nin ilkeleri, TMMOB'nin küreselleşme ve sonuçlarının halka yansımaları, 1998 TMMOB Demokrasi Kurultayı sonucunda yayımlanmış Kürt Sorunu başlığındaki öneriler ve talepler, TMMOB Göç Raporu ve Kürt Sorununun bugününe ilişkin konuları katılımcılarla paylaştı.

MEER İLE İLGİLİ TMMOB GÖRÜŞÜ BAŞBAKANLIK'A İLETİLDİ

Başbakanlık Proje Uygulama birimince gönderilen Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma Projesi (MEER) - İmar ve Yapı Mevzuatı Uygulaması Analizi Danışmanlık Hizmeti Nihai Raporu'na ilişkin TMMOB görüşü 31 Mayıs 2005 tarihinde Başbakanlık'a iletilmiştir.

BAŞBAKANLIK PROJE UYGULAMA BİRİMİNE ANKARA

Marmara Depremi Acil Yardım ve Yeniden Yapılandırma Projesi (MEER) A.3.3. Alt-bileşeni kapsamında Birimizce ihale edilen, "Afete Duyarlı İmar ve Yapı Mevzuatı Uygulaması Analizi Danışmanlık Hizmeti" kapsamında hazırlanan Nihai Taslak Rapor iletilmiştir.

Taslak Ön Raporun Birliğimiz ve ilgili Meslek Odalarınca sağlıklı irdelenmesi ve tartışılması için yeterli süre olmadan atölye çalışmasının düzenlendiği bilinmelidir. Müteakip çalışmalarda bu hususa azami özen gösterilmesi, sağlıklı katkının Birliğimizce yapılabilmesi için önemli görülmektedir.

Ülkemizde afetlerin oluşmasının en önemli nedenleri arasında mevzuata aykırı yapılaşmanın yer aldığı konusunun tüm katmanlarınca kabul gören bir tespittir. Artan mevzuat kirliliği ve yetki kirliliğinden kaynaklanan bir ortamda risklerin ve yıkımın da artacağı açıktır.

17 Ağustos 1999 Gölcük (Kocaeli) ve 12. Kasım 1999 Düzce Depremlerinden 3 yıl önce İstanbul'da ev sahipliğini yaptığımız Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Konferansı (Habitat II) Deklarasyonuna ülke olarak attığımız imza ile "afetler karşısında giderek artan korumasızlığa karşı herkes için yeterli konut temin etme ve insan yerleşmelerini daha güvenli, daha sağlıklı ve yaşanabilir kılmaya yönelik olarak, gerekli planlama mekanizmaları ve kaynakları sağlayarak doğal afetlerin

ve diğer acil durumların insan yerleşimleri üzerindeki etkilerini hafifletmek, afetten etkilenen yerleşimleri gelecekteki afetlerle ilgili risklerini azaltmak " için kalıcı politikalar oluşturmayı ulusal ve dünya kamuoyuna taahhüt etmiştik. Ancak bu taahhütler, tıpkı Birleşmiş Milletler tarafından 1990-2000 yılları arasındaki dönem için ilan edilen "Doğal Afet Zararlarının Azaltılması İçin Uluslararası On Yılı" kapsamında ülkemizde başlatılan çalışmalar sonucunda 1989 yılında hazırlanan "Türkiye Milli Planı (1990-2000)"nın Dünya Bankası tarafından belirlenen ve hükümetlerin uyguladığı "Tasarruf tedbirlerine" takılması sonucu askıya alınması gibi kağıt üzerinde kalmıştır.

Jeolojik, morfolojik ve meteorolojik özellikleriyle ülkemizde doğal afet olayları sık yaşanmaktadır. Türü ne olursa olsun doğal afet olayları, her yıl ortalama GSMH'nin % 3'ü oranında doğrudan zarara neden olmaktadır. Dolaylı zararlar (üretim kaybı, çevresel etkiler, vb.) göz önüne alındığında ise, zarar toplamının GSMH'nin % 5-7'sine yükseldiği tahmin edilmektedir.

1999 Depremleri sonrası tartışmalarda ağırlıklı vurgu "yapı kalitesi" ve "mevzuat eksikliği" üzerine yapılmışsa da, afet zararlarının azaltılması ve güvenli yerleşmeler için ilk adımın arazi kullanım planlarının hazırlanması ve yer seçimi kararları olduğu bilinmektedir. İmar planlarına ekonomik ve sosyal veriler kadar yön veren bir girdi de doğal çevredir. Doğal çevre; depremsellik, zemin özellikleri, morfoloji, erozyon, yeraltı suyu, sağlık

riskleri yaratan kayaç mineral özellikleri, heyelanlar, vb. faktörleri içermektedir. Hazırlanacak bu planların afete dönüşebilecek tehlike ve riskleri, koruyucu önlemleri göstermesi gereklidir.

Ülkemizde afetlerin bu derece ağır fatura oluşturmasının en önemli nedeni, kamu yararını hiçe sayan gelişme sürecidir. Yıkıcı afet zararlarına yol açan nedenler ülkedeki sosyo - ekonomik koşullardan ve siyasal ilişkilerden bağımsız değildir. Birimizce hazırlatılan düşük standartlarda sağlıklı ve yasadışı yapılaşma, rant dayalı hızlı ve düşük nitelikli kentleşme, bilimsel normlara dayalı arazi kullanım ve yer seçimi kararlarının rantsal kaygılara yenik düşmesine neden olmuştur. Afet zararlarının beklenenin üstünde olmasını sağlayan temel faktör, bu olgudur.

1999 Gölcük ve Düzce Depremlerinden hemen sonra afet hizmetlerinde önemli derecede değişimlere yön verecek yapısal değişikliklere, Türkiye Cumhuriyeti ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (Dünya Bankası - DB) arasında imzalanan Marmara Bölgesi Acil Yeniden Yapılandırma Projesi (MEER) ikraz andlaşması ile başlanılmıştır. Dünya Bankasının tüm gelişmekte olan ülkeler için hazır raporları olduğu ve afet sonrası bunları hükümetlere sunduğu da malumunuzdur.

05.12.1999 gün ve 23897 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve uygulaması amacıyla koordinasyonunun Birimizce yapıldığı bu andlaşma, afet mevzuatının yeniden yapılandırılmasının anayasası niteliğindedir. Andlaşmanın önemli bölümleri ve her bölüme dair önemli gelişmelerin biraz daha açılması gerekirse;

- " Borçlu, 22 Kasım 1999 tarihine kadar Banka tarafından tatmin edici bulunan koşullarda gerekli kaynakları, personeli ve tesisleri temin ederek EMAT' ı kuracak ve idame ettirecektir." [22 Kasım 1999 da 583 sayılı kararname ile Türkiye Acil Durum Yönetim Başkanlığı (EMAT) kurulmuş ve 2000 yılında Genel Müdürlük (TAY) seviyesine yükseltilmiştir. Bugün, Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü Başbakanlığa bağlı bir kurumdur. ("TAY Genel Sekreterliği Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" TAY

tarafından hazırlanmış ve bazı kurum ve kuruluşların görüşlerine sunulmuştur.)

-” Borçlu, 31 Aralık 2000 tarihine kadar, A.3.1. Alt Bileşeni dahilinde Afet Kanunu, İmar Kanunu ve İhale Kanunu’nda şekil ve içerik olarak Banka’yı tatmin edecek şekilde yapacağı değişiklikleri parlamentoya sunacaktır.” [İhale Kanunundaki değişiklikler uzun tartışmalar sonrası gerçekleştirilmiştir. Afet Kanunu ve İmar (ve Şehircilik) Kanunu teklifleri hazırlanmışsa da Bakanlar Kuruluna daha sunulmamıştır. Bugün bu alt bileşen kapsamında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından farklı sektörel projeler geliştirilmiş olup, çalışmalar devam etmektedir.]

-” DASH Yasal çerçevesinin Bankaca şekil ve içerik açısından uygun bulunacak şekilde kabul edilmesi ve adı geçen yasal çerçevenin tanımlarına uygun olarak yürürlüğe girmesi “[Doğal Afet Sigortası Kurumu (DASK) 27 Aralık 1999 tarihli 587 sayılı K.H.K.ile kurularak Belediye sınırları içindeki konutların Deprem Sigortası yaptırımları zorunlu hale getirilmiştir. Merkezi hükümetin popülist politikaları çerçevesinde sigortasız konut sahiplerine de çeşitli afetlerden sonra kalıcı konut verilmiş ve sigorta sistemi işlevsiz kılınmıştır.]

Bir başka deyişle, sözkonusu andlaşmayla birlikte ulusal afet hizmetlerinin geleceği Dünya Bankasına emanet edilmiştir. Böylece afet hizmetleri gibi ekonomik, teknik, sosyal, psikolojik boyutların iç içe olduğu bir olgu, Dünya Bankasınca şekil ve içerik açısından denetlenen, mali piyasaların kontrolünde sıradan bir parasal işlem haline getirilmiştir. Artık bir “Müşteri” olan yurttaş, afet ve imar hizmetlerini de satın almak zorunda bırakılmaktadır.

Süreç dahilinde ayrıca, izlendiği üzere, bütüncül merkezi politikalarından uzak, kısmi kurum, idare ve idareci çıkarına yarar sağlayan, kaliteli danışmanlık alımından uzak, bilimsel danışmanlık tekellerinde hizmet üretilen, uluslararası alımlarda deneyimlerinden yararlanması öngörülen yabancı firmaların dahi Türk taşeronlarının işlerini yaptığı , mevzuat ve yetki kirliliğini destekleyen çalışma ve

oluşumlarla karşılaşmıştır. Özetle, ülke ihtiyaçları tam olarak karşılanamamıştır.

Ulusal afet yönetim sistemi bazında yukarıda belirtilenleri açmak gerekirse, en temel konulardan biri de sahip olduğumuz parçalı yapının yarattığı sorunlardır. MEER Projesi uygulama sürecinde devreye giren yeni kurumlar ile bu dağınıklık daha da artmıştır. Dağınık yapılanma ortamında kaçınılmaz olarak ciddi koordinasyon ve yetkilerin hiçe sayılması, mevcut kurumların aksayan yönlerinin desteklenmesi yerine etkisizleştirilmesi sorunları yaşanmaktadır. Bugün, ilgili her kurumun kendine ait bir proje üretme çabası içine girmesi sonucu proje enflasyonu yaşanmaya başlanmış; bu uğurda ciddi miktarlarda para, zaman ve emek israfı yaşanmaya başlamıştır. Örneğin, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, DEPREM ŞURASI projesi çerçevesinde afet ve imar mevzuatına yönelik çalışmalar yaparken, bu çalışmalardan bağımsız olarak PUB imar mevzuatı için veya mikrobölgeleme üzerine ihaleler gerçekleştirmekte; Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü yeni bir yapılanma modeli için yasa taslağını, tartışmaya açabilmektedir. Ancak sonuç değişmemekte ve ortak kabul görebilecek gerekli ciddi siyasi irade istemi oluşmamaktadır. Kurumlar ve ürünleri ise, çözümün değil sorunun bir parçası olarak kalmaktadır.

Diğer yandan, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca imar, yapı ve afet yasalarının tartışmaya açıldığı bu günlerde, söylenmesi gerekenler, üniversiteler, araştırmacılar, meslek odaları tarafından zaten söylenmektedir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’nca çalışmaları yürütülen ve çok yönlü görüşler alınarak oluşturulan “İmar Kanunu Tasarısı Taslağı (İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı Taslağı)” bu çalışmanın da ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

Raporun yeni bir şey söylemekten çok, ülkemizdeki imar mevzuatının bir arada değerlendirilmesi ve tüm yönleriyle değerlendirme konusu yapılması olumlu bulunsa da, 3194 sayılı İmar Yasasına dayalı olarak yürütülen işlemleri ve bu alandaki yargı kararlarını ve araştırma

sonuçlarını derlemekten öte bir misyon üstlenmediği görülmektedir. Dolayısıyla, Raporun bu içerikle sürece nasıl bir katkı sunacağı da tartışmalıdır.

Deprem ve benzeri afet olgusu yaşayan belediyelerin yanında çok yönden problemlili gözüken belediyeler ile kırsal yerleşmelerde de inceleme yapılmadığı görülmektedir. Bu bakış açılarının oluşturulması ve sorun tespiti sırasında çok az mühendislik-mimarlık disiplini ile görüş alışverişinde bulunulması, Rapor hazırlama yönteminin ayrı bir eksikliğidir.

Ülkemizde güvenli planlama ve yapılaşma mevzuatı açısından ilk etapta yapılması gereken işlerden biri, aslında birbiriyle son derece ilişkili olan, ancak ülkemiz pratiğinde son derece kopuk bir durumda olan, imar ve afet mevzuatlarının birbiriyle ilişkilendirilmesidir. Bu iki temel yasanın yeniden oluşturulması ve yürürlüğe konması eş zamanlı olarak gerçekleştirilmelidir. Afet güvenliğinin sağlanması, karşı karşıya olduğumuz afet tehlike ve riskleri göz önüne alındığında, ülke coğrafyası için bir istisna, özel bir durum değil, genel bir sorundur. Afet mevzuatından kopuk olarak planlama yapılması mümkün değildir.

İmar planlarını yeni riskleri yaratmamanın ve zarar azaltmanın bir aracı olarak görmeyen, afet ve imar mevzuatları arasındaki ilişkinin tartışılmadığı bu raporda tehlike haritaları, mikrobölgeleme haritaları gibi afet mevzuatı içinde tanımlanan ve planlama kararlarına entegre edilen araçların kullanımı konusu da belirsiz kalmaktadır.

Biriminize konuya ilişkin daha önce Birliğimizce iletilen benzeri görüşlerin bu raporda da giderilmesi yönünde bir yaklaşım görülemediği. Ayrıca Birliğimizin önceki görüşünün bir kısmının da yansıtılmadığı belirlenmiştir. Biriminiz, dolayısıyla danışman veya danışmanlarınız tarafından sözkonusu yazımın yeniden irdelenmesi önemlidir ve dikkate alınması gereken kısımları aşağıda Taslak Nihai Rapor özelinde değerlendirilmek üzere, aktarılmaktadır:

“Taslak Ön Rapor”da performans denetimi, yönetişim, şeffaflık, hesap

verebilirlik, yerellik, vb. kavramlara da yer verilmektedir. Bilindiği gibi bu kavramlar, küreselleşme koşutlu bir söylemin dilini çağrıştırmaktadır. “Yeni bir İmar Mevzuatı Oluşturulurken Dikkate Alınması Gereken Seçmeler” bölümünün başlangıç paragraflarında sözü edilen ve özellikle gelişmiş kapitalist dünyanın literatüründe yer bulan bu tür kavram ve kabullerin, ülkemize özgü mevzuat çalışmalarında temkinli kullanılması gerektiği düşünülmektedir. Yönetişim, hesap verebilirlik, performans yönetimi, yerellik, vb. gibi ilk bakışta olumlu algılanabilecek pek çok kavramın, günümüzde uygulanan politikalar ile ülkemizi farklı sonuçlara götürebileceğine dikkat çekmek isteriz. Bu kavramların öncelikle sorgulanarak, içlerinin kamu/toplum yararını üstün tutacak, merkezi ve yerel yönetimler olarak kamu yönetimini bir bütün halinde ele alarak güçlendiren yaklaşımlarla doldurulması koşulu ile kullanılması önemli görülmektedir. Aksi halde, örneğin; Türkiye’de yönetsel mekanizmalarımıza bütünden bakmadan, merkezi yönetimler ile de kurumsal ilgisi kurulmadan, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve demokratikleştirilmesine vurgu yapılmaksızın, yönetim ve yerellik söylemlerinin ön plana çıkartılması; kamusal alanın daraltılmasına, imar/planlama/yapılaşma konularında spekülasyon ve bireysel rantların öne çıkmasına, kamusal alanların ticarileştirilmesine ve özelleştirilmesine ortam hazırlayıcı işlev üstlenilebilecektir. Bu bağlamda, yapısal uyum programları ile öngörülen devletin (kamunun) küçültülmesi girişimlerinin ülkemiz için sakinlerinin vurgulanması ile her kademe kamu etkinliğinin güçlendirilmesi yönündeki çabaların arttırılmasının, yaşamsal önemde görülmesi gerektiği yönündeki görüşlere de, Taslak Rapor’da öncelikle yer verilmelidir.

Ayrıca, kentlerdeki kamusal hizmet sunumlarındaki açıkların giderek arttığı, kent mekanında gelir düzeyi açısından ikili yapılanmanın çoğaldığı, bir yandan kent yoksulluğu ve yoksunluğu sürerken, diğer yandan da gelir düzeyi

yüksek kesimlerin “kapalı ve kapılı” yeni kentler yarattığı; geleneksel alış-veriş mekanlarının geliştirilmesi yerine, küresel alışveriş-tüketim mekanları haline dönüştürüldüğü bir süreçte, “İmar Mevzuatı”nın yetersiz kaldığı konularına raporda yeterince değinilmemiştir. Genellikle, mevzi plan süreci ile uygulamaya konulan ve gelecekte kentlerimizi bekleyen böylesi risklerin de, özellikle altının çizilmesi yararlı görülmektedir.

“İş Tanımı”nda da vurgulandığı gibi bu alanda yürütülmekte olan mevcut mevzuat çalışmaları ile eşgüdümün sağlanması, ülkemizde mevcut işgücü ve enerjinin akılcı kullanımı açısından da önemli görülmektedir. Bundan hareketle, çalışmanın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’nca çalışmaları sürdürülmekte olan ve katılımcı bir süreçle belirli bir aşamaya getirilmiş olan “İmar ve Şehirleşme Yasa Tasarısı Taslağı” ile de ilişki içinde hazırlanması zorunlu bulunmaktadır. Söz konusu Taslağın hazırlık sürecinde Birliğimiz ve bağlı Odaların görüş ve katkıları da alınmış bulunmaktadır.

“Raporda, yeni çıkartılan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Yasası ile imar ve yapılaşma hareketlerinin denetimi anlamında, önemli adımlar atıldığı söylenmektedir. Ancak yeni yasanın, yerel demokrasinin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi anlamında, ilçe ve belde belediyelerin hiyerarşik kademe yetkilerini gereğinden fazla kısıtlayan bir yaklaşım içerdiği, burada göz ardı edilmiştir. Yasada Büyükşehir Belediye Başkanlarını güçlü kılan bir kurgu söz konusudur. Kaldı ki, raporda bu konuyla ilgili çelişik yorumlar söz konusudur.

Bir önceki yazımızda da belirtildiği üzere, imar ve yapı denetim mevzuatı konularında mevcut durumu özetle ortaya koyan, ülkemizdeki uygulamalar açısından konuyu farklı boyutları ile ele alıp yaşanan sorunları ortaya koymaya çalışan bu çalışma iyi bir ön çalışma olarak değerlendirilebilir. Ancak, çeşitli tespitlere dair eksiklik yanı sıra, yöntem olarak alansal araştırmalara dayanan, somut ve kesin bulgular içeren, bunlara dayalı öngörü ve çözüm getiren bir yapıda değildir. Çeşitli tespitlere dair eksiklikler

özellikle kentsel dönüşüm çeşitleri ve ilgili süreçleri olarak tanımlayabileceğimiz ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağında da kısmi olarak değerlendirilen;

- Mevcut yapılaşmış alanda kısmi imar ve mevzi imar plan değişiklikleri ile arazi kullanım kararı, kentsel standartların değişmesi,

- KİT arazilerinin kentsel rant amacıyla işletmesinin tasfiyesi sonrasında kullanım amaçlarının değiştirilmesi,

- Kentsel sit, tarihi sit, doğal sit alanlarındaki dönüşüm projeleri (Fener Balat, Antalya Kaleiçi, İstanbul İli su havzaları)

- Dar gelirli konut kaçak ve/veya ruhsatsız konut alanlarındaki kentsel dönüşüm ve imar-ıslah plan uygulamaları

- 5272 sayılı Kanun’un 73. maddesi kapsamında kabulüyle kentsel gelişme alanlarında yapılan uygulamalar,

- Özel proje alanları (Dikmen Vadisi, Portakal Çiçeği Vadisi, Zeytinburnu Kentsel Dönüşüm Projesi, vb.)

Eylem Planı olarak aktarılan tespitlerin, “Eylem Planı” içeriğinde olmadığı, özellikle ekonomik ve sosyal yapılanmalara yol gösterici şekilde tanımlanmadığı ve bu şekilde tespitlerin birer ön kabul olarak ele alınmasının kamuoyunu ve yasa yapıcıları yanıltacak önermeleri içereceği açıktır.

Yukarıda yapılan genel aktarımlar yanı sıra, Taslak Nihai raporun kısımları özelindeki görüşümüz ise, aşağıda yer almaktadır:

---Sayfa 15’te aktarılan 2981 sayılı İmar Affı Yasası’nın 20 inci maddesine göre hala yapılmaya devam eden ıslah imar planı uygulamalarının sonlandırılması gereği Eylem Planına alınmalıdır.

---İmar Mevzuatı ve yapılaşmaya ilişkin yürütülmekte olan mevzuat çalışmalarında eşgüdümün sağlanması gereklidir. Raporun 20. sayfasında da vurgulandığı üzere, 08.05.2003 tarihinde yürürlüğe konan 4856 sayılı kuruluş yasasına göre Çevre ve Orman Bakanlığının çevre düzeni planlarının yapımı konusunda yetkili kılınması ile 04.11.2000 tarih 24220 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Çevre Düzeni Planlarının Yapılması Esaslarına Dair

Yönetmelik” ile çevre düzeni planlarının 1/25.000, 1/50.000, 1/100.000 ve daha küçük ölçekte hazırlanabileceği şeklindeki düzenlemelerle 23.07.2004 tarih 25531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5216 sayılı “Büyükşehir Belediyesi Kanunu”nda (1/5.000 ile 1/25.000) ölçekli arasında nazım imar planı hazırlanması yetkisi arasında çelişki ortaya çıkmıştır.

---Aynı şekilde sorun ve süreçleri dikkate alan, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca çalışmaları yürütülen ve çok yönlü görüşler alınarak bir çok taslak oluşturulmuş, “İmar Kanunu Tasarısı Taslağı (İmar ve Şehirleşme Kanun Tasarısı)” ile Adalet Bakanlığı tarafından hazırlandığı duyumu alınan 634 sayılı “Kat Mülkiyeti Yasa Tasarısı” arasında da önemli uyumsuzlukların ortaya çıkabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle, imar mevzuatı için tek elden ve çok yönlü bir çalışma yapılması zorunluluğu bulunmaktadır. Bu hususun Raporunda mutlaka yer alması gerekmektedir.

---İmar Planları, sadece teknik belgeler değildir. Aynı zamanda, siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınma esaslı belgelerdir. Ülkemizde yurttaşların imar mevzuatını ve imar planlarını kendi siyasal, ekonomik, sosyal, vb. gereksinimlerinin bir ürünü, sağlıklı ve güvenli çevrede ve yapılarda yaşamayı insan haklarının bir parçası olarak görmediği süreç, afet güvenliği yüksek yerleşimlerin yaratılması mümkün olmayacaktır. Taslak Nihai Raporun tüm bölümlerinde; imar mevzuatının temel öznesi olarak insanın görüldüğüne dair herhangi bir yaklaşımla karşılaşılmamaktadır. İnsan, siyasal katılım, kamusal denetim olguları yerini yönetişimin güzel sözlerine bırakmış; sadece “sağlam yasal metinler hazırlanarak” sorunların çözüleceği varsayılmıştır.

İmar planları ve imar uygulamaları sırasındaki en önemli sorunlardan birinin teknik yetersizliği olan ve çeşitli hukuki hataları bulunan kadaströ paftaları olduğu bilinmektedir. Bu konuda Sayfa 29'da irdelenmesi yerindedir. Ülkemizdeki kadaströ mevzuat sistemine göre Cumhuriyetten beri değişik tarihlerde, değişik teknoloji ile ölçülerek çizilmiş ve hesaplanmış kadaströ paftalarının günümüz teknolojileri

ile değişikliğe uğratılmasında bilimsel bir nedene dayalı farklılık ortaya çıkmaktadır. Bu farklılığın giderilmesine ilişkin bir mevzuat yürürlüğe konmadığı gibi yapılan değişik düzenlemeler sektöre yeterli ödenekler verilmediği için yürütülmemiştir. Bu şekilde parselasyon planı aşamasında ve eski parsellerde yapılaşma aşamasında çözümler üretilmekte ve böylesi parçacı çözümlerle amaca ulaşamamaktadır.

---40. sayfada açıklanan 5272 sayılı yasanın uygulamasından kaynaklanan hususların verilmesi yerinde bulunmaktadır. Sözkonusu Kanunun 73. Maddesi kapsamındaki yanlış uygulamalar belirlenmesi, ilgili bölümde aktarılması ve Büyükşehir Belediyesi statüsündeki yerleşimlerde plan yapımı konusunda tüm yetkilerin tek odakta toplandığı bir yapının sonuçlarının irdelenmesi gerekmektedir. Sözkonusu yasanın uygulamasının Danışman raporunun 42. Sayfasında belirtilenin aksine, “hesap verebilirlik” ve “şeffaflık” parametrelerinden ne kadar uzak olduğu konusu açık olarak dile getirilmelidir.

---Taslak metnin 51. sayfasında yer alan 2.2.3. maddesi ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Yasası ve Uygulama Yönetmeliğinin Aksayan Yönleri başlıklı kısmına; “Denetçi firma ile laboratuvar arasında yazılı veya sözlü olarak yapılan sözleşme ile laboratuvar ücretini aldığı kişiye rapor vermek gibi sağlıklı bir ilişki içerisinde bulunmaktadır.”, ifadesi eklenmelidir.

---Ülkemizin % 92'si deprem riski altında olduğu genel kabul görmekte birlikte yapı denetimi konusunda 19 ilin kapsam dahiline alınması dışında 3194 sayılı İmar Kanununda kamu tesisleri ile kırsal alanlar için istisna yaratılmıştır. Ülkemizde bir ailenin oturabileceği evler için kolaylaştırıcı yöntemler oluşturulmalı, ancak bunun denetimin azaltılması şeklinde değil kamu denetimi ve yardımı şeklinde oluşturulmalı ve kırsal bölgelerdeki yapılaşmalar da sağlıklı inşa edilmelidir. Bu konu, sayfa 43'te aktarılan sorunlar arasında alınmalıdır.

---Nihai Taslak Raporun 52. Sayfasında belirtilen 5237 sayılı TCK 184. Maddesi, imar suçlarını bağışlayan yeni bir af yasası niteliğinde olabileceği irdelenmelidir

---Raporun 101. sayfasında yeni planlama süreci için öneriler geliştirilirken üst ölçekli planlara uygunluğun sağlanması ve planların kademeli birlikteliği ilkesine de vurgu yapılması yerindedir.

---Raporun içeriğinde kıyıldaki yapılaşmalara ilişkin yapılan yönetmelik değişikliğinin Şehir Plancıları Odası ile birlikte Harita ve Kadaströ Mühendisleri Odasının birlikte dava ettiği dikkate alınarak bu yöndeki bilgi düzeltilmelidir.

---Ülkemizde sık sık gündeme gelen kara para ile rüşvetin gizlenebildiği en önemli araçlardan bir tanesi emlak piyasasıdır. Bu konu, raporda eksik kalmıştır. Bu şekilde talep nedeniyle gerçek olmayan emlak talebi ile spekülasyon hareketleri oluşmaktadır. Emlak piyasasında alım-satım değerleri arasındaki ciddi farklar nedeniyle kara para ve rüşvet emlak içine gizlenebilmektedir. Bu nedenle, değerlendirme haritaları yapıp, genel kabul görece ve bilimsel yöntemlere dayanılarak emlak değerleri belirlenmeli ve buna ilişkin değişkenler takip edilerek bu değerler yenilenmeli ve emlak vergi değerleri ile alım-satım harçlarında oransal iyileştirmeler yapılmalıdır.

---Bir diğer husus da, ülkemizde insanların tasarruflarının sağlıklı şekilde garantisi sağlanamamasıdır. Gelecekleri için yaptıkları birikimlerinin iflas eden bankalarla yok olması ve diğer finans sistemlerinde oluşan problemler nedeniyle emlak piyasası insanımıza garantili görülmektedir. Bu şekilde, emlak piyasasını gerçek taleple örtüşmeyen spekülasyon talepleri şekillendirmektedir. Bu çerçevede, ülkemiz insanının, gelişmiş ülkelerdeki gibi birikimlerini daha garantili bir sistem içinde değerlendirebilmesi ve yatırıma dönüştürebilmesi için koruyucu ve özendirici yasal düzenlemeler yapılmalı ve bu şekilde tasarrufların emlak piyasası dışında değerlendirilmesi yolları açılmalıdır.

---Ülkemizde sağlıklı bir bina sayımı olmadığı anlaşılmaktadır. Raporun içeriğinde illerdeki konut ihtiyacı ve ruhsatlı konut açığı şeklinde bir inceleme bulunmakla birlikte, 2000 krizi sırasında kirası ve yönetim masrafı fazla olan bölgelerden

çok fazla konut boş kalmasına rağmen gerek kiralık konut ihtiyacı oluşmamış gerekse kiralarda yüksek artışlar gözlenmemiştir. Sağlıklı değerlendirmeler için bu veri netleştirilmelidir.

İmar planlarında kamu nitelikli tesis alanlarına ayrılan ve parselasyon planları sırasında da Hazine mülkiyetinde oluşturulan parseller daha sonra Milli Emlak Müdürlüklerince satılmaktadır. Bu şekilde özel mülkiyete dönüşen ve özellikle deniz kıyısı veya kentlerin kıymetli bölgelerinde bulunan parseller için bir rant baskısı oluşmaktadır. Bu nedenle, kamu tesisine ayrılan park, spor alanı, oyun alanı, vb. parseller hiçbir şekilde mülkiyeti satış yoluyla özel mülke konu edilmemeli ve plandaki ayrılan kamu amacına uygun kullanılmak üzere ilgili yatırımcı kuruluşa tahsis edilmelidir.

---Mesleki süreli ve ömür boyu eğitim konularına dair araştırma ve öngörü içermeyen Raporda özellikle karar vericilere (Belediye Başkanları, Meclis Üyeleri, İl Özel İdare Başkanları, Valiler, Kaymakamlar, vb.) ile teknik adamlara, imar konularında eğitim verilmesi ve sorumlulukları konusunda bilinçlendirilmesi yönünde çalışma yapılması gerektiği Eylem Planında vurgulanmalıdır (sayfa IX).

Raporda ayrıca, yapılacak mevzuat düzenlemelerinde AB direktifleri ve uygulamaları dikkate alınmalı, 3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca hazırlanan imar planları ile oluşturulan ve parselasyon planı aşamasında kesinleştirilen kentsel rantların kamuya dönüşüne ilişkin düzenlemeler yapılmalı ve aynı kentsel rantın oluşmadığı parseller arasında eşit şekilde % 40 oranında

düzenleme ortaklık payı alınmamalıdır. İnşaat alanı kat sayısı ile DOP arasında bir ilişki kurulması gerektiği, Eylem Planında tanımlanmalıdır.

---Bir imar adası içindeki tüm yapının aynı proje ile yapılması koşulları araştırılmalıdır. Kent estetiği ve proje maliyetini olumlu etkileyeceği gibi kaçak yapılaşmanın görüntü ve coğrafi bilgi sistemleri ile izlenmesi mümkün olabileceği düşünülmektedir.

---Raporun 8. bölümünde sunulan "Eylem Planı'nda imar planlarına esas jeolojik ve jeoteknik etütlerden, makro ve mikro bölgeleme haritalarından, mevcut veya yeni yerleşim alanlarında tehlike değerlendirmelerinden hiç bahsedilmemekte; eylem planı yapı denetim sürecine indirgenmektedir.

EĞİTİM- SEN'İN IŞIĞI

KARARTILAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı 27 Mayıs 2005 tarihinde yaptığı basın açıklamasında "Bugün Eğitim Sen'i kapatmak

isteyen zihniyet ve bu zihniyet karşısında sessiz kalan tüm kesimler, Türkiye demokrasisinin gelecekte yaşayacağı tüm sıkıntıların bir numaralı sorumlusudur. Tarih, nasıl TÖS'ü ve TÖB-DER'i kapatan zihniyeti mahkum ettiyse, Eğitim Sen'i kapatmak isteyenler de bir gün mutlaka tarih önünde mahkum olacaktır." dedi.

BASINA VE KAMUOYUNA,

EĞİTİM- SEN'İN IŞIĞI KARARTILAMAZ

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, Ankara 2. İş Mahkemesi'nin Eğitim Sen'in kapatılma istemini reddeden kararını esastan bozmuştur.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu henüz gerekçeli kararını açıklamamıştır. Gerekçeli karar

açıldıktan sonra, dosya tekrar Ankara 2. İş Mahkemesi'ne gönderilecektir. Ankara 2. İş Mahkemesi, taraflara tekrar duruşma günü tebliğ ederek, tarafları davet edecektir. Yerel mahkeme, duruşma gününde Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı doğrultusunda karar verecektir. Bu karara karşı da temyiz hakkı yolu açıktır. Tüm bu aşamalara kadar yargısal süreç henüz sonuçlanmamış, Eğitim Sen kapatılmamıştır. Eğitim Sen, faaliyetlerini sürdürmeye devam edecek, hukuksal ve örgütsel anlamda tüm imkanları kullanmaya devam edecektir.

EĞİTİM SEN, yüz binlerce eğitim ve bilim emekçisinin sesi olarak her zaman hukuku, bilimi ve bilimsel doğruları savunmuş, kararlık düşüncelere karşı bilimi kullanarak mücadele etmiştir...

EĞİTİM SEN, Türkiye'nin de altına imza koyduğu insan hakları belgelerinin, düşünceli ifade ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin evrensel hukuk normlarının, uluslararası sözleşmelerin eksiksiz olarak uygulanmasını savunmaktadır.

EĞİTİM SEN, çok dilli, çok kimlikli, çok kültürlü toplum yapısının belirleyici özelliklerinden biri olan anadilin öğrenilmesinin eğitim süreçlerinde ve yaşam alanlarında kullanılmasının ayrımcı değil, birleştirici bir insan hakkı olduğuna inanmaktadır. Bu gerçek, İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nde de aynen dile getirilmiştir ...

EĞİTİM SEN, asimilasyoncu, ırkçı, şoven ve cins ayrımcı eğitime, Türk-İslam sentezci eğitim politikalarına karşı çıkmakta; eşit, özgür, demokratik ve bilimsel eğitim mücadelesi vermektedir.

EĞİTİM SEN, her türden bilim dışı, metafizik düşüncelere karşı, daima aklı ve bilimi savunmuştur ve ısrarla savunmaya devam edecektir.

TMMOB de demektir ki:

Bugün Eğitim Sen'i kapatmak isteyen zihniyet ve bu zihniyet karşısında sessiz kalan tüm kesimler, Türkiye demokrasisinin gelecekte yaşayacağı tüm sıkıntıların bir numaralı sorumlusudur. Tarih, nasıl TÖS'ü ve TÖB-DER'i kapatan zihniyeti mahkum ettiyse, Eğitim Sen'i kapatmak isteyenler de bir gün mutlaka tarih önünde mahkum olacaktır.

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı DİSK'e bağlı Tüm Emekliler Sendikası (Emekli - Sen) tarafından 11 Mayıs 2005 tarihinde yapılan kitlesel basın açıklamasına katıldı.

TMMOB DİSK EMEKLİ-SEN'E DESTEK VERDİ

DİSK Emekli - Sen Genel Başkanı Veli Beysülen basın açıklamasında şunları söyledi :

DEĞERLİ BASIN EMEKÇİLERİ;

Ülkemizde çalışma yaşamını geride bırakarak, emekli olmuş 7 milyondan fazla insan yaşamaktadır.

Yıllardır uygulanan ekonomik politikalar dolayısıyla, toplumun dar ve sabit gelirli diğer kesimleri gibi, biz emeklilerde büyük sıkıntılar içinde yaşam savaşı veriyoruz.

Her ne kadar hükümet yetkilileri rakam oyunlarıyla açıklık sınırının altında emekli maaşı alan olmadığımız söyleseler de, yaşadığımız gerçekler bunun tam tersini söylüyor. Bu gün sosyal güvenlik kurumlarının emeklilere ödedikleri ortalama aylıklar sırasıyla BAĞ-KUR da 309.00 YTL. SSK'da 450.00YTL. EMEKLİ SANDIĞIN'da ise 525.00 YTL.'dir. Oysa yapılan son hesaplamalara göre açıklık sınırı 670.00 YTL'dir. Yani aldığımız maaşlar bu ülkede gerçekleşen açıklık sınırının bile oldukça gerisindedir.

Tabii ki sorunlarımız sadece ekonomik değildir. Yıllarımızı vererek çalıştığımız ve değerler üreterek bu günlere gelmesine katkı sunduğumuz ülkemizde, insanca yaşamamızı sağlayacak sosyal haklardan da mahrum bırakıyoruz Emeklilik yaşamımızda neredeyse yok sayılıyor, çünkü kendimizi ifade edeceğimiz bilgi, birikim ve deneyimlerimizi bizden sonraki kuşaklara aktaracağımız alanlardan yoksunuz.

Yaşımız gereği almamız gereken sağlık hizmetlerini yeterince alamadığımızdan dolayı sağlığımız günden güne bozuluyor. 1980'li yıllardan beri uygulanan neo liberal politikalar sonucu, uzun mücadelelerle kazandığımız sosyal haklarımızda elimizden alınıyor. Uluslararası sermayenin dayattığı Özelleştirmeler sonucu yıllarca çalışarak, emeğimizle var ettiğimiz birçok kurum peşkeş çekilmekte Bu özelleştirmeler sonucu olarak kamu tarafından verilmesi gereken en temel hizmetler bile paralı hale getirilerek ulaşmamızı zorlaştırılmaktadır.

AKP iktidarı; adaletsiz seçim sisteminin kendisine sağladığı meclis çoğunluğunu, uluslar arası sermaye ve onun yerli işbirlikçilerinin istemlerini yerine getirmek için kullanmakta sınır tanımıyor. Özellikle son bir yıldır yaptığı yasal düzenlemelerin tamamı emeğin aleyhine olmuş ve gerek sosyal alanda, gerekse kamunun yapılanmasında büyük bir tahribata neden olmuştur.

DEĞERLİ BASIN EMEKÇİLERİ;

SSK hastanelerinin devriyle birlikte, sağlık alanında büyük bir kaos yaşanmaya başladı. Hükümet son olarak gündeme getirdiği, Genel Sağlık Sigortası ve sosyal güvenlik kurumu yasa tasarısıyla, sağlıkta dönüşüm programını hayata geçirme hazırlığı içindedir. Bu yasal düzenlemeyle birlikte kamu sağlık hizmetleri ve kamu emeklilik sistemi tasfiye edilerek bu alanda özel sağlık ile özel/ bireysel emeklilik hayata geçirilecektir.

Bütün bu olumsuzluklara karşı çıkmak ve emekliler adına taraf olmak üzere, 1995 yılında kurulan sendikamızı EMEKLİ-SEN 10 yıldır verdiği mücadele sonucu hukuki olarak kendisini kabul ettirmiştir. Şimdi mücadelemizin yeni hedefi emekliler adına taraf alınacağımız ve milyonlarca emeklinin sesi, gözü ve kulağı olacağımız çerçeve yasının biran önce çıkarılmasıdır.

Anayasanın 90. maddesi gereğince bu yasa çıkarmak yasanın görevidir. Buradan hükümete sesleniyoruz; Üyesi olmaya çalıştığımız Avrupa Birliği ülkelerinin tamamında var olan bir hakkı kullanmamızı sağlayacak bu düzenlemeyi yaparak, emeklilerin şu taleplerinin yerine getirilmesini istiyoruz:

- Açlık sınırının altında olan maaşlarımız insanca yaşayabilecek bir düzeye çıkarılsın
- Sağlık sorunlarımız için gittiğimiz sağlık kuruluşlarında karşılaştığımız zorluklar kaldırılsın.
- Maaş alırken karşılaştığımız zorluklar ve banka kuyrukları ortadan kaldırılsın,
- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısı ile getirilmek istenen sağlıkta özelleştirmeden yani en temel insan hakkı olan sağlığın ticarileştirilmesinden derhal vazgeçilsin.
- Yargıtay kararıyla kazandığımız TÜFE alacaklarımız hemen ödensin.
- 10 yıldır çıkarılmayan sendika yasamızın derhal çıkarılmasını istiyoruz.
- Tüm emeklilere iki maaş tutarında ikramiye, yakacak yardımı ve toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanma hakkı verilsin.

Bu taleplerimizi dile getirmek için 14 Mayıs'ta; İstanbul, Ankara, Adana ve Aydın' da bölge mitingleri yapacağız. Taleplerimize cevap verilmediği takdirde, ileri tarihlerde daha yaygın ve etkin eylemlilikler yapmaya devam edeceğiz.

TMMOB, KESK HABER-SEN'İN ÖZELLEŞTİRME KARŞITI MÜCADELESİNDE YANINDADIR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğançı, KESK'e bağlı Basın Yayın ve İletişim Emekçileri Sendikası (Haber-Sen) tarafından 30 Mayıs 2005'te Telekom önünde yapılan kitlesel basın açıklamasına katılarak TMMOB'nin destek mesajlarını ilettiler.

Haber Sen Genel Başkanı Esin Yelekcî Telekom'un özelleştirilme girişimlerine karşı yaptığı basın açıklamasında şunları söyledi:

“Ülkemizin yer altı ve yer üstü zenginlikleri, IMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı sömürü programlarıyla talan ediliyor. “Ucuz emek cenneti” haline getirilen Türkiye, altın tepsi içinde uluslararası sermayeye sunuluyor. IMF'nin emir eri konumundaki AKP hükümeti ise, Türkiye'nin en stratejik, en kârlı kurumlarını özelleştirerek, uluslararası sermayeye ve onun yerli işbirlikçilerine peşkeş çekme sevdasında. AKP, bu ülkenin öz kaynaklarıyla yaratılan birbirinden önemli, birbirinden değerli kurumlarını haraç mezat satmak istiyor. Hem de on binlerce emekçiyi kapı önüne koymak, onları çoluğuyla çocuğuyla açlığa ve yoksulluğa mahkûm etmek pahasına! Bu da

yetmiyor, AKP iktidarının Başbakan Yardımcısı, Türk Telekom için “Bu şekilde satamıyorsak, borçlandırarak satalım” diyebilecek kadar teslimiyetçi olabiliyor!

Büyük ve küresel bir oyunla karşı karşıyayız! Yapmak istedikleri apaçık ortada: Özelleştirmelerle, sosyal yıkım, talan ve kölelik yasalarıyla geleceğimizi yok etmek! POAŞ, TEKEL, SEKA, PETKİM, TÜPRAŞ, Türk Hava Yolları, Devlet Demiryolları ve şimdi de TÜRK TELEKOM...Ama hepimiz biliyoruz ki, Telekom'un özelleştirilmesi bugünkü konu değil. Bu konu, kaç Hükümet, kaç Ulaştırma Bakanı eskitmedi ki... Şimdi AKP'ye diyoruz ki, yalan yanlış bilgilerle halkı kandırmaya kalkmayın! Sakın kendinizi öncükilerden farklı sanmayın! Farklıymış gibi sunmaya da kalkmayın! Siz de o listedeki yerinizi alacaksınız!

İzin Vermeyeceğiz! Telekom'u Sataamayacaksınız!

İşte satılmak istenen Türk Telekom'a ait bazı bilgiler: 19 milyon sabit hat abonesi, 21 milyon sabit hat abone kapasitesi, 5 milyon aboneli AVEA üzerinden mobil hat hizmetleri, Data

ve internet hizmetleri, 500 bin aboneye ulaşan ADSL hizmeti ile dünyanın 13. büyük şebekesine sahiptir. Son üç yılda ekonomiye katkısı yaklaşık 13 milyar dolardır ve Kurumlar vergisinde hemen her yıl birincidir.

Şimdi IMF'ye teslim olmuş AKP hükümetine soruyoruz: Telekom'u kâr ediyor diye mi satıyorsunuz? Bu satışı kimin yararına yapıyorsunuz? Halkın yararına mı? Uluslararası sermayenin yararına mı? Siz kimin temsilcisisiniz?

Sizi bilmiyoruz ama biz, halkın, emekçilerin, Türkiye'nin sesiyiz: AKP İktidarını Uyarıyoruz!

Telekom'u satarsanız, bu yaptığınızın altında kalırsınız! Türk Telekom, sizin aile şirketiniz değil, kamu hizmeti üreten bir kamu kurumudur. Türk Telekom, halkın malıdır. Halkın haberleşme hakkının, kamusal güvencesidir. Halkı hiçe sayan, halka karşı, halka rağmen sürdürdüğünüz politikaları bu halk mutlaka cezalandıracak! Türk Telekom, halkın ödediği vergilerle kurulmuş, çalışanlarının emekleriyle varolmuş bir kurumdur. Kimsenin babasının malı değildir; yerli-yabancı kimseye peşkeş çekilemez. Çektirmeyeceğiz!

Bizler, Telekom'da çalışan kamu emekçileri olarak, bu satışa karşı her türlü meşru, yasal ve demokratik haklarımızı sonuna kadar kullanacağımızı, AKP Hükümetine ve halkımıza ilan ediyoruz. Bugün imza kampanyasıyla başlattığımız eylemlerimiz, Türk Telekom'un satışını iptal etme yürekliliğini göstereceğiniz zamana kadar artarak sürecek. İşimize, aşımıza, onurumuza sahip çıkacağız. Çocuklarımızın ve ülkemizin geleceğine sahip çıkacağız.”

TMMOB DÜNYA KADIN YÜRÜYÜŞÜ'NÜ

DESTEKLIYOR

Dünya Kadın Yürüyüşü 9-10 Mayıs 2005'te Türkiye'de.
Dünya Kadın Yürüyüşü Türkiye İnsiyatifi şunları söylüyor:

**TÜM DÜNYADA EŞİTLİK ÖZGÜRLÜK ADALET
DAYANIŞMA BARIŞ İÇİN**

YÜRÜYÜRÜZ...!

BREZİLYA'da, AFRİKA'da, ORTADOĞU'da, LATİN
AMERİKA'da, AVRUPA'da, TÜRKİYE'de DEĞİŞTİRE-
CEĞİZ!

DÜNYA KADIN YÜRÜYÜŞÜ...

08 MART BREZİLYA

13 MART ARJANTİN

15-18 MART BOLİVYA-PERU

19 MART EKVADOR

01 NİSAN KOLOMBİYA

7-9 NİSAN HAİTİ

10 NİSAN KÜBA

20 NİSAN HONDURAS-EL SALVADOR

26 NİSAN MEKSİKA

01 MAYIS KANADA

9-10 MAYIS'TA İSTANBUL'DA OLACAK!

Türkiyeli kadınlar dayanışma yorganını dikecekler ve 11
Mayıs'ta Yunanistanlı kadınlarla birlikte Selanik'teki ey-
leme gidecekler.

**DÜNYA KADIN YÜRÜYÜŞÜ İSTANBUL 9-10
MAYIS ETKİNLİK PROGRAMI:**

9 Mayıs 2005

Saat 12.00 Kadıköy-Haydarpaşa Garı'nda Basın Açıkla-
ması

Saat 14.00 Eğitim-Sen 2 Nolu Şubede Türkiye toplantısı
10 Mayıs 2005

Saat 11.00 Kız Kulesi'ne gidiş ve sembolik gül bırakma
eylemi

Saat 15.00 Taksim AKM önünden Dolmabahçe'ye doğru
yürüyüş

Saat 16.00 Dolmabahçe'de şenlik

DÜNYA KADIN YÜRÜYÜŞÜ NEDİR:

- Çeşitli etnik, kültürel, dinsel, siyasal ve sınıfsal kökenlere,
farklı yaşlara ve cinsel tercihlere sahip kadın gruplarının
oluşturduğu bir hareket

- 168 ülkeden 5500 kadın grubunu bir araya getiren bir
girişimidir

- Kadın hareketi içindeki farklılıkları tanıır

- Dünyanın bütün bölgeleri yürüyüşün liderliğini paylaşır

- Katılan gruplar küresel talepleri ve eylem planlarını kabul
eder

- Kendi ülkelerinde eylemleri nasıl örgütleyecekleri konu-
sunda özerktirler

- Barışçıldır...

ŞARTIMIZ VAR: Beş temel ilkeye dayanan BAŞKA BİR
DÜNYA kurmayı öneriyoruz!

- EŞİTLİK :Kadınlar eş, arkadaş, sevgili, anne ve işçi olmadan
önce tam ehliyetli insanlar ve yurttaşlardır

- ÖZGÜRLÜK: Kadınlar kendi bedenleri, doğurganlıkları ve
cinsellikleri ile ilgili kararları almakta özgürdürler.

- ADALET: bütün insanlar, geldikleri ülkelere, milliyetle-
rine ve oturdukları yerlere bakılmaksızın, haklarından adil
ve eşit biçimde yararlanan, tam ehliyetli yurttaşlar olarak
kabul edilirler

- DAYANIŞMA: Ezilmenin, dışlanmanın, ayrımcılığın, hoş-
görü eksikliğinin ve şiddetin olmadığı bir toplum

- BARIŞ: Herkesin yabancı işgalin ve askeri üslerin olmadığı
bir dünyada yaşamaya hakkı vardır.

ve YÜRÜYÜŞ DEVAM EDECEK

YUNANİSTAN : 11-12 MAYIS

İTALYA : 13 - 14 MAYIS

PORTEKİZ : 15 - 19 MAYIS

GALİÇYA : 20 - 23 MAYIS

BASK ÜLKESİ : 24 - 27 MAYIS

FRANSA- MARSİLYA: 28 - 29 MAYIS

AVRUPA ORTAK EYLEM GÜNÜ

BURKİNA FASO : 17 EKİM 2005

24 SAAT FEMİNİST DAYANIŞMA GÜNÜ

AVRUPA SOSYAL FORUMU 2. HAZIRLIK TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİ, 3. HAZIRLIK TOPLANTISI İSTANBUL'DA YAPILACAK

Atina'da yapılacak olan Dördüncü Avrupa Sosyal Forumu'nun (ASF), 2. hazırlık toplantısı Çek Cumhuriyeti'nin Prag kentinde yapıldı. 20-21-22 Mayıs tarihlerinde toplanan ikinci hazırlık toplantısına 25 ülkeden yaklaşık 150 kişi katıldı.

Toplantıya Türkiye Sosyal Forumu girişimi adına TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil ve Erkin Erdoğan katıldı. Ayrıca izlemek üzere Türk-İş'e bağlı Belediye-İş temsilcileri de toplantıda bulundular.

Prag'da gerçekleşen hazırlık toplantısının ana gündemi 2006 yılının Nisan ayında toplanacak olan forumun politik eksenleri üzerine yapılan çalışma oldu.. Bu politik eksenlerin oluşması için Atina'da yapılan 1. Hazırlık Toplantısı'nda bir danışma süreci başlatılmıştı. Bu danışma sürecinde e-mail listesi ve web sitesi üzerinden, örgütlere 2006 ASF'de hangi temaları tartışmak istedikleri ve bu temalardan hangilerini öncelikli buldukları soruldu. Bu güne kadar danışma sürecine 67 örgüt yanıt vermiş bulunuyor.

Avrupa Sosyal Forumu İçin Belirlenen Taslak Temalar:

2. Hazırlık Toplantısı'nda yapılan "Program Çalışma Grubu" toplantısında, bir sonraki hazırlık toplantısında kesinleştirilmek üzere Taslak Tema başlıkları şöyle belirlendi:

- 1- Savaş ve barış - Çatışmalar
- 2- Küresel adalet - Küresel örgütlerde Avrupa'nın rolü
- 3- Göç - Avrupa'da göç
- 4- Irkçılık, ayrımcılık, aşırı sağ
- 5- Sosyal haklar, kamu hizmetleri
- 6- Yoksulluk, dışlanma
- 7- İstihdam, işsizlik, işçi hakları
- 8- Çevre, sürdürülebilir kalkınma
- 9- Avrupa'da demokrasi, yurttaşlık, federalizm, AB anayasası
- 10- Ekonomik politikalar, AB istikrar paktı
- 11- Eğitim, medya, kültür
- 12- Feminist alternatifler, kadın hakları
- 13- Hareketin stratejisi, olasılıklar
- 14- Avrupa nereye gidiyor? Anayasa, Lizbon süreci

Temalarla ilgili yapılan Forum'da Türkiye Sosyal Forumu Girişimi adına konuşan TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Hüseyin Yeşil, savaş, neoliberalizm ve demokrasi konularının önemli olduğunu vurguladı. Diğer konuşmacılar da temaların belirli bir sayıda kalmasının önemine işaret ederek savaş ve neoliberalizm ile ilgili konuların öneminden söz etti.

Çalışma Grupları:

Prag toplantısı sırasında birçok çalışma grubu da oluşturuldu. 2. Hazırlık Toplantısı bünyesinde oluşturulan, "Savaş karıştırları, Göç ve ırkçılık, 19 Mart Brüksel gösterisi, Yerel ve ulusal sosyal forumlar, Sağlık, Filistin dayanışması, Avrupa anayasası, Eğitim, Gençlik, Çevre, G8 - Yoksulluğu tarih yapın, Doğu Avrupa'ya genişleme" çalışma grupları yapılan forumda raporlarını sundular.

Bu çalışma gruplarının dışında ayrıca "ASF genişleme, program ve örgütlenme" konularında da çalışma grupları toplandı. Genişleme toplantısında Yunanistan gelen temsilciler kendi yerel deneyimlerini anlattı. Özellikle sosyal forum sürecinin yaygın olmadığı Doğu Avrupa ülkelerine sürecin nasıl genişletilebileceği üzerinde duruldu. Bir sonraki hazırlık toplantısının gündemine genişleme konusunun alınması kararlaştırıldı.

Bir sonraki toplantı 23-24-25 Eylül'de İstanbul'da:

2. Hazırlık Toplantısının son gündemini bir sonraki hazırlık toplantısının yeri üzerine yapılan tartışma oluşturdu. Yerle ilgili olarak Türkiye Sosyal Forumu Girişimi temsilcilerinin yaptığı "İstanbul" önerisi ile Avusturyalı temsilcilerin yaptığı "Viyana" önerisi vardı. TSF temsilcileri, İstanbul toplantısının, Türkiye'deki forum süreçlerine destek olması ve Türkiye'den Atina'ya katılması muhtemel örgüt ve kişi sayısını arttırması açısından önemli olacağını vurguladı. Yunanistan Örgütlenme Komitesi'nin de destek kararı aldığı bu öneri, toplantıda geniş bir kabul gördü. Sonuç olarak bir sonraki hazırlık toplantısının 23-24-25 Eylül tarihlerinde İstanbul'da yapılmasına karar verildi. Programla ilgili temel adımların atılacağı bu toplantının Türkiye'de gerçekleşecek olması, Yunanistan sürecine katkı yapabilmemiz için büyük bir fırsat sunuyor.

KAMU EMEKÇİLERİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU (KESK) II. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) II. Olağan Genel Kurulu 13 - 15 Mayıs 2005 tarihlerinde Ankara'da yapıldı.

KESK II. Olağan Genel Kurulu'na katılan TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı konuşmasının bir bölümünde şunları söyledi :

Biz, kurtuluşun tek başına olmayacağını biliyor ve söylüyoruz. Dostlarımızla, yüreği emekten ve halktan yana atan atanlarla yan yana duruyoruz. Alanlara çıkıyoruz, birlikte olmaktan onur duyuyoruz.

27 Haziran'da İşgale, Nato'ya Bush'a ve emperyalizme karşı İstanbul'daydık.

13 Temmuz'da Ankara'da Eğitim Sen kapatılamaz dedik.

15 Eylül'de KESK'le birlikte Ankara'da örgütlenme hakkımıza, onurumuza ve geleceğimize sahip çıktık.

12 Eylül'de Ankara'da darbecilere inat Demokrasi mitingindeydik.

20 Kasım'da Emek Platformu ile Sosyal devlet ve sosyal adalet için Ankara'da 100.000 kişi toplandık.

6 Ocak'ta SSK'ları koruma ve kollama görevindeydik.

16 Şubat'ta 81 ilde insanca yaşanacak bir Türkiye için siyasal iktidarı uyardık.

19 Mart'ta İşgalin ikinci yılında, küresel eylem gününde Kadıköy'deydik.

4 Mart'ta Büro Emekçileri Sendikası ile,

21 Nisan'da Sağlık Emekçileri Sendikası ile,

27 Nisan'da Yapı Yol sen ile birlikteydik.

27 Nisan'da kitlesel basın açıklamasında sizinle birlikte olmaktan onur duyduk.

Bu onurlu yürüyüşte, bir isim, bir yapı,

alanlarda ve mücadelenin içinde ilmik ilmik örülmüş bir Konfederasyon, Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu her zaman içimizi ısıttı.

TMMOB diyor ki; bu ülkenin rantçısı, soyguncusu, talancı varsa, bunlara inat bu ülkenin KESK'i de var, onun değerli kadroları da var.

TMMOB diyor ki, bu ülkenin emekten ve halktan yana mücadele tarihinin yazılacak en önemli yapılarından biri Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu.

İyi ki varsınız sevgili arkadaşlarım.

İyi ki bizim yol arkadaşımızsınız.

Yolunuz açık olsun.

KESK'İN YENİ DÖNEM ÇALIŞMALARI BELİRLENDİ;

Tüm il ve ilçelerde emek ve demokrasi platformları oluşturmak ve emek platformunun yapısı ile işlevini güçlendirmek,

AB ülkelerinin emekçileri ile yürütülen ilişki ağını Ortadoğu, Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkeleriyle genişletmek,

Kamunun yeniden yapılandırılması yasalarına karşı mücadele etmek,

Grev ve toplu sözleşmeli sendika yasasının çıkartılması ile kamu emekçilerinin siyaset yapma hakkının yasaya konması için mücadele yürütmek,

Ücret, sosyal güvenlik, parasız sağlık ve eğitim gibi konularda mücadele yürütmek olarak belirlendi.

Kürt sorununun demokratik ve barışçı çözümüne katkı sunulması,

Emeklilerin örgütsel hakları için mücadele etmek

Sınırsız örgütlenme, grev ve TİS içeren

Ortak Çalışanlar Yasası'nın çıkartılması için mücadele etmek

28 Mayıs'ta İncirlik'te ABD'ye karşı yapılacak eyleme de bölgesel olarak katılım sağlamak

F tipi cezaevleri ile ilgili bu yıl içerisinde sempozyum yapılması

IMF ve İktidar karşıtı Muhalefet Cephesi oluşturulması için de diğer muhalefet örgütleriyle ortak çalışma yapılması konuları yer alıyor.

KESK'in yeni yönetim şu isimlerden oluşuyor: İsmail Hakkı Tombul, Sevgi Göyçe, Dilek Adsan, Abdurrahman Taşdemir, Fevzi Ayber, Hasan Hayır ve Kamuran Karaca.

KESK YÖNETİM KURULUNDAN AYRILAN SAMİ EVREN'DEN TMMOB'YE MESAJ;

**Sayın Mehmet Soğancı
TMMOB Genel Başkanı**

Konfederasyonumuzun 2. Olağan Genel Kurulu'nda aday olmayarak yürütmekten onur duyduğum görevimi değerli arkadaşlarıma devrettim.

Görev üstlendiğim dönem boyunca kurumunuzla farklı konularda ortak çalışma ve işbirliği içerisinde olduk. Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar dikkate alındığında yürüttüğümüz bu çalışmaların anlamı ve önemi büyüktür. Eminim ki önümüzdeki süreçte de örgütlerimiz arasındaki diyalog daha da gelişecektir.

Şahsınız nezdinde kurumunuza gösterdiğiniz işbirliği nedeniyle teşekkür ediyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

**Saygılarımla
Sami Evren
Genel Başkan**

KESK'TEN TMMOB'YE EĞİTİM-SEN İLE İLGİLİ MEKTUP VAR

KESK Genel Başkanı İsmail Hakkı Tombul Eğitim-Sen ile ilgili gelişmeler üzerine 27 Mayıs 2005 tarihinde TMMOB'ye mektup gönderdi.

**SAYIN MEHMET SOĞANCI
TMMOB BAŞKANI**

Bildiğiniz gibi, Konfederasyonumuz üyesi Eğitim-Sen'e yönelik kapatma girişimine yönelik hukuksal prosedür devam etmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından başlatılan kapatma davası süreci; gerek davanın açılış biçimi gerekse içeriği dikkate alındığında, demokratikleşme çabalarına ciddi bir darbe indirmektedir.

Ankara 2. İş Mahkemesi'nin kapatma talebini reddeden 15.09.2004 tarih ve 2004/752 sayılı kararı, Yargıtay 9. Hukuk Dairesi tarafından bozularak, 2. İş Mahkemesi'ne geri gönderilmişti. Ankara 2. İş Mahkemesi, 21 Şubat 2005 tarihli duruşmada, önceki kararında direnerek; kapatılma istemini reddetmişti. Ne var ki; Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yeniden temyizi üzerine, Yargıtay Genel Kurulu 25.05.2005 tarihinde vermiş olduğu kararla, bu demokrasi ayıbını sürdürdü ve Eğitim-Sen aleyhine karar verdi.

Önümüzdeki dönemde hukuki prosedür devam edecek; Yargıtay Genel Kurul'unun gerekçeli kararını açıklamasının ardından dosya yeniden Ankara 2. İş Mahkemesi'ne gönderilecektir. Mahkeme, Yargıtay Genel Kurul kararı doğrultusunda karar verecektir, ancak bu karara karşı da temyiz yolu açıktır.

Konfederasyonumuz kapatma girişiminin birinci derecede sorumlusu olarak hükümeti görmektedir. Ne yazık ki, hükümet demokratikleşme konusunda hiçbir ciddi ve ikna edici adım atmadığı gibi, kamu hizmetlerinin tasfiyesi politikalarını hiçbir dirençle karşılaşmadan uygulama fırsatı yakalamak istemektedir. Hükümet, ileri sürdüğü gibi demokratik yaşamın gereklerine uygun bir anlayışla hareket etmemektedir. Demokrasinin vazgeçilmez kurumlarından olan sendikaların kapatılması sürecini başlatmaktan çekinmediği gibi, Anayasa'nın 90. maddesinde yaptığı değişikliğin uygulanması konusunda adım atmamaktadır.

Anayasa'nın 90. maddesinde yapılan değişiklikle, uluslararası sözleşmelerin mevcut yasalara üstünlüğü kabul edilmiştir. ILO sözleşmelerinde ve ILO komite raporlarında da ifade edildiği gibi, sendikaların iç işleyişine müdahale edilmesi anlamına gelecek her türlü tasarruf eleştirilmiştir. Dolayısıyla kapatma davası, Eğitim-Sen'in tüzüğüne ve iç işleyişine bir müdahale anlamına gelmektedir.

Konfederasyonumuz bu davayı, sadece Eğitim-Sen'in ilgili tüzük maddesiyle sınırlı bir dava olarak değerlendirmemektedir. Konuyla ilgili tüzük hükmünde "Toplumun tüm bireylerinin, temel insan hakları ve özgürlükleri doğrultusunda demokratik, laik, bilimsel ve parasız eğitim görmesini, bireylerin anadillerinde öğrenim görmesini ve kültürlerini geliştirmesini savunur" denilmektedir. Kaldı ki, kapatma istemine gerekçe olarak sürülen "anadilde öğrenim hakkı" ilkesinin evrensel bir hak olduğu açıktır. Davanın hedefinde, Eğitim-Sen ile birlikte Konfederasyonumuz ve ülkemizdeki

emek örgütleri ve demokrasi güçleri vardır. Davanın hedefinde, örgütlü mücadelemiz ve demokratik taleplerimiz vardır. Davanın hedefinde, düşünce ve ifade özgürlüğü ile örgütlenme hakkı vardır. Bu yönüyle dava, aynı zamanda sendikalara ve demokratik örgütlenmelere bir gözdağı niteliği taşımakta ve değişik gerekçelerle sendikal örgütleri her an kapatılma tehdidiyle yüz yüze bırakmaktadır.

Kapatma davasının açıldığı günden bugüne gerek uluslararası emek örgütleri, gerekse ülkemizdeki emek örgütleri, meslek örgütleri, demokratik kitle örgütleri ve emekten, demokrasiden yana tüm güçler, değişik düzeylerde dayanışma ve destek sunmuşlardır.

Önümüzdeki günlerde, bu dayanışma ve desteğin daha da büyüyeceğine ve emekten, demokrasiden yana bir ortak mücadele hattına dönüşeceğine inanıyoruz.

Konfederasyonumuz, davaya yönelik tepkilerin her düzeyde ifade edilmesini; sendikal hak ve özgürlükler önündeki engellerin kaldırılması için hükümete sorumluluklarının hatırlatılmasını ve muhalefet partilerinin demokrasiden yana tutum geliştirmelerini önemli görmektedir. Emek ve demokrasiden yana bütün örgütlerin, olanaklarını her biçim ve düzeyde kullanarak sendikal örgütlenme hakkına sahip çıkması; verdiğimiz mücadelenin kazanıma dönüşmesine olanak sağlayacaktır.

Bu süreçte örgütünüzün gösterdiği işbirliğine, dayanışma ve desteğinize teşekkür eder, saygılar sunarım.

**DR. İSMAİL HAKKI TOMBUL
GENEL BAŞKAN**

TMMOB Yönetim Kurulu 02 Nisan 2005 tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda Irak Dünya Mahkemesi çalışmalarını destekleme kararı aldı. Destekleyen kuruluşlar arasında yer alacak olan TMMOB İstanbul'da yapılacak olan nihai duruşmada Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı tarafından temsil edilecek.

TMMOB IRAK DÜNYA MAHKEMESİ ÇALIŞMALARINI DESTEKLEME KARARI ALDI

Konu ile ilgili bilgi ve belgeler aşağıdaki şekildedir.

DESTEKLEME ÇAĞRISI:

Değerli dostumuz,

Irak'taki savaşın nedenlerini, ABD'nin yayılma politikasını ve bu politikanın dünyamız ve insanlık için yarattığı çok yönlü tehlikenin boyutlarını en iyi bilenlerden biri sizsiniz.

Bu nedenle bu mektupta, size savaşa ilişkin rakam vermeyecek, yorum yapmayacak, neden adalet istediğimizi anlatmayacağız.

Sizi, Irak'ta insanlığa karşı işlenen suçları unutmamak ve unutturmak için yürütülen bu çabaya destek vermeye, imzanızı bu çalışmayı destekleyen kurum ve kişilerin arasına katmaya davet ediyoruz.

Saygılarımızla.

IRAK DÜNYA MAHKEMESİ TÜRKİYE PLATFORMU

“Suçları unutmamalı, belgelerini, kayıtlarını muhafaza etmeliyiz. Çünkü suçluların ilk işi bunları yok etmektir. Bu efendiler yalnızca masumları katletmekle kalmaz, hafızayı da yok ederler. Yeni dünya tiranlığına karşı

yükselen muhalefete ilham vermesi için bu kayıtların tutulması şarttır. Silahlarla donanmış bu zorbalı askeri ya da ekonomik bütün savaşları kazanabilirler, ama adına iletişim savaşı dedikleri savaşı kaybettiler. Dünya kamuoyunun desteğini kazanamadılar. Gitgide daha çok insan HAYIR diyor. Bu yenilgileri zorbalıklarının sonu olacak, ama bu son kim bilir daha kaç trajedi, kaç istila ve felaketten sonra gelecek? Daha ne kadar yoksullaştıracaklar bizi? İşte kayda geçirmenin, delilleri muhafaza etmenin, hatırlamanın aciliyeti bundandır. İşledikleri suçlar unutulmayacak, her kıtada ağızdan ağıza dolaşacak. Her geçen gün daha çok insan HAYIR diyecek. Bugün sevdiğimiz ve korumak istediğimiz şeylere EVET demenin önkosulu budur.”

JOHN BERGER, 18.6.2003, Paris

Irak Dünya Mahkemesi (WTI) Süreci Nasıl Gelişti?

ABD hükümeti ve müttfiklerinin cezai dokunulmazlığına son verme yetkimiz ve gücümüz yok. Ama dünya yurttaşları olarak savaş politikalarına ve suçlarına karşı çıkma sorumluluğumuz ve hakkımız var.

Irak'ın işgaline karşı uluslararası bir mahkeme düzenleme fikri, dünyanın pek çok yerinde eşzamanlı olarak gündeme geldi. Öneri, 2003 yılı içinde Berlin, Brüksel, Cenevre, Paris ve Cancun'da yapılan savaş karşıtı toplantılarda tartışıldı ve destek gördü. Jakarta Konferansı katılımcıları, 25 Mayıs 2003 tarihli ortak bildirgeyle, uluslararası bir savaş suçları mahkemesi kurma girişiminde bulunacaklarını ilan ettiler. 26-27 Haziran 2003'te Bertrand Russell Barış Vakfı tarafından Brüksel'de düzenlenen Avrupa Barış ve İnsan Hakları Ağları Konferansı'nda, bir çalışma grubu oluşturuldu. Bu çalışma grubu, Irak halkına ve insanlığa karşı işlenen suçları araştırıp saptayacak uluslararası bir mahkemenin kurulmasını kararlaştırdı. Söz konusu mahkemenin, dünyanın çeşitli ülkelerinde yapılması ve Irak işgalinin farklı yönlerine odaklanacak çeşitli oturumlardan oluşması gerektiği sonucuna varıldı. Sekreteryanın ve bilgi alışverişinin sağlanması için Brüksel, Hiroşima, New York, Londra ve İstanbul çalışma grupları, Uluslararası Koordinasyon Komitesi'ni oluşturdu. Uluslararası Koordinasyon Komitesi,

27-29 Ekim 2003'te İstanbul'da toplanarak, projenin konsepti, biçimi ve amaçlarını karara bağladı.

Irak Dünya Mahkemesi Nasıl Çalışıyor, Amacı Ne?

Irak'ta sürdürülen savaşa karşı dünyanın dört bir yanından yükselen itirazlardan doğmuş bir girişim olan Irak Dünya Mahkemesi (WTI), somut kanıtlara dayalı bir dinleme, değerlendirme ve yargı sürecidir.

Mahkeme, pek çok ülkeden yerel grupların katıldığı, hiyerarşik olmayan yatay bir ağ şeklinde çalışmaktadır. Irak'ta savaş ve işgal sürecinde işlenen suçların ve insan hakları ihlallerinin yanı sıra, çekilen acıların, susturulan seslerin de kayda geçirilmesi amaçlanmakta, tarihe ve yargıya gerçek kanıtlar bırakılması hedeflenmektedir.

Nitekim Amerika Birleşik Devletleri'nde, İnsan Hakları Savunma Birliği Başkanı Matthew K. Owen, barışa karşı suç işledikleri gerekçesiyle, George W. Bush, Richard Cheney, Colin Powell, Donald Rumsfeld, John Ashcroft, Alberto Gonzales, George Tenet, Irak ve Guantanamo Askeri Üssü'ndeki üst düzey komutanlar hakkında, 400 sayfalık dava başvurusunda bulunarak Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM) ile birlikte Irak Dünya Mahkemesi'ne de başvurdu. Bunun nedenini, UCM'nin bu konuda adım atmadığı veya atmadığı koşullarda Irak Dünya Mahkemesi'nin gerekeni yapacağı umudu olarak açıkladı.

Bugüne kadar yapılan ve yapılacak oturumlar ileri bölümlerde gösterilmiştir. Söz konusu oturumlar ile ilgili ayrıntılı bilgi ise, dosyaya eklenmiştir.

Irak Dünya Mahkemesi (WTI) Sürecinde Yapılan Oturumlar

Londra, Kasım 2003

Konu: Askeri operasyon ve işgal sırasında Koalisyon Güçleri'nce savaş suçu işlendi mi?

Mumbai, Ocak 2004

Konu: Savaşın suç olduğuna ilişkin dünya kadın mahkemesi - ABD'nin savaş suçları

Düzenleyen: Dünya Sosyal Forumu'ndan El Taller

Londra, Şubat 2004

Konu: Irak'ın Koalisyon Güçleri tarafından işgali hakkında halk soruşturması

Düzenleyen: Peacerrights

Kopenhag, Mart 2004

Konu: Savaş ve işgal sırasında, Irak kamu kuruluşlarının ve kaynaklarının satışa çıkarılmasının ve 20.000'i aşkın kişinin hiçbir hukuki sürece bağlı olmaksızın kamp ve hapishanelerde tutulmasının uluslararası hukuk açısından yasallığı

Brüksel, Nisan 2004

Konu: Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi (PNAC) çerçevesinde Irak'a açılan savaşın ideolojik arka planı

New York, Mayıs 2004

Konu: Uluslararası hukukun, BM şartlarının ve dünya halklarının 15 Şubat'ta ortaya koyduğu iradenin ihlali dahilinde savaş ve işgal suçları

Almanya, Haziran 2004

Konu: Uluslararası hukukun ihlali ve Alman hükümetinin ambargo, savaş ve işgaldeki suç ortaklığı

İstanbul, Haziran 2004

Konu: Kültürel mirasa karşı işlenen suçlar

New York, Ağustos 2004

Konu: Bush ve Blair yönetimlerinin Irak'ı işgal ederek yaptıkları uluslararası hukuk ve temel insan hakları ihlalleri; Irak Dünya Mahkemesi'nin bu ana kadar elde ettiği bulguların ortak deklarasyonu; Asker aileleri ve savaşmayı reddeden ordu mensuplarının dinlenmesi

Düzenleyen: International Action Center

Japonya, Ekim 2004

Konu: Seyreltilmiş uranyum kullanımı ve Japon hükümetinin suç ortaklığı

Düzenleyen: Irak Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICTI)

Stokholm, Kasım 2004

Konu: İşgalin Irak toplumu üzerindeki sosyal, ekonomik ve kültürel etkileri ve sonuçları

Japonya, Aralık 2004

Konu: Yıl boyu çeşitli kentlerde yapılan oturum sonuçlarının değerlendirilmesi

Güney Kore, Aralık 2004

Konu: Güney Kore hükümetinin savaş ve işgaldeki suç ortaklığı

Roma, Aralık 2004

Konu: Irak savaşının hukuka aykırılığı ve İtalyan hükümetinin suç ortaklığı

Frankfurt, Ocak 2005

Konu: Almanya oturumlar dizisi kapsamındaki üçüncü oturum düzenlenecek.

Roma, Şubat 2005

Konu: Medyanın, gerçeklere ve insanlığa karşı işlediği suçlar ve dezenformasyon politikası

Irak Dünya Mahkemesi (WTI) Sürecinde Yapılacak Oturumlar

Kahire, Şubat 2005

Konu: ABD'nin savaş suçları, Arap hükümetlerinin suç ortaklığı ve savaş karşıtı hareket üzerindeki baskıları (öneri aşamasında)

Lizbon, Şubat 2005

Konu: Irak'a karşı savaş hazırlıklarında, savaş sırasında ve işgal süresince, Portekiz devletinin, diğer kişilerin ve kuruluşların sorumluluğu

Cenova, Mart 2005

Konu: Medyanın savaş ve işgaldeki rolü

Pakistan, Mart 2005

Konu: Yakında açıklama yapılacaktır.

Düzenleyen: Chasma / Lok Soth

Filistin, Mart 2005

Konu: Yakında açıklama yapılacaktır.

Düzenleyen: Alternative Information Center (AIC).

İspanya, Mart 2005

Konu: Yakında açıklanacaktır.

İstanbul, Haziran 2005

Konu: Nihai oturum

İstanbul oturumunun, yukarıda sözü geçen tüm oturumların değerlendirileceği, WTI sürecini sonlandıracak bir oturum olması planlanmaktadır. İstanbul oturumunun, WTI bulgularını irdeleyip, aynı zamanda bunların dünyanın geleceği açısından ne ifade ettiğini ortaya koyması hedeflenmektedir.

Aşağıdaki çalışmaların bulguları da sürece dahil edilmiştir:

- Uluslararası Hamburg Uranyum Silahları Konferansı - Ekim 2003

- Irak Savaşına Karşı İspanyol Mahkemesi - Mayıs 2003

- Irak savaşı ve müttefikler tarafından sürdürülen işgal hakkındaki yasal meseleler konusunda karar (Kosta Rika hükümetinin pozisyonuna vurgu yapılarak) - Kosta Rika Eylül 2003

SON OTURUM: İSTANBUL

İstanbul Oturumu/İçeriği/Hedefleri

24-26 Haziran 2005'te İstanbul'da yapılacak Irak Dünya Mahkemesi son oturumunun hedefleri şunlardır:

1. Çeşitli mahkeme/oturum girişimlerini değerlendirerek, kanıtları, bulguları bir araya getirmek ve ortak bir sonuca varmak.

2. Irak Dünya Mahkemesi'nin çalışmalarından esinlenerek gelişebilecek ve/veya ele alınması gereken ama üzerinde yeterince durulmamış konuları daha ayrıntılı bir biçimde ele almak ve sürdürülecek yeni girişimler için bir çıkış noktası oluşturmak.

Ele Alınacak Konular Bağlamında İçerik

İstanbul oturumunda, Irak Dünya Mahkemesi şemsiyesi altında yer alan ve ele aldıkları konular ve yaklaşım biçimleri açısından çeşitlilik sergileyen inisiyatiflerin çalışmalarının, birbirini tamamlayan, tutarlı bir çerçeve içinde bir araya getirilmesi hedeflenmektedir. İstanbul'daki son oturumu, Irak Dünya Mahkemesi sürecinde saptanmış konuları etraflıca ele alıp değerlendirerek karara varacak bir forum olarak düşünüyoruz.

İstanbul oturumunun kavramsal çerçevesini:

A. Irak halklarına karşı işlenen suçlara ve ihlallere ilişkin saptamalar;

B. Dünya kamuoyunun adalet talebi

açısından değerlendirilmesi gereken konular oluşturuyor.

A. Irak halklarına karşı işlenen ağır hukuki, siyasi, sosyal, etik, kültürel suç ve ihlallerin araştırılması;

İstanbul oturumu öncelikle, daha önce yapılmış oturumların bulgularını, Irak halkına karşı işlenen ağır hukuki, siyasi, sosyal, etik, kültürel suç ve ihlaller açısından ortaya koymayı hedefleyecektir.

Bu konularda bir karara varılabilmesi için aşağıda sıralanan başlıklara ilişkin bulgular (kanıtlar, tanıklıklar, daha önceki oturumların bulguları ve kararları) mahkemeye sunulacaktır:

1. Koalisyon Güçleri'nin Irak'ı silah zoruyla istilasının, BM Sözleşmesi'nin saldırı amaçlı kuvvet kullanımı, anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözümü ve kolektif güvenlik rejiminin işleyişi ile ilgili ilke ve hükümlerini; insanlığın şiddete başvurmama, barış ve adalete ilişkin değerlerini ihlal edip etmediğinin araştırılması;

2. Koalisyon Güçleri'nce yürütülen saldırılarda uluslararası insancıl hukukun çiğnenip çiğnenmediğinin araştırılması;

3. İşgalin, uluslararası insancıl hukuku ve işgal hukukunu çiğneyip çiğnemediğinin araştırılması;

4. Medya ve enformasyon kurumlarının, savaş ve Irak'ın işgali, savaşın küresel güvenlik ortamı üzerindeki etkisi ve alternatif barış tasarıları konularıyla ilgili gerçekleri aktarma konusundaki tutumlarının araştırılması;

5. BM ve diğer uluslararası siyasal kuruluşların Irak'taki durumun gereklerini yerine getirme konusunda 2003 istilası öncesinde ve sonrasında nasıl bir davranış içinde olduklarının araştırılması;

6. Koalisyon Güçleri içinde yer almamakla birlikte harekâta çeşitli biçimlerde imkân sağlayan ülke yönetimlerinin uluslararası hukuku ihlal edip etmediklerinin araştırılması;

7. Irak'ta insan hakları ihlallerine ve insanlığa karşı işlenen suçlara ilişkin son belgelerin değerlendirilmesi.

Toplanan kanıtlardan hareketle, Irak Dünya Mahkemesi süreci içinde ele alınmış çok sayıda sorunu ana başlıklar altında toplayan şu konular üzerinde karara varılacaktır:

* Koalisyon Güçleri, insanlık dışı bir saldırı savaşı yürüterek, Irak halklarının yaşamını, özgürlük ve onurunu alenen ve hukuku ayaklar altına alarak çiğneme suçu işlemiş midir? Koalisyon Güçleri içinde yer almayan fakat bu güçlere çeşitli imkânlar sağlayan ülke yönetimleri bu suça ortak mıdır?

* Irak'taki işgal, yasadışı, gayri meşru ve Irak halklarının egemenliğini ihlal eder nitelikte midir?

* Koalisyon hükümetleri ve Irak'ta faaliyette bulunan yabancı şirketler, "demokrasiye" geçiş süreci maskesi altında siyasal manipülasyonlar ve ekonomik yağmacılık yaparak, Irak halklarının temel haklarını ihlale devam etmekten suçlu mudur?

* "Uluslararası topluluğun" siyasal kurumları Irak halklarına karşı adaletsizlik yapılmasına meydan vermekten suçlu mudur?

* Medya, gerçekleri aktarmak konusundaki sorumluluğunu yerine getirmiş midir? Hak ihlallerine ortak olmuş mudur?

B. Dünya kamuoyunun adalet talebi açısından ele alınacak konular:

Irak'taki savaşın, Irak halklarına karşı Irak özelinde işlenmiş suçların ötesinde bir anlam taşıdığı

inancındayız. Savaş, Irak Dünya Mahkemesi'nin kollektif kararları açısından önem taşıyan daha genel bazı meseleleri gündeme getirmiştir. İstanbul oturumunun ikinci bölümü bu meselelerden bazılarını ele almak ve olabilirse, bir "Dünya Mahkemeleri Girişimi" başlatarak bu konular üzerinde daha fazla durulması gereğine işaret etmek üzere tasarlanmıştır.

Platform metnimizde, Irak'ta işlenen spesifik suçları saptamanın ve savaşın doğrudan mağdurlarının sesi olma çabasının ötesinde, bu mahkemeyi şu temel amaçlarla düzenlediğimizi belirtmiştik:

Barış hareketini ve küresel savaş karşıtı mücadeleyi sürdürmek ve güçlendirmek; olup bitenleri unutturarak tarihi yeni baştan yazma girişimlerine karşı, gerçekleri yerli yerine oturtmak ve insanlığın ortak belleğini korumak; yakın geçmişi yargılayarak gelecekte meydana gelebilecek hukuk dışı davranışların önünü kesmek; uluslararası hukuka ilişkin tavsiyeler geliştirmek; adalet ve ahlaki-politik farkındalık kavramlarını genişletmek; adaletin, yalnızca "muzaffer" güçlerce toplanmış savaş mahkemelerinde aranmasına karşı alternatifler geliştirmek.

Bu amaçla, birinci bölümde cevaplanacak Irak özelinde gerçekleşen ihlallere ilişkin sorulardan hareketle, ikinci bölümde ele almayı düşündüğümüz temel meseleler ana hatlarıyla şunlardır:

1. Savaş uluslararası siyasal-hukuksal kurumların inanılabilirliğini nasıl etkiledi? BM sistemi küresel nüfusun iradesinin hayata geçirilmesini sağlayacak inandırıcı bir zemin oluşturuyor mu?

2. Bize yalan mı söylendi? Gerçekleri dile getirmekle yükümlü medya ve enformasyon kurumlarının bu süreçteki davranışlarından çıkarılacak sonuçlar nelerdir?

3. Irak savaşının küresel güvenlik ortamı üzerindeki etkisi ne oldu?

* Dünya nüfusunun büyük çoğunluğu hangi temel tehlikelerle karşı karşıya? (Ekonomilerin militari-zasyonu; siyasal görüşlerin kutuplaşması; Gelişme/ kalkınma umut ve tasarılarının yayılmacı militarist politikalara kurban edilmesi)

* Savaş, Ortadoğu'daki siyasal sürecin geleceğini nasıl etkiledi? (Özellikle Filistin halkının

adalet meselesi; Büyük Ortadoğu Projesi; Arap devletlerinin demokratikleşme süreci açısından/ üzerinde oluşturduğu tehlikeler)

* "Terörizme karşı savaşé söylemi, fiiliyatta dünya halklarının güvenlik koşulları ve sivil özgürlükler bakımından ne anlama geliyor? "Devlet güvenliği" söylemi, insan güvenliğini hangi bakımlardan tehlikeye atmaktadır?

* İstanbul, Madrid, Suudi Arabistan, Pakistan, Endonezya vb. yerlerdeki bombalama olayları ve çeşitli başkentlerdeki tehditlerin ardından, ABD/ İngiltere'nin şiddet uygulama stratejilerinin "terörizm" tehlikesini azalttığı iddialarına ilişkin ne gibi sonuçlar çıkarılabilir?

4. Dünya kültürel mirasının, çevrenin ve genel olarak dünya kaynaklarının uğratıldığı yıkımdan insanlığın geleceği açısından çıkartılacak sonuçlar nelerdir?

5. İnsanlığın önünde dünyanın düzenine ilişkin ne gibi seçenekler var? Dünya halklarının şiddet içermeyen alternatif düzen tasarıları için kullanılacak demokratik alanlar nelerdir? İstanbul oturumunun, başlamış bir süreci sonlandırma ve tasavvur edilmesi gereken bir süreci başlatma sorumluluğunu taşıdığına inanıyoruz.

BUSH VE BLAIR DÜNYANIN ÇEŞİTLİ KENTLERİNDEKİ KONSOLOSLUKLARDA ADALET ÖNÜNE DAVET EDİLDİ

İstanbul, Brüksel, Tokyo, Lizbon - Irak Dünya Mahkemesi (WTI) temsilcileri 17 Mayıs 2005 tarihinde ABD Devlet Başkanı Bush ve İngiltere Başbakanı Blair'i 23-27 Haziran 2005'te İstanbul'da yapılacak Irak Dünya Mahkemesi nihai oturumuna katılmaya çağırarak davet mektuplarını İstanbul ve dünyanın çeşitli kentlerindeki ABD ve İngiltere elçiliklerine teslim etti.

ABD İstanbul Konsolosluluğu'na davet mektubunu ileten heyete TMMOB adına İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Meftun Gürdallar katıldı.

Davet Mektubu Metni:

Sn. George W. Bush

Devlet Başkanı

Beyaz Saray

Amerika Birleşik Devletleri

17 Mayıs 2005

Sayın Başkan,

Bu mektubu sizi Irak Dünya Mahkemesi'nin 23-27 Haziran tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak son oturumuna davet etmek için yazıyoruz.

Irak Dünya Mahkemesi adalete sahip çıkmak üzere harekete geçmiş dünya çapında bir girişimdir. Irak'a karşı açılan savaşa varan süreçte, askeri harekât ve bunu izleyen işgal sırasında işlenen ağır kusurları, suçları ve ihlalleri kayda geçirmeyi amaçlar. Bu suç, ihlal ve kusurlar halen yaygınlığını sürdürmektedir.

Irak Dünya Mahkemesi geçtiğimiz iki yıl boyunca dünyanın pek çok ülkesinde toplanmış soruşturma komisyonlarından ve oturumlardan oluşur. Bu oturumlarda Irak'taki savaşa ilgili, savaşın yasallığı, Birleşmiş Milletlerin rolü, savaş suçları ve medyanın rolü gibi çeşitli konular ele alınarak araştırılmıştır.

İstanbul oturumu önceki oturumların sonuçlarını inceleyip, yeni rapor ve tanıklıkları dinleyerek ve Irak'a karşı yürütülen savaşın genel olarak dünya açısından taşıdığı anlamı değerlendirecek bir karara varacaktır.

Dünyanın adalete inanan insanları adına, insanlığın ortak değerlerini, uluslararası sözleşmeleri ve uluslararası hukuku ihlal eden davranışlar içinde olduğunuz kanaatinden yola çıkan bizler, Irak Dünya Mahkemesi'nin 23-27 Haziran 2005'te İstanbul'da toplanacak son oturumuna katılarak, bu iddialara yanıt vermenizi, söz hakkınızı kullanmanızı ya da adınıza açıklamalarda bulunacak bir temsilci görevlendirmenizi talep ediyoruz. Bu girişimin ve gündeme getirilen iddiaların bağlamını mektubun ekinde sunuyoruz..

Saygılarımızla,

Irak Dünya Mahkemesi İstanbul Oturumu İddia Heyeti Üyeleri adına:

Richard Falk - Prof. Uluslararası Hukuk, Santa Barbara Üniversitesi

Ken Coates - Avrupa Parlamentosu eski üyesi, Bertrand Russel Barış Vakfı Başkanı

Baskın Oran - Prof. Uluslararası İlişkiler, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Nadje Al-Ali - Dr. Sosyal Antropoloji, Exeter Üniversitesi

Joel Kovel - Prof. Toplumsal Araştırmalar, Bard College

Denis J. Halliday - Eski BM Genel Sekreter Yardımcısı (1994-1998), BM Irak İnsani Yardım Koordinatörü (1997-1998)

Jayan Nayar - Dr. Hukuk, Warwick Üniversitesi

Hans von Sponeck - Eski BM Genel Sekreter Yardımcısı ve BM Irak İnsani Yardım Koordinatörü (1998-2000)

Akira Maeda - Prof. Hukuk, Tokyo Zokei Üniversitesi

Thomas Fasy - Prof. Patoloji, New York Mount Senai Tıp Fakültesi

Haifa Zangana - Yazar, Ressam.

Johan Galtung - Prof. Hawaii Üniversitesi Barış Araştırmaları Enstitüsü. BM Danışmanı.

Corrine Kumar - Dr. Sosyolog, El Taller International Genel Sekreteri

EK :

İddianın ve Irak Dünya Mahkemesi'nin Bağlamı:

Biz, dünyanın adalete inanan insanları, milyonlarca Iraklı'nın ve bu savaşa karşı çıkan dünya kamuoyunun iradesini çiğneyen bir eylemlilik içinde olduğunuz kanaatiyle, uluslararası sözleşmelerin ve uluslararası hukukun ihlal edildiğine ilişkin iddiaları incelemek üzere harekete geçtik, çünkü bu işi yapması gereken resmi kurumlar bunu yapmadılar.

Irak'a karşı girişilen askeri harekâtın ve işgalin yasadışılığına ve gayrimeşruluğuna ve bütün bunların arka planına ilişkin

sorular, tartışmalar ve protestolar; Irak halkının sürmekte olan direnişi; uluslararası kurum ve mekanizmaların bu durumun gereklerini yerine getirmek, şikayetlere neden olan konularda çözüme yönelik etkili önlemler almak, haksızlıkları telafi etmek ve ABD yönetiminin tek yanlı olarak dayattığı istisnai hale karşı durmak konularındaki açık yetersizlik ve başarısızlığı hep bir araya gelerek Irak Dünya Mahkemesi diye adlandırılan bu sivil girişimin ortaya çıkmasının koşullarını yarattı. Irak Dünya Mahkemesi süreci, artık hepimizin önünde ahlaki bir yükümlülük olarak duran, gerçek peşinde bir arayışın, gerçekleri ortaya çıkarma kararlılığının ifadesidir. Bütün bu çabanın arkasındaki itici güç, çok temel ve yalansız bir arzudur: adaletin yerine geldiğini görmek arzusu.

Irak Dünya Mahkemesi, ABD yönetimi ve müttefiklerinin, Irak'a karşı bir "önelici / önleyici" savaş açarak ve ardından ülkeyi işgal ederek, nasıl, dünya vicdanını, onurlu bir yaşam ve adalet umutlarını ihlal ettiğini; bu eylemlerin, uluslararası hukuku ve özellikle de insanlık hukuku ve değerleri, yaşamlarımızı, güvenliğimizi ve geleceklerimizi atacak şekilde çığneyip

çığnemediğini, ortaya koymak amacıyla oluşturulmuştur. Irak Dünya Mahkemesi'nin karara konu değerlendirmelerinde bütün bunlar ele alınacaktır.

Irak Dünya Mahkemesi, varsa, böyle suçları saptamayı, dünya vicdanında mahkum etmeyi ve bunu dünya kamuoyunda derin ve kalıcı etkiler yaratacak, saygı ve güven uyandıracak ve insanlığın ortak belleğine tarihin kaydını düşecek bir biçimde yapmayı hedefler.

Irak Dünya Mahkemesi Türkiye sözcüsü Hilal Küey davet mektubunu ABD Konsolosluğu'na teslim ettikten sonra konuşması sırasında şunları söyledi :

"ABD yönetimi Uluslararası Ceza Mahkemesi'ni tanımıyor. İngiltere hükümeti de gücüne sığınarak cezai takipten kurtuluyor. Bu durum karşısında dünya yurttaşları adalete sahip çıkmak için bir girişimde bulunuyorlar. Dünya Bush ve Blair'in Irak'ta işlenen suçların hesabını vermesini talep ediyor.

Irak Dünya Mahkemesi adalete sahip çıkmak üzere harekete geçmiş dünya çapında bir girişimdir. Irak'a karşı açılan savaşa varan süreçte, askeri hareket ve bunu izleyen işgal sırasında işlenen

ağır kusurları, suçları ve ihlalleri kayda geçirmeyi amaçlar. Bu suçlar, ihlal ve kusurlar yaygın bir şekilde halen sürmektedir. Irak Dünya Mahkemesi, dünyanın pek çok ülkesinde toplanmış soruşturma komisyonlarından ve oturumlardan oluşur. Bu oturumlarda Irak'taki savaşla ilgili, savaşın yasallığı, Birleşmiş Milletlerin rolü, savaş suçları ve medyanın rolünün yanı sıra savaşın yol açtığı toplumsal, siyasal, doğal ve kültürel yıkım gibi çeşitli konular ele alınarak araştırılmıştır.

Irak'taki işgalin üçüncü yılı başlarken, WTI sürecinin son oturumu 23 Haziran-27 Haziran tarihleri arasında İstanbul'da yapılacaktır. Son oturumda, önceki oturumların sonuçları incelenecek, yeni rapor ve tanıklıklar dinlenecek ve bu savaşın genel olarak dünya açısından taşıdığı anlam değerlendirilerek bir karara varılacaktır.

Bush ve Blair'i, İstanbul'da vicdan jürisi önünde iddiaları yanıtlamaya çağırıyoruz. İstanbul oturumunun başlatılmış bir süreci sonlandırma ve tahayyül edilecek bir süreci başlatma sorumluluğunu taşıdığı inancındayız."

TMMOB, İSTANBUL İL KOORDİNASYON KURULU BİLEŞENLERİ İLE TOPLANTI YAPTI

TMMOB Yönetim Kurulu, İstanbul İKK Bileşenleri ile birlikte 13 Mayıs 2005 günü İstanbul'da toplantı yaptı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın TMMOB çalışmaları hakkında bilgilendirme konuşması ile başlayan toplantıda katılımcılar TMMOB ve İKK çalışmaları üzerinde

değerlendirmelerde bulundular. Toplantı İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Meftun Gürdallar tarafından yönetildi.

Yüze yakın katılımcının bulunduğu toplantıya TMMOB 2. Başkanı Oğuz Gündoğdu, Yürütme Kurulu Üyeleri Hüseyin Yeşil, Ekrem Poyraz, Baki Remzi Suişmez ile Yönetim Kurulu üyeleri

Sabri Orcan, Serdar Kaynak, Berrin Şenöz, Nail Güler, İsmail Küçük, Betül Uyar, Genel Sekreter Vekili Hakan Genç, Genel Sekreter Yardımcısı Ayşegül Bildirici, Teknik Görevli Özgür Göktaş da katıldılar.

Toplantıda, Erhan Kararçay (EMO), Hakan Gündoğdu (Gemi MO), Murat Fırat (Jeofizik MO), Muhittin Karahan (EMO), Erol Celepsoy (EMO), Meftun Gürdallar (MMO, İKK Sekreteri), Eyüp Mumcu (MO), Neşet Kadırgan (KMO), Hasan Kıvrırcık (MO), Tayfun Mater (Maden MO), Arif Atılğan (MO), Mücella Yapıcı (MO), Cemal Gökçe (İMO), Özcan Özen (Meteoroloji MO), Gülay Öz-dabak (PMO), Hülya Dinç Atılğan (PMO), Hüseyin Yeşil (TMMOB), Oğuz Gündoğdu (TMMOB), Betül Uyar (TMMOB), Tevfik Peker (MMO) çeşitli konularda görüş bildirdiler.

Katılımcılar toplantı sonunda İl Koordinasyon Kurulunun düzenlediği yemekte birlikte oldular.

TMMOB BİLİRKİŞİLİK YÖNETMELİĞİ RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANDI

TMMOB Bilirkişilik Yönetmeliği 5 Mayıs 2005 tarihli ve 25806 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Bilirkişilik Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmelik, kamu kurum ve kuruluşları ile mahkemelerden talep halinde ve tavsiye niteliğinde hazırlanacak bilirkişi listelerinde görev alacak bilirkişilerde aranacak nitelikler ve bilirkişilerin çalışma esaslarını belirleyerek; hizmetin nitelikli sunulması ve kamu yararının korunması amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, bilirkişilik görevi yapacak Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalara kayıtlı mimar ve mühendisleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - TMMOB : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğini,

Oda : Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı meslek Odasını,

Bilirkişi : Bilirkişi yetki belgesi alan, TMMOB'ne bağlı Odalara üye mimar ve mühendisleri,

Bilirkişi Yetki Belgesi : İlgili meslek Odasınca düzenlenen bilirkişi meslek içi eğitim ve seminerine katılarak alınmış belgeyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilirkişiler

Bilirkişi listelerinde yer verileceklerde aranacak nitelikler

Madde 5 - Bilirkişilerin;

- T.C. Vatandaşı,
- Medeni haklarını kullanma ehliyetine sahip,
- TMMOB'ne bağlı Odalara üye,

d) En az iki yıl mesleki deneyime sahip,

e) Disiplin cezası almamış,

f) Basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, emniyeti suistimal ve hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçundan hüküm giymemiş,

g) Odalarca düzenlenen Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerini başarıyla tamamlayarak Bilirkişi Yetki Belgesi almış, olması gerekir.

Odalar, bu koşulları taşıyan bilirkişilerin listesini hazırlayarak TMMOB'ne gönderir ve TMMOB bu listeleri başvurularda kullanılmak üzere dosyalar. Listelerin bir örneği her yıl Aralık ayı içerisinde Valiliklere, talep halinde kamu kurum ve kuruluşları ile mahkemelere gönderilir.

Bilirkişilerin tarafsızlığı

Madde 6 - Uyuşmazlığın tarafları ve bunların usul ve furuu, karı-koca, üçüncü derece dahil kan ve kayın hısımları ve mal sahipleri ile menfaat ortaklığı olanlar bilirkişilik görevi üstlenemezler.

Çalışma ilkeleri ve sorumlulukları

Madde 7 - Bilirkişiler, bilim ve teknolojinin gereklerini yerine getirmek, yürürlükteki mevzuata uymak, meslektaşlarıyla ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmakla yükümlüdürler. Bilirkişiler, mesleki davranış ve meslek etik ilkelerine uymak zorundadırlar.

Bilgi verme

Madde 8 - Bilirkişiler görev üstlendiklerinde, üyesi oldukları Odaya bilgi vermekle yükümlüdürler. Bilirkişiler, istenildiğinde hazırladıkları raporun bir kopyasını üyesi oldukları Odaya verirler. Odalar bilirkişilerden aldıkları raporlar hakkında üçüncü kişilere bilgi aktaramazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bilirkişi Yetki Belgesi ve Meslek İçi Eğitim Seminerleri

Bilirkişi yetki belgesi ve bilirkişi meslek içi

eğitim seminerleri ile ilgili ilkeler

Madde 9 - Odalar tarafından düzenlenen Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerlerini başarıyla tamamlayan mühendis ve mimarlar, Bilirkişi Yetki Belgesi almaya hak kazanırlar.

Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerleri, Bilirkişi Yetki Belgesinin verilmesi, yenilenmesi ve iptali ile sicillerin tutulmasına ilişkin ilkeler TMMOB ve bağlı Odalarca belirlenir.

Süre

Madde 10 - Odalar; şube, bölge birimi ya da uygun görülen bir başka yerde yılda en az bir kez olmak üzere Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Semineri düzenler.

Eğitim programı

Madde 11 - Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerleri, TMMOB'ce onaylanan programlara uygun olarak ilgili Odalarca yapılır.

İstenecek belgeler

Madde 12 - Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Seminerlerine yapılan başvurularda; belgelendirilmesi zorunlu mesleki deneyim belgeleri ile bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen belgeler yanında ilgilinin beyanı esas alınır.

Ücret

Madde 13 - Bilirkişi Meslek İçi Eğitim Semineri, Bilirkişi Yetki Belgesi yenileme, eğitim ile sicil işleri ve benzeri işlemler ücret karşılığı yerine getirilir. Ücrete ilişkin esaslar Odaların önerisi ve TMMOB Yönetim Kurulunun onayı ile yürürlüğe girer.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük Madde 14 - Bu Yönetmelik Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 - Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu yürütür.

10. TÜRKİYE HARİTA BİLİMSEL VE TEKNİK KURULTAYI

SONUÇ BİLDİRGESİ

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasınınca iki yılda bir düzenlenen Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayları'nın onuncusu 28 Mart-1 Nisan 2005 tarihleri arasında Ankara ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Kurultaya 800 Harita ve Kadastro (Jeodezi ve Fotogrametri) Mühendisi ve 300 dolayında konuk izleyici katılmıştır. Aynı zamanda meslektaşımız olan bir milletvekili, Tapu ve Kadastro Genel Müdürü, Milli Emlak Genel Müdürü, ODTÜ Rektörü, TMMOB Başkanı ile yöneticileri ve kamu kurumu yöneticileri Kurultayımıza katılmışlardır.

Kurultayımızda 8'i çağrılı, 102'si sözlü ve 36'sı poster bildiri olmak üzere toplam 138 bildiri sunulmuştur. Bir panel, üç açık oturum ve bir konferans da programda yer almış, bildirimler dahil, anılan tüm sunumlar 17 oturumda; bir, iki ya da üç salonda eşzamanlı olarak gerçekleştirilmiştir. Caz dinletisi ve tiyatro gösterisinin de yer aldığı kurultayda, Taşınmaz Değerlemesi konusunda 38 kişinin katıldığı bir sertifika programı düzenlenmiştir.

Uzun zaman sonra yeniden paralel oturumların gerçekleştirildiği kurultayımız, Türkiye Ulusal Jeodezi Komisyonu (TUJK) Genişletilmiş Yürütme Kurulu toplantısı, Bakanlıklararası Harita İşlerini Koordinasyon ve Planlama Kurulu (BHİKPK) Yönetmelikler Komisyonu toplantısı, Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Buluşması-Genç Haritacılar Günleri (IGSM-GHG 2005) Danışma Kurulu toplantısı, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın Sürekli Bilimsel ve Teknik Komisyonlarından Arazi Bilgi Sistemleri ve Veri Standartları Komisyonu, Mühendislik Ölçmeleri Komisyonu, Fotogrametri Komisyonu ve Kartografya Komisyonu toplantılarına da ev sahipliği yapmıştır. İçerisinde

birçok ilki barındıran kurultayımızda, İnternet sayfası ile kurultay süresince yapılan etkinlikler ve yaşanan gelişmeler duyurulmuştur.

Özgür Dünyaya...

Dokuzuncu kurultayımız, ABD'nin Irak'ı işgal ettiği günlerde gerçekleştirilmişti. Üstelik yapılan bu işgal ve saldırılarda kullanılan silahlar, mesleğimizde de yaygın olarak kullanılan teknolojik donanımlara sahipti. Anılan saldırıların gerçekleştirilme gerekçesi ise Irak halkının "özgürleştirilmesi" idi. İnsanlık tarihinin binlerce yıllık birikimi olan bilimin ve teknolojinin toplum ve mesleğimiz açısından üstlendiği rollerin tartışıldığı anılan dokuzuncu kurultayımızın sloganı "Değişim, Gelişim, Nereye?" şeklinde belirlenmişti.

10. kurultayımızda sloganımız "Özgür Dünyaya..." şeklinde oldu. Özgürlük kavramını algılayışımız farklıydı ve "Değişim, Gelişim, Nereye?" sorusunun yanıtının "Özgür Dünyaya..." şeklinde olması gerektiğini düşünüyorduk. Kurultayımızın jenerik filminde de yer aldığı gibi dünyamız savaş, çölleşme, çarpık kentleşme, yoksulluk, doğal afetler vb. bir dizi sorunlar sarmalında bulunuyor. Bu gidişin bilimin ve aklın ışığında tersine çevrilebilir olduğuna, insanın ve dünyanın özgürleştirilebileceğine inanıyoruz.

Kurultayımızda özgürlük kavramı üzerine düzenlenen açık oturumların ilki "Özgür İnsanın Ayak Bağları" idi. Bu oturumda insanın özgürlüğü, kamusal alan ve dünyanın içinde bulunduğu koşullar felsefi, sosyo-politik ve iktisadi açılardan değerlendirildi. İnsanın özgürleşmesinin bilinçlilik ya da bir başka ifadeyle farkındalık düzeyine bağlı olduğunun vurgulandığı tartışmalarda, bir insanın özgürleşmesinin temel göstergesinin dışsal koşullardan bağımsız

olarak düşünebilme yetisi olduğu dile getirildi. Yeni liberal politikaların bir ürünü olarak devletin toplum yaşamında üstlendiği rolün azaltılması ve dolayısıyla ulus devlet karakterinin zayıflaması üzerinde durulan oturumda, oluşan bu yeni yapının taşıdığı özellikler ele alındı. Bir taraftan devletin rolü kısıtlanırken, diğer yandan sivil toplum örgütlerinin ya da hükümet dışı kuruluşların rolünün artırıldığı, ama varolan yapıların da gerçekte sermayeye bağımlı bir nitelik taşıdığı ifade edildi. İktisadi açıdan yapılan değerlendirmelerde, iç ve dış borç sarmalında bulunan ülkemizin artık bağımsız olmadığı, eğitim ve sağlık gibi temel yurttaşlık haklarından yoksun olan ve birer müşteriye dönüşen insanlarımızın yoksulluğun pençesinde oldukları vurgulandı. Özellikle de insanı tahakküm altına alan ideolojik yüklemenin yurttaşların özgürleşmelerinin önünde ne derece büyük bir engel olduğu dile getirildi.

Özgürlük temasının işlendiği ikinci oturum ise "Kapitalizm, Küreselleşme ve 'Özgürlük' " başlıklı oturum oldu. Teknolojinin ve mühendisliğin toplum yaşamında üstlendiği roller, emperyalizmin son dönem politikaları ve insanları özgürleştirme adına gerçekleştirdiği saldırılar, kapitalizmin yeni liberal politikalar ve serbest piyasa ekonomisi çerçevesinde ürettiği politikalar ile egemen ideolojik araçların bireyler üzerindeki etkileri özgürlük başlığı ile ilişkili olarak ele alındı.

Tarihimiz Bize Işık Tutuyor...

Kurultayımız Odamızın ilk genel kurulunun gerçekleştirilmesinin ellinci yıldönümünde yapılmıştır. Gerek haritacılığın 5000 yıllık geçmişi ve yaratılan birikim, gerekse ülkemizin, Odamızın ve TMMOB'nin son elli yıllık geçmişi ve geleneği, geleceğimize

ışık tutmaktadır. Teknolojiyi en yoğun kullanan, bunun yanı sıra insan-toprak ilişkisinde üstlendiği sorumluluklarla toplumsal açıdan önemli bir konuma sahip olan mesleğimiz ile ülkemizin, Odamızın ve TMMOB'nin tarihsel geçmişine dair gerçekleştirilen "5000 Yıllık Yürüyüşümüz" ve "50 Yıllık Yürüyüşümüz" başlıklı oturumlarda tarih bilinci ve yaratılan birikimin sonucunda oluşan değerlerimize sahip çıkmanın önemi vurgulanmıştır.

Geleceğimiz Gençler...

Dokuzuncu Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayında bir ilk yaşanmış ve konuşmacı meslektaş aday öğrencilerimizin düşünce ve yaklaşımlarını meslektaşlarımızla paylaştıkları bir ortam yaratılmıştı. Onuncu kurultayımızda öğrenci katılımı daha ileri bir noktaya taşınmış, konuşmacıların yanı sıra farklı üniversitelerimizden dinleyici olarak da yaklaşık 100 öğrenci kardeşimiz kurultayımıza katılmıştır. Öğrenciler tarafından gerçekleştirilen sunumda Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği öğrencilerinin ülkemizde ve dünyadaki örgütlenmeleri ele alınmış. Bu çerçevede, ülkemizdeki bölümlerde kurulan Jeodezi ve Fotogrametri Kulüplerinin taşıdığı öneme değinilmiş, henüz kulüp örgütlenmesi olmayan üniversitelerimizde de kulüplerin bir an önce kurulması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca, gerçekleştirilen oturumlarda Odamız öğrenci komisyonları çatısı altında günümüze dek yapılan etkinlikler ile Uluslararası Jeodezi Öğrencileri Buluşması-Genç Haritacılar Günleri (IGSM-GHG 2005) başta olmak üzere gelecekte yapılması düşünülen etkinliklere dair sunumlar yapılmıştır. Genç Haritacılar Günleri, Dikili Yaz Eğitim Kampı, Genç Haritacılar Sosyal Çalıştayı vb. bir dizi etkinlikte, birlikte üretme ve paylaşma heyecanını yaşayan öğrencilerimiz, yaptıkları etkinlikler ve üretimleri ile geleceğimize olan güvenimizi bir kez daha pekiştirmişlerdir.

Kurultayımızda, genç araştırmacıları özendirmek amacıyla bir ilk gerçekleştirilmiş ve uluslararası mesleki sempozyum

ve kongrelerde yaptıkları sunumlarla ödül alan genç meslektaşlarımız çağrılı konuşmacı olarak çalışmalarını kurultay katılımcılarımızla paylaşmışlardır.

Can Alıcı Bir Konu Olarak Eğitim...

Harita ve Kadastro Mühendisliği eğitim ve öğretimi uzun yıllardır Odamızın gündeminde yer alan bir konu olarak önemini korumaktadır. Son yıllarda bu konunun tartışıldığı platformlara örnek olarak "Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Eğitiminde 50. Yıl Sempozyumu", "Mesleki Sorunların Tartışılması ve Geleceğe Yönelik Politikaların Belirlenmesi Kurultayı" ve yakın bir geçmişte gerçekleştirilen "Prof. Dr. Ekrem Ulsoy Anısına 50. Yıl Eğitim Sempozyumu" verilebilir. Bu platformlarda eğitim konusu ayrıntılı olarak ele alınmış, varolan duruma orta-ya konmuş ve sorunların çözümü için gerekli politikaların nasıl geliştirileceği tartışılmıştır. Kurultayımızda yer alan eğitim başlıklı oturumumuzda nitelikli sunumlar yapılmış, verimli tartışmalar gerçekleştirilmiştir. Mühendislik eğitiminde eşdeğerlik (akreditasyon), ülkemizde ve Avrupa Birliği'nde (AB) Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği eğitimi, mesleki davranış ilkeleri ve etik, hizmet içi eğitim konularının ele alındığı oturumda, son derece önemli bir konu olan eğitim başlığında Odamızın koordinatörlüğünde, başta üniversiteler olmak üzere farklı kurumların katılım ve katkıları ile tartışma ortamlarının yaratılması üzerinde görüş birliğine varılmıştır.

Eğitime ilişkin yaklaşımların salt Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği eğitimi ile sınırlı tutulmaması gerektiği, teknisyenlik ve teknikerlik eğitimlerini de içine alacak biçimde harita ve kadastro sektöründe eğitimin bütün bileşenlerini kapsamı gerektiği vurgulanmıştır. Mühendislik eğitiminde ulusal düzeyde bir eşdeğerlik programına gereksinimin duyulduğu, bu gereksinime altlık oluşturan temel etmenin ise birbirinden son derece farklı olanaklara sahip olan bölümlerin varlığı olduğu, sürekli eğitim çerçevesinde hizmet içi eğitim konusuna

mutlaka özel bir önem verilmesi gerektiği yapılan değerlendirmeler arasında yer almıştır. Eğitim konulu tartışmalarda, gerek mühendislik, gerekse teknisyen ve teknikerlik eğitimlerinde çok sayıda eğitim birimi olduğu vurgulanmış, planlamadan yoksun bir bakış açısıyla, yeterli altyapısı ve öğretim elemanı olmadan bölüm ya da programların açılmasının önüne geçilmesi gerektiği dile getirilmiştir. Mesleğimizin isminin de tartışıldığı oturumda bölüm başkanları konseyinin bir an önce toplanmasını gerektiği ifade edilmiş ve böylesi oluşumların taşıdığı öneme değinilmiştir.

Depremler/Doğal Afetler ve Harita Kadastro Mühendisliği...

Ülkemiz başta depremler olmak üzere, seller, orman yangınları vb. bir çok doğa olayının etkisi altındadır. Örneğin, ülkemiz topraklarının önemli bir bölümü deprem riski altındadır. Diğer doğal afet riskleri ise bazı bölgelerimizde oldukça yüksektir. Harita ve Kadastro Mühendisliği, depremlerin önceden kestirilmesi ve jeodinamik amaçlı çalışmalarda yer bilimcilerle yaptığı ortak çalışmalarla, afet yönetimi ve deprem sonrası hasar tespit çalışmaları başta olmak üzere uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemi uygulamalarıyla deprem başlığında önemli sorumluluklar üstlenen bir disiplindir. Anılan çalışmalar disiplinimizde önemli bir yer tutmaktadır. Kurultayımız kapsamında, depremlerin önceden kestirimi amaçlı jeodezik uygulamalar, uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri ile deprem hasarlarının belirlenmesi, orman yangınlarının etkilerinin belirlenmesi, afet yönetimi vb. konularda yapılan çalışmalar katılımcılarla paylaşılmış, mesleğimizin deprem ve doğal afetler başlığında üstlendiği rolün bir kez daha altı çizilmiştir.

Günümüzün en önemli sorunlarından biri de çevrenin yönetilebilmesi için, planlanması ve denetlenmesidir. Ülkemizde gelişigüzel bir şekilde yapılan kentleşme "doğal afet" olgusu ile en önemli çevresel riskleri beraberinde getirmektedir. İnsan yaşamını, arazi yapısını ve yerleşim merkezlerini

tehdit eden doğal afetlerin risklerinin azaltılması, uygun yerleşim alanlarını planlamak amacıyla kırsal ve kentsel alanları da kapsayacak şekilde doğal afet risk alanlarının belirlenerek harita çalışmalarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Üretilen bu haritalar doğal afet yönetimi için önemli birer kaynak niteliği taşıyacaklardır.

Tarihi Eserlerin Korunmasında Mesleğimizin Rolü...

Yersel fotogrametri, dijital fotogrametri, yersel ve uydu bazlı konum belirleme teknikleri, coğrafi bilgi sistemleri başta olmak üzere Harita ve Kadastro Mühendisliği disiplini uygulamaları tarihi ve kültürel değerlerin belgelenmesi sürecinde önemli bir rol üstlenmektedirler. Kurultayımızda sunulan bildirimlerde bu alanda uygulanan tekniklere ve uygulamalara yer verildiği gibi, ülkemizde uygulanan yasal mevzuat özelinde mesleğimizin yetki ve sorumlulukları üzerinde durulmuştur. Tarihi ve kültürel değerlerin korunması ve belgelenmesi konusuna eğitim programlarında daha ağırlıklı olarak yer verilmesi ve mesleğimizin uygulama alanına giren bu konuda yetki ve sorumlulukların yasal olarak tanımlanması için uğraş verilmesi gerektiği vurgulandı. Ayrıca meslektaşlarımızın bu konuya olan ilgilerinin artırılması ve bu alanda çalışmaya özendirilmeleri için uğraş verilmesi gerektiği ifade edildi.

Bilişim Teknolojileri, e-devlet ve Harita ve Kadastro Mühendisliği...

Bilişim teknolojileri sanayi devriminden daha etkin bir şekilde dünyayı yeni bir toplum biçimine taşımakta ve yaşamın tüm boyutlarını değiştirmektedir. Bu değişim, ülkemizde de yeni bir yönelim olarak "e-devlet" projelerini gündeme getirmiştir. Ülkemizde, gerek kamu, gerekse özel kuruluşlarda üretilen bilgi ve belgelerin seçimi, toplanması, düzenlenmesi ve hizmete sunulmasında, genel anlamda ulusal ve kurumsal bilgi yönetiminde eksiklikler bulunmaktadır. Bilgi yönetimi için ayrılan kaynakların yetersizliği ve yetişmiş insan gücü açığı nedeniyle, söz konusu bilgi ve belgeler etkin bir biçimde yönetilememektedir.

Bilgi ağları aracılığıyla erişilebilen bilgi kaynaklarını da içeren çağdaş bilgi hizmetleri gerek ulusal, gerekse sektörel düzeyde henüz örgütlenememektedir. Kurultayımızda, ulusal bilgi sistemi kurma çalışmalarının bilgi hizmetlerini de kapsayacak şekilde genişletilmesinin gerekli olduğu vurgulanmıştır. Ulusal Bilgi Altyapısının oluşturulmasında, Ulusal Bilgi Politikalarının belirlenmesinde ve Bilgi Hizmetlerinin Örgütlenme aşaması olan "e-devlet" bileşeni proje çalışmalarında sektör olarak aşağıdaki konulara önem verilmesi gerektiği belirtilmiştir:

- Sanal ortamda vatandaşlara sunulacak bilgi ve hizmetleri tanımlamada "e-devlet" yönetimi ve politikalarının evrensel hukuk ve etik kuralları içerisinde yapılması için destek verilmesi.

- Bireysel ve toplumsal sorunların çözümünde, toplumsal beklentilerin karşılanmasının sağlanması.

- Devletin yurttaşlara sanal ortamda sunacakları hizmetlerin sadece bilgilenme boyutunu aşması ve yurttaşların karar alma süreçlerine de katılımlarının sağlanması.

Hizmet sunmada, devlet kuruluşlarının yeterince saydam ve kontrol edilebilir olması anlamında "e-devlet" çalışmalarında sektörümüzün de etkin bir şekilde yer alması kurultayımızda dile getirilmiştir. e-devlet çalışmaları üzerinde durulurken, e-devletin coğrafi boyutunun da sistem tasarımında ele alınarak yakın gelecekte gündeme gelecek e-devlet hizmetlerinde ihtiyaca yanıt verecek altyapının hazırlanması gerektiği vurgulandı. Bununla beraber günümüzde bilgi sistemi hizmetleri yaklaşımıyla tasarlanan ve uygulamaya sokulan e-devlet hizmetlerinin coğrafi tabanlı hizmetlerin gerçekleştirilmesine altlık oluşturacak biçimde tasarlanması gerektiğinin altı çizildi.

Coğrafi Bilgi Sistemleri Tartışmaları...

10. Kurultayda Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) konusundaki bildirimlerin gerek sayısı, gerek içeriği açısından önceki kurultaylara oranla büyük bir artış

gözlenmiştir. Kurultay süresince dört CBS oturumundaki 22 bildirim yanısıra Kamu Ölçmeleri, Kartografya ve Uzaktan Algılama oturumlarındaki CBS konulu bildirimlerle birlikte bildiri sayısı 30'u aşmıştır. Kurultayda CBS oturumlarının gündemini, aynı takvim aralığına rastlaması nedeniyle, kamuda ulusal düzeyde ele alınan e-Dönüşüm Türkiye Projesi Eylem 47, Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (TUCBS) ve Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi (TAKBİS) gibi çalışmalar oluşturmuştur. İçeriği benzer olmakla birlikte başta Ulusal Konumsal Veri Altyapısı (UKVA) olmak üzere giderek Ulusal Mekansal Bilgi Altyapısı (UMBA), Ulusal Mekansal Veri ve Bilgi Altyapısı (UMVEBA) gibi çeşitlenen isimlerle anılmaya başlayan Ulusal Coğrafi Veri Altyapısı gerekliliği ile bu altyapının gereksinim duyduğu kurumsal yapının eksikliği, ortaklaşa kabul gören bir konu olmuştur. Türkiye Ulusal Coğrafi Veri Altyapısı Stratejileri'nin tartışılacağı bir Çalıştay'ın kısa sürede yapılmasının zorunluluğu da Kurultay'da vurgulanan bir diğer konudur.

Coğrafi Bilgi Sistemleri Altyapısı ve Kurumsal Üstyapı Koşulsuz Gereklidir...

Günümüzde verilerin mekanla ilişkilendirilmesi ile ortaya çıkarılan ve karar alma süreçlerinde çok önemli bir rolü olan bilgilerin ulaşılabilir ve kullanılabilir olması için bir merkez tarafından yönetilmesinin uygun olduğu yapılan tartışmalarda dile getirilmiştir.

Bu çerçevede, üretilmiş ve üretilecek mekansal verilerin paylaşımı için acil bir kurumsal yapı oluşturulması gerektiğine değinilmiş, gelişen teknoloji ve yeni yaklaşımlar çerçevesinde güncelliğini yitirmiş kavramlar ile kurumların teşkilat ve görev yasalarının gecikmeden, bilginin önemini giderek arttırdığı günümüz koşullarına ve gelecek uzgörüsüne (vizyon) uygun olarak değiştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Akademik çevrelerden farklı olarak, kamu kurumu teknokratları, CBS altyapısını kurmayı hedefleyen kurum ve kuruluşların Yeniden Yapılanmayı yol haritalarına almalarının bir zorunluluk

olduğunun altını önemle çizmişler, son yıllarda CBS uygulamalarını uygulamaya sokmaya çalışan kurumların projenin başarısını etkileyecek böylesi önemli bir noktayı atlama gerektiği üzerinde durmuşlardır.

TUCBS'nin yasal dayanağının oluşturulması ve yürürlüğe sokulması, gecikmeksizin gerçekleştirilmesi gereken bir eylemdir. Bu kapsamda BHİKPK Yönetmelikler Komisyonu geniş tabanlı katılım ve paylaşım ile hazırlanan yasa taslağının ve e-Dönüşüm Eylem Planında yer alan 36 numaralı eylemin hedefi olan TUCBS'nin yasal dayanağının hazırlanması çalışmalarını birleştirilmesi gerektiğinin önemi vurgulandı. Ayrıca 36 numaralı eylem planı kapsamında yürütülecek çalışmalarda BHİKPK'nın Yönetmelikler Komisyonunda izlenen çalışma anlayışında olduğu gibi katılımcı, paylaşımcı ve bütünleyici bir anlayışın benimsenmesinin süreci hızlandıracağına önemi üzerinde duruldu.

CBS konulu çalışmalarda önemli bir rol üstlenmesi gereken ve TMMOB CBS Komisyonuna da önderlik eden Odamız, gerçekleştirdiği HKMOBİS projesiyle CBS'de etkin bir meslek grubu olduğunu ortaya koymuş ve TMMOB'in çalışma anlayışına bu projeye yeni bir uzgörü kazandıracak sinyali vermiştir.

Coğrafi Bilgi Sistemi Uygulamaları Yaygınlaşıyor...

Harita ve Kadastro Mühendisliğinde son yıllarda yaşanan en önemli olgulardan biri, farklı disiplinlerle yapılan çalışmaların ağırlığının artmasıdır. Bir yönüyle, farklı disiplinlerle en önemli arakesitimiz olan CBS uygulamaları son yıllarda hızla artmış, pek çok alanda farklı disiplinlerle çok sayıda çalışma gerçekleştirilmiştir. Kurultayımızda çok farklı alanlarda gerçekleştirilen CBS uygulamaları konusunda bildiriler sunulmuştur. Tarihi eserlerin belgelenmesi, ulaşım planı optimizasyonu, kent bilgi sistemleri, hasta izlenmesi, arz zinciri yönetimi vb. bir dizi konu anılan çalışmalardan bazılarıdır. Kuşkusuz, CBS uygulamalarının yasal bir altlığa kavuşturulması ve ulusal ölçekte kurumsal bir yapıya kavuşturulması,

gerek bu uygulamaların kullanımını yaygınlaştıracak, gerekse uygulama birliğinin sağlanması nedeniyle niteliksel bir sıçrama yaratacaktır.

Kurultayda CBS konulu oturumlarda etik konusuna da değinilmiş, etik kavramının günümüzdeki ve gelecekteki yönetsel mekanizmaların koşulsuz yardımcısı olacak ve karar vermede belirleyici desteği sağlayacak olan CBS uygulamalarındaki yeri ve önemi tartışmaya açılmıştır. Ayrıca CBS uygulamalarının doğru ve güvenilir platformlara dönüşmesi için sistemin ve sisteme altlık oluşturan verilerin nitel ve nice analizlerinin yapılması gerektiğinin altı çizilmiştir.

Kentlerimizde Bilgi Sistemlerinden Giderek Daha Fazla Yararlanılıyor...

CBS uygulamalarının yaygın bir şekilde uygulandığı alanlardan birisi de, yerel yönetim organlarımız başta olmak üzere kent yönetim organlarımızdır. Yönetim bilgi sistemleri ile bütünleşik olarak kullanılan kent bilgi sistemleri, yönetim organlarımızın çalışmalarını büyük oranda kolaylaştırmakta, özellikle de karar verme süreçlerinde işlevsel birer araç olarak kullanılmaktadırlar. Kentlerimizde kent bilgi sistemleri dışında, deprem konulu çalışmalarda, doğal gaz işletmelerinde, içme suyu temini ve dağıtımında ve farklı alanlarda yapılan CBS uygulamalarından da yararlanılmaktadır. Kurultayımızda anılan uygulamalara ilişkin bildiriler sunulmuş, bunun da ötesinde ülkemizdeki kent bilgi sistemi çalışmaları ve ilgili konular tartışılmıştır. CBS uygulamalarına ilişkin üretilecek yasal altlıkların ve standartların kentlerimizde bilgi sistemi uygulamalarını daha da nitelikli hale getireceği açıktır.

Son dönemde mesleğimizin gündemindeki önemli bir konu olan uydu görüntüleri ve bu görüntülerin harita üretim amaçlı kullanımı kurultayımızda da tartışılmıştır. Bu konuda yapılan ve gerek akademik çevreler, gerekse uygulayıcılar açısından önemli bir kaynak olarak değerlendirilmesi gereken bir çalışmada harita üretiminde kullanılacak en uygun görüntünün elde edilmesi için doğruluk,

süre ve maliyet konuları temel alınmış ve uydu görüntülerinin doğruluğu ile detay tanımlayabilme gücü test edilmiştir.

Uydu görüntülerinden harita üretimi konusu önemlidir, çünkü günümüzde bilgisayar olanaklarının etkisi ile konu ile ilgili olmayan ve hatta bilgisiz farklı disipline mensup kişiler harita üretmeye çalışmaktadır. Harita üretimi için görüntü seçimini etkileyen doğruluk, süre, maliyet faktörlerinin irdelenerek, haritanın kullanım amacına en uygun görüntünün belirlenmesi günümüz koşullarında önem taşımaktadır. Sivil amaçlı yer gözlem uydularının uzaya gönderilmeye başlanması ile birlikte, uydu görüntülerinin, fotogrametrik harita üretiminin görüntü ihtiyacının karşılanmasında hava fotoğrafına karşı ciddi bir alternatif durumuna geldiği savlanmaktadır. Ancak uydu görüntüleri ile, özellikle de kadastral haritalar başta olmak üzere büyük ölçekli harita üretimi henüz söz konusu değildir. Bu kapsamda yürütülen araştırma çalışmaları, uydu görüntüleri ile 1/10000 ve daha küçük ölçekli haritaların üretilebildiğini, bununla birlikte çok sayıda yer kontrol noktası kullanılarak gerçekleştirilebildiğini ortaya koymaktadır. Uydu görüntüleri ile büyük ölçekli harita yapımının yakın gelecekte fotogrametrik uygulamaların yerini alamayacağı, ancak ikisinin birlikte kullanılabileceği kurultayımızda vurgulanmıştır. Bu sonuç, Büyük Ölçekli Harita ve Harita Bilgileri Üretim Yönetmeliği taslağındaki yaklaşımla da örtüşmektedir.

Uzaktan Algılama Uygulamaları...

Uzaktan Algılama tekniği, uydu teknolojilerindeki olağanüstü gelişimin sonucunda daha da yaygın olarak kullanılmaya başlayan, mesleğimiz açısından önemli bir uygulama alanıdır. Günümüzde tarım, ormancılık, afet yönetimi, yerbilimleri, kentleşmenin izlenmesi, oşinografi, hidroloji vb. bir çok alanda uzaktan algılama uygulamaları söz konusudur ve meslektaşlarımız farklı disiplinlerle çok sayıda çalışma gerçekleştirmektedir.